

abdullah inaler -Yazıları-

Oluşturulma Tarihi:
9 Aralık 2021 Perşembe

Yayınlayan:
Edebiyatdefteri.Com
Türkiye'nin Kùltür ve Sanat Platformu

ŞEYTANIN KAHVESİ (Kakivo mivo) - AYVALIK

ŞEYTANIN KAHVESİ (Kakivo mivo) AYVALIK

Halil içi içine sığmayan kara kuru bir çocuk, Midilli adasının Agra köyünün en haşarlarından, en akıllılarından cin mi cin. Bir gün köydeki arkadaşları ile, asma dallarının dar sokakların ortasına kadar uzanan gölgelerinde oynarken, komşu evin taş duvarları arkasından yükselen duman dikkatlerini çekmiş. Duman ve onunla birlikte burunlarına kadar uzanan mis gibi hamur kokusu, onları oyunlarından koparmış, açlıklarını hissettirmiş. Alçak taş duvarların arasına sıkıştırılmış tahta kapının üzerinden şöyle bir uzanıp avlunun içine baktığında, komşu teyzeleri, ocak yakmış, çalı çırpı ateşinde hem gözleme pişiriyorlar, hem de hararetli hararetli anlatıyorlarmış.

O anda Halil'in aklına bir cinlik gelmiş, yere eğilerek, yolun üzerinden ufak bir taş alıp, duvarın arkasından kadınlara fırlatmış. O anda hem gözleme, pişirip hem de kendi hallerinde kadın kadına fısır fısır bir şeyler anlatan kadınların muhabbetini bu taş bozmuş. Şöyle bir kafalarını kaldırıp etraflarına baktıklarında bir şey görememişler.

- Allah Allah kim attı acaba, şeytan atacak değil ya demiş, içlerinden biri

O an bir şey göremeyince komşu mahalle kadınları kendi işlerine dönmüşler. Kimi tahta hamur masasında hamur açıyor, kimi de ateşin üzerindeki gözlemeyi pişiriyormuş. Onların bu korku halleri, Halil'in çok hoşuna gitmiş. Tekrar yerde taşlar alıp, aralıklı olarak ocak başına, kadınlara doğru ufak taşları atmaya devam etmiş.

Taşlarda biri hamur masasının üzerine, oradan da sekip yüzüne gelmiş. kadın birden fırlayıp ayağa kalkınca, tahta kapının arkasında Küçük Halil'le göz göze gelmiş. Kaçamamış bu kez Halil .Kadın birden kapıya yürüyüp hiddetle.

"Seni şeytan seni" diye bağırması

Ve bu günden sonra bizim Yaramaz Halil'in ismi köyde Şeytan Halil olmuş. gel şeytan, git şeytan. Halil bu lakabını tüm bir yaşam boyu taşımış.

Şeytan Halil 1877 yılında Midillinin Agra köyünde dünyaya gelmiş. Gençliğinde de köyün sevilen bıçkın, cesur delikanlılarındanmış. Bu kıvrak cin gibi zekasını hep iyi yönde kullanmış. Hep iyinin, hep doğrunun yanında olmuş. Kendine şeytan dedirtecek kadarda akıllı işler yapmaktaymış.

Birinci dünya savaşının patlak vermesi, Türk yunan savaşı, Türk yunan ilişkileri, yıllardır Rum komşularıyla bir arada yaşayan Türklerin durumunu iyice bozmuş. Artık köyde huzur kalmamış. Adayı gizlice terk etmeye, Türkiye'ye kaçmaya karar vermişler.1922 yılının sonlarında çok iyi görüştüğü bir Rum komşusunun yardımıyla, onun teknesine binerek, eşi, en büyüğü 13, en küçüğü anne karnında, 4 çocuğuyla birlikte Edremit'e kaçmışlar. oradan da Ayvalık'a gelmişler. onların gelmesinden 45 gün sonrada,30 ocak 1923 yapılan Lozan anlaşması gereği ilk mübadele başlamış. Şeytan Halil ve ailesi Ayvalık'a gelen ilk mübadillerdendir.

Midillinin Agva köyü, adanın batısında küçük bir tepenin üzerindedir.

Mübadele yıllarının çetin koşullarında ailesi ve dört çocuğuyla birlikte Ayvalık'ta yaşam mücadelesine devam eder. Bu süreç içinde başına gelen bir olay nedeniyle 1932 yılında 55 yaşında hayatını kaybeder.

Şeytanın kahvesi yani bu tarihi taş binanın yapılış yılı 1865 yılıdır. O yıllardaki Rumca ismi Kakivo mivo, kırmızı elma. Uzun yıllar Ayvalık'ın bu mahallesinde Rum müzisyenlerin, toplandığı müzik çalıp söylenen taverna olarak kullanılmış. Daha sonra kahveye dönmüş. Midillinin Agra köyünde doğup büyüyen Şeytan Halil mübadele başlamadan önce, Rum komşularının teknesiyle kaçarak Edremit'e Oradan da Ayvalık'a gelince, çeşitli işlerde çalışarak yıllarca burada oturmuşlar. Bu taş kahveye 1950 yılında onlara, Şeytan Halil'in çocuklarına geçmiş ve o günden bu güne Kaçak ailesince işletilmekte. Son sahibi de Halil'in torunu şu anda kahvenin işletmecisi Suat Kaçak beydir.

Son yıllarda sinema ve televizyon dünyasında ve çevrilen dizilerde gündeme gelen ve tarihsel yapısıyla dikkatleri çeken Şeytanın kahvesinin sevecen, sempatik, güler yüzlü sanatsever sahibi Şeytan Halil'in torunu Suat Beyin bir özelliği, bir tutkusu da ağaç işleri ve ağacın dilinden anlaması. Ağacı lime lime işlemesidir. Kahvesinde adeta bir sanat eseri olan ağaç işi eserlerini gelen misafirleriyle paylaşıyor. Kahvenin en büyük özelliği geçmişle gelecek arasında sanatsal köprü olması. içerde birçok antik değerleri olan resim ve sanat eserleri bulmak mümkün.

Ayvalık'ın eski adıyla Palabahçe denilen semtindedir. Şehir merkezinde olup, kiliseye ve at pazarına çok yakındır. Eski İzmir yolu üzerindedir. Ayvalık'lı sanat severlerinin bulunduğu, çeşitli etkinliklerinin yapıldığı bir kültür merkezidir.

Ayvalık mutfağının özel ikramlarında oluşan sabah kahvaltısı ve koruk suyu meşhurdur.

Şeytanın kahvesi adlı şiirimden oluşan, kendi akustik yorumumla natürel seslendirdiğim bestemin esin kaynağıdır.

ŞEYTANIN KAHVESİ

Sıcak mı sıcak, bir yaz gününde

Daldık dar bir sokağa, Ayvalık'ta
Tarihle iç içe, bambaşka dünya
Merhaba dedi bize bak, Palabahçe

Durduk bir an, inan yorulduk,
Hele bir dur da, soluklanalım dedik
Tam karşıda eski bir kahveyi gördük
Birde baktık ki ona, Şeytanın kahve.

*** **

Oturduk hemen biz, asma altına
Hoş geldiniz dedi, gülen bir yüz bize
Palabahçe derler, bizim buraya
Şeytan Halil'in yeri, işte bu kahve

Geldi gitti, buz gibi, koruk sular
Dinlendi, bedenler, güldü bu yüzler
Geldi gitti sonra, o demli çaylar
Bitmedi muhabbet, geçti saatler

İçeri girip te, baktık geçmişe
Hoş geldin dedi bak, şeytan Halil bize
İçeri girip te, yaşadık geçmişe
Merhaba dedik biz, Şeytan Halil'e
Şeytanın kahvede, şeytanın kahvede

abdullah inaler 2014
Ayvalık

http://www.dailymotion.com/video/x38bzm5_seytanin-kahvesi-3-ainaler_music

ERCIYES'TE FOTOĞRAF TUTKUSU VE ÖLÜMÜN BEYAZ YÜZÜ

Bugün hava berrak, ama yoğun bir lodos var, kar yumuşamış. Yarın yoğun kar yağışı bekleniyor. Ne olacağı belli olmaz. Bugün fotoğraf çekeceğim ve hava uygun olursa Hisarcık pistine gitmeye niyetliyim.

Tekir pistindeki ilk resim ve video çekimleri için, gondoldan inip, kayaklarımı taktım, kameramı da ayarladıktan sonra, bir elimde kamera tek batonla inişe geçtim. Doğuya doğru geniş bir pist, sağ tarafı develi tarafı ve oteller. Önümde yavaş kayan bir kız, onu geçmiyorum. benden arkasında yavaşça iniyorum. Önde çıkan kız, biraz gidince biraz sendeledi ve tutunamayıp düştü. Düşmeler genellikle komik olur, buzda karda düşenlere gülünür. Nedense gülmedim, yardım olanağım da yoktu, devam etmek zorundaydım. Yardım istenmedikçe kimse kimseyi rahatsız etmiyor. Video çekimi yaparak iniyorum. Sol elimde batonlar ve eldiven, sağ elimde cep kamera. Rahat iniyorum, buzlanma kalmamış. Pist boş. Bir grup öğrenci hocalarıyla tek sıra halinde önden gitti. rahat iniyorum.

İlk 200 metre bitmeden, bir an sallandım, ne olduğunu anlayamadım, ayaklarımın birbirleriyle vedalaştığını hissettim. Sağ ayağım yumuşak kara saplandı sanırım. Ne oldu bana, kayaklar bir tarafta ben bir tarafta, pistte yan yatmış kayıyorum. Kayaklar geride kaldı. Kamera sağ, sol elimde batonlar. Onları düşürmemişim. üç gündür düşmedim düşmedim diye kasım kasım kasılırken, nihayet bugün bu heyecanı de tattım. Bembeyaz kar üzerine dağılan kayak takımlarımı toparladım, Kayaklarımı takmak beni çok uğraştırdı. Ayakkabıların altına yumuşayan kar yapışınca ayakkabılar kilitlenmiyor. Birini takıyorum, öbürü takılmıyor. Neyse son denememde kilitlendiler. İnadım inat deyip, kendimle inatlaşmayı bırakıp, tekrar çekim yapmadan aşağı indim.

İkinci çıkışında bizim arkadaşları yine göremedim. Görevliye Hisarcık pistini sordum. "Gidersin abi. Bu taraf yol çok rahat " deyince. yalnız başıma saptım soldaki Hisarcık pistine. Pist dar ama, iniş rahattı. önümde iki genç vardı. Kız ağır ve dikkatli kayıyordu. Dik bir yerde kız yavaşlayınca ben de yanından geçmek istemedim, sağ tarafımız oldukça dik yokuş. Belki çarparız diye. Hazır durmuşken Buradan Hisarcık kapısının resmini çekeyim dedim. Erciyes'in Kuzey tarafında Hisarcık ve Hacılar kapısı var. Kayakları çıkardım. Cebimden kamerayı aldım.

Yüz atkım var, onu açıp selfie yaptım. Böyle yerlerde birisine resim çek demek çok angarya. Eldiven çıkar falan filan. Kayak arkadaşım İzmirli Mustafa bey, buralarda ama buluşamıyoruz. Raşit beyle buraya gelecektirdi.

Ben resim çekme derdindeyken o anda eldiven uçmaz mı, üç metre aşağıda. Oldukça dik bir yamaç, ama yan yan inebilirim. İnip alayım dedim. Yanıma her ihtimale karşı bir baton aldım. Eldivene ulaştım eğildim tam alacağım, biraz daha uçtu. Hani deniz de deniz yatağı uçar sen gidersin, tam tutacaksın tekrar uçar. Onun gibi. O uçtu, ben indim. Yokuş aşağı inmek kolay oldu. Sonunda eldiveni yakaladım. Ama kar burada derindi. Derin ve yumuşak. İşin tehliksi. yumuşak karın altında ne var. Bir baktım pistten 30 metre aşağıdayım. Kayaklar yukarıda, yanıma iyi ki bir baton almışım.

Eldiveni taktım elime. bir de yukarı bakayım. Aman Allahım dik bir kar yokuşu. Burasının bu kadar dik olduğunu aşağıdan yukarı bakınca belli oluyor. Karşımda koskoca bir dağ. Yandım dedim içimden.

İki adım attım, kaydım, aynı yere geldim. Birden beyaz ölümün soğukluğunu hissettim. Bir iki adım atıp tırmanıyorum. Ama hemen yoruluyorum. Yaş 65 senin ne işin var buralarda, Kayak senin neyine. Can çıkar huy çıkmaz sözü boşuna söylenmemiş. İnerken bastığım yerlere basarak çıkmaya çalışıyorum. En büyük yardımcım, elimdeki tek baton. Bu arada tepeden aşağı doğru sert esen rüzgarın bana ulaştırdığı kayak sesleri, umudumu artırdı, ama görünmüyorlar. Birkaç saniye sonra sağa keskin virajı dönünce bulduğum yamaçtan gözüksüler. iki kişiydiler sesimin çıktığı kadar bağırıyorlar.

"İmdaat..İmdat" diye, "yardım yardım" dedim.

Yardım gönderin. Neyse ki sesimi duymuşlar, belki yukarıdaki kayaklar dikkatini çekti, El salladılar. Sanırım tamam diye.

İniş pistinin sağ alt tarafındaki bulunduğum yamaç rüzgara kapalı ama yine etkileniyorum. Kayak montumun Kapşonunu kapatıp, başımı yasladım kar yığınınına. Bir müddet bu durumda dinlendim. Soluklandım. Tekrar tırmanış. Yolu yarılardım ama, çok yoruldu, bitip tükenmek buymuş demek. Ayaklarımdaki kayak ayakkabıları zaten ağır, ayaklarım kalkmıyor. Telefonu çıkardım, eldivenle olmuyor. eldivenimi çıkardım. Telefonu açtım, ekran mı buğulu, ben mi buğulu görüyorum. zorlukla 156 yı aradım. Cevap vermiyor. Şarjın bitmesini de istemiyorum, Dünya ile tek bağlantım bu telefon. Sanırım bulunduğum bölge çekmiyor.

Biraz daha kar üstünde yattım. Artık 10 metre kaldı ama, dik ve kar derin. çok yoruyor, sırtım yapış yapış ter. Yukarı yaklaştıkça buz gibi rüzgarın etkisi artı. Bereket kar elbiseleri, soğuk ve rüzgar geçirmiyor.

Bu tırmanış beni yorduğu gibi terde rahatsız ediyor, içerimde soğuk soğuk terlemeyi hissediyorum. Allah muhafaza kayıp gitsem, aşağıdayım, bir daha çıkamam. Beyaz ölüm bu demek ki, soğukluğunu hissediyorum. Yüreğim güm

güm atıyor. Demek ki kalbim hala sağlam. Belki de en sağlam yerim. Bir kriz geçirsem. Erciyes'in zirvesiyle, bu bembeyaz karlarla bütünleşecek ruhum

Sırtımı yumuşamaya başlamış kara dayamış, dinlenirken, neler geçti aklımdan neler. Acaba burada donup kalacak mıyım? ölümüm bu buz gibi pamuk tarlasının içinde mi olacak.

Derler ya önce ağırlık çöker, bir rehavet, yavaş yavaş uyku bastırır, bırakırsın kendini yaslarsın başını bir yana. Ve derin bir uyku bir daha uyanmamacasına.

Sanırım günler sonra, seni merak edenler aramaya başlar. Tek ip ucu yol kenarındaki iki kayak ve bir baton.

Hadi dedim bırak karamsarlığı, en kötüsü yardımı beklersin, nasıl olsa gören var, ekip gönderir.

Karın üzerine yasladığım başımı kaldırıp baktım yukarı. Biraz dinlenmiştim.

Son bir hamle daha, yol gözüktü, gözüktü de bende derman yok. Soğuk terlemeler arttı, hasta mı olacağım ne. Son bir enerjiyle iki kulaç daha attım, artık karın üzerinde kulaç atarak ilerlemeye çalışıyorum. Ayaklarımın dermanı kesik, ellerim yardımcı oluyor.

İki adım daha atınca sert zemine temas etti ayaklarım. Oh... dedim. Moralim düzeldi. Kurtulma umudum arttı, doping yaptı bende bu sert zeminle temas. Hala yardım falan geldiği yoktu. Sırılsıklam bedenim artık soğuğu duyuyordu. Üşütme tehlikesi de arttı. Bir hamle daha dedim. Sert zeminde çıkış daha kolay oldu. Geri kaymıyordum. İki adım sonra yola bıraktığım kayaklarımla göz göze gelince. derin bir oh çektim. Kurtuldum dedim. Hayata dönüş ne güzel bir şey. Sürünerek yolun kıyısına vardım, elimdeki tek yardımcım batonla ayağa kalktım.

Kayaklarımın yanına geldim de ayakta duracak halim yok, halen soluk soluğayım. Biraz oturayım dinleneyim dedim. Karın üstüne oturdum, sırtımı yamaca yasladım, yamaç rüzgarı kesiyordu. Yanımdan biri geçti gitti. Seslenmedim de artık gerek yoktu.

Dinlenince kayaklarımı zor da olsa taktım. Yanımdan biri daha geçti. Ne oluyor diyen yok. Karşıdan Hisarcık yönünden jandarmanın kayak motorunu gördüm, arkasında sedye. Bana geliyor diye sevindim. Yanıma gelince Jandarmanın arkasında Bizim Raşit alb. oturuyordu. Beni kayacak durumda gördükleri için hızlarını kesip, durmadılar bile. Bir şeyler söyledi, motorun arkasından, bu sesler havada buz oldu uçuştı gitti, motor sesinden anlamadım. Onlar gidince terimi üzerimde fazla kurutmayayım dedim, Biraktım beyaz pistin akışına kendimi. Yavaş yavaş temkinli bir inişle Hisarcık kapısına geldim. Çok terliydim. Orada ki kapalı kafede biraz dinlendim. bilet aldım. Burada fazla kalma olanağım yoktu, her an rüzgar nedeniyle, teleseyiç kapanabilirdi. Terim tam kurumamıştı, yolcu yolunda gerek deyip, teleseyiçle zirveye doğru yola çıktım. Bu gidişin tek dönüşü bu ya da bir araç bulup, karadan dönmek. Tekir istasyonuna gidebilmemin tek yolu Erciyes'in zirvesinin yakınlarındaki teleseyiçin son durağında inip, soldan kuzey doğruya doğru inişe geçmek. Aşırı lodos teleseyiçi sallıyordu, iyice sarındım. İçimdeki fanilanın ıslaklığı oldukça rahatsız ediyordu. İnşallah üşütmem.

Teleseyiçlele yolculuğumuz 15 dakika kadar sürdü, belki daha fazla. İndiğim son durakta kimsecikler yoktu. Tekrar bir iki manzara çektim. Tekirdeki görevlinin tarifine göre iki yol var sağ taraf Hisarcık inişi, sol taraf Hisarcık ve Tekir inişi. Bu ara bir snowboard'cu genç indi teleseyiçten, bana yol sordu. Tekir yolunu. Çok biliyorum ya, Bende bana söyleneni söyledim.

Buradan devam edip sağa döndüm. Biraz dik iniş ama, çok rahat indim. Son inişte iki yol var eğer sağa dönmezsen, tekrar Hisarcık'a inersin. Ben son anda fark ettim. Sağa dönerek rahat bir inişle Tekir gondol istasyonuna geldim.

"Oh be dedim. Kendi kendime. Buradan sonrası kolay"

Kayseri de son 70 yılın en büyük kışıymış, kar, tipi soğuğa rağmen gondolların, gondolun çalıştığı sürece kaydık. Tek başıma geldiğim Erciyes'te Kazasız (!),belasız güzel bir hafta geçirdim. Sivas caddesinde 1990-1992 de 2 sene oturduğum evimi gördüm. Pastırma sucuk aldım. Güzel bir nostaljik gezi oldu. Son günü yoğun tipiye rağmen uçağımız havalanınca oh dedi yüreğim. Tşk.ler Kayseri, tşk.ler Erciyes.

18.mart 2015

Kayseri

VİTİLİGO'YU NASIL YENDİM

Stres ve gerilim dolu günlerden sonra,1995 yılı haziran ayında yüzümün sol tarafında, beyaz lekeler oluşmaya başladı. Zamanla bu lekeler ellerimin üstünde, yüzümde, koltuk altlarımda ve karın kısmımda da oluşarak, daha da çoğaldı.

İlk tanı Bursa Uludağ Tıp fakültesinde kondu : Vitiligo,

İthal bir Fransız ilacı verdiler, Melaninine. Bergamud esansıyla karıştırılıp sürülecek, güneşe yarın beş dakika, öbür gün on dakika, öbür gün on beş dakika çıkılacak ve güneşte fazla kalınmayacak. Bilmem ne çok faktörlü krem, mutlaka sürülecek. Kısacası uzun bir tedavi programı.

Güneşe hiç çıkmamaya çalışıyor, bu tedavi şekline uygulamaya çalışıyor ama lekeler de hızla yayılmaya devam ediyordu.

Bir sene sonra İstanbul Şişli'de cildiye uzman Prof.dr.Agop Katogyon'nun kapısını çaldım (kolsuz Agop). O da şöyle bir yüzüme bakıp,(sanki, bak bana tek kolum yok, haline şükret der gibi)

'kafana takma, böyle yaşamaya alış'

Önce beyninde yok et. Zaten şu anda dünyada kesin bir tedavisi yok', 2 tane deriye renk veren hap yazıp.

'Bunları kullan ' dedi..

İstanbul dönüşü Tophisar'dan Yalova'ya gelirken feribotta, arabadan inmiş denizi seyrediyordum. İnsanlardan uzak, yan tarafımda ki spor güzel bir arabanın içinden inen genç, yavaşça yanıma gelip,

'İyi günler abi' dedi'.

'Affedersiniz ama yüzünüzde ki, bu lekeler benim kız kardeşimde de var, onun ayaklarında, babamın göstermediği doktor kalmadı, kafayı yiyecek adam.'

'Kız kardeşimi etek giyemiyor, insan içine çıkamıyor, denize giremiyor, şu anda Kadıköy de bir doktor var, tedavisini o yapıyor, iyi bir netice alırsak sana bildiririm' dedi.

Bu çaresiz hastalığın sıkıntılarını aile içinde yaşamış biri olarak yardım etmek istiyordu.

Gözlerime kadar inen şapkamı hafif yukarı kaldırıp gözlüklerimi çıkardım. Herkesden saklamaya çalıştığım alacalı yüzüm onunla göz göze geldi. Bana yardım elini uzatmaya çalışan, kumral hafif sakallı gençle buruk bakışlarımızda bir hüznü vardı.

'Sağol kardeşim'

Ben de kapı kapı dolaşıp, araştırıyorum, bende de iyi gelişmeler olursa size bildirim dedim',

Anlattım ayak üstü bir zaman diliminde, ona neler yaptıklarımı, nerelerde çare aradığımı, iskeleye yanaşırken gelişmeler karşısında birbirimize yardımcı olmak için telefon numaralarımızı verip, ayrıldık.

Ayvalık'a yazlığa gidiyormuş. İstanbul da ki Kuru gıda satış zincirinin oğlu, Gökhan .T...

İstanbul da ki doktorun verdiği ilaçları ve daha öncekileri kullanmama rağmen beyaz lekeler yavaş yavaş artmaya devam ediyordu. Yaz olup güneşin etkisi ile derim yanıp, karartmaya başlayınca, o kısımlar renklenmiyor, yanmıyor, kırmızımsı ve beyaz şekilde belirginleşmeye başlıyor, yüzüm ve elimin üstünde çoğalmaya devam ediyordu.

Bir müddet sonra Bergama Kınık tarafında şifalı otlarla tedavi yöntemleri uygulayan bir kişi var dediler, Otçu Hasan, Telefonunu bulup ona ulaştım. Randevu alıp atladım arabaya doğru Kınık'a. Tıptan umudunu kesen bir sürü insan bekliyordu sırada. Herkes de ayrı dert.

Sıra beklerken yaşadığı, hastalarını tedavi ettiği binayı gezdim. İçerdeki depolarında yığınlar halinde kuru otlar dikkatimi çekti, Bayağı bir düzen kurmuştu kendine, Sıram gelince muayene odasına girdim. Arka ve yan taraflarında, poşetlerde, kurutulmuş otlar vardı. Ellerime yüzüme bir bakıp,

'Vitiligo, dedi. bizim köylerde alaca derler, çok hastayı iyileştirdim. Hiç moralini bozma, Bunları kullan bir şeyin kalmaz.'

Yanıdaki yardımcıya bir liste verdi. yardımcısı o listeye göre büyük ot ve çiçek bağlarında bir miktar ot ve çiçek çıkarıp, poşetlerin içine koydu. bana üzerinde hazır tarifleri de yazılı dört çeşit ot verdi, Bu bekleme anında bol bol kendini anlattı ne çaresiz hastaları iyileştirdiğini söyledi, ne doktorların, profösörlerin kendisine geldiğini anlattı,

' Allahtan ümit kesilmez, verdiklerimi kaynatıp iç bitince tekrar görelim dedi ve bir doktor vizite parası kadar da ücret aldıktan sonra ' ilaçlar benden' dedi..

Verdiği otları içtim sabah, öğle, akşam bilmem ne zaman, kimisi de acı bal önerdi. Anzar balımı neydi, Adapazarı'ndan onu da bulup getirdi komşular, onu da yedim. Bu Vitiligo denilen hastalığı, ilk görüşte belli olduğu için, çok kişilerle diyalog kurmam kolay oluyordu, sağ olsunlar herkes yardımcı olmaya çalışıyordu. onların çeşitli önerilerine kulak verdim.

Önce stres'ten uzak kalıp dinlenmeye karar verdim. Bu ara Erdek'ten yazlık bir ev alıp, işleri askıya aldım.

Dışarda yaşam tüm zorluklara rağmen devam ediyordu, çocukların okulu, eğitimi, hanımın okulu. Benim üstesinde

gelebileceğim, kendi işimin sorunlarıydı. Bu ara onlara ara vereyim dedim. Tüm yaz boyunca kumsalda yürüyüş yapıp, yüzüyordum. Tabii ki yüzümü de güneşten korumaya devam ederek. Bu ara Erdek sahillerinde, kumsalda benim gibi bir sürü vitiligo hastaları artık dikkatimi çekmeye başlamıştı, 'A aa.. onun bacağında, onun elinde var, onun da yüzünde var. Sanki yollarda, kumsalda hep Vitiligo'luları görüyordum. Bu hastalık Erdek'in sıcak günlerinde birbirimizle tanışıp, birbirimize yardımcı olma olanağı sağlamaya başlamıştı. Vitiligo dayanışması

Ama en çok dikkatimi çeken Bursa tıp fakültesine kontrole gittiğim dönüştümde, otobüs yazıhanesinde tanıştığım genç bir anne ve 6 yaşındaki kızındı, Ortak sorunumuz hemen kaynaştırdı bizi. Gözlerimiz umut arıyordu birbirimizin gözlerinde. Kızının da bacaklarında varmış,

' Ey Allahım hadi bizde stres var, ya bu çocukta,

Anne Balıkesir de bir hastanede de psikolog. Baba karacı subay. Baba şarkta, uzaklarda, eşi ve kızından ayrı. Baba doğuda zor bir görevde. Kolay değil baba ayrılığı, Kim bilir, ne fırtınalar kopuyor minicik yüreğinde. Annesi tutmuş elinden derde çare arıyor. Anlattık hikayelerimizi birbirimize, birbirimize umut olduk. Yardımlaşalım dedik. Gelişmeleri haber vermek için verdik telefonları birbirimize.

Günler gelip geçiyordu. Yüzüm parça parça pancar gibi olmuştu. Bursa tıbbın verdiği ilaçları, otçunun verdiği otları kullanıyordum. Ama bir gelişme yoktu. Tek gelişme yayılmanın yavaş yavaş devam etmesiydi

Bir de aklıma Ankara Gata geldi. umut bu ya. Ver elini Ankara. Son umut. Türkiye'nin en büyük askeri hastanesi. Gittik sıra aldım, başladım beklemeye. Hiç tanıdıkta yok, yol yordam gösterecek. Sıram geldi girdim içeri. O da ne cildiye uzmanı, beni muayene edecek doktor tanıdık çıkmaz mı. Allahım şansa bak. Erdek'li bizim Murat, Kayseri de beraber çalışmıştı, kendisiyle ayak üstü konuştuk, anlattık biraz. Telefon edip Prof. hocasıyla görüştü, okey alıp hemen beni hocasına götürdü. Götürdü de hoca bana pek umut veremedi. Gerçekler her yerde aynıydı. çaresi yok. Allaktan umut kesilmez, o da 2 hap verdi.

"6 ay sonra gel göreyim" dedi".

Bir ara bir arkadaş Çan ilçesinde Bardakçılar kaplıcaları var, Vitiligo'ya iyi geliyormuş dedi. Hanımla beraber gittik, orada da Vitiligo'ya iyi geldiğini söylediler. Dağların arasında çok güzel bir yer, bir hafta kaldık, kafa dinlenecek bir yer. Gürül gürül şifalı suyla yosunun beraber aktığı aktığı bir havuzu var, daldık çıktık, suyun içinde gelen yosunlar şifalı dediler. Sürdüm yosunları yüzüme, nar gibi kızardı vitiligolarım, bilemiyorum ama sanırım epey bir faydası oldu. insanlardan kaçıyordum, sosyal yaşantım sıfırdı.

Bir gün eşime birisi Almanyadan gelen Nivea (mavi metal kutu) kreminin iyi geldiğini söylemiş.

"Onu deneyelim dedi".

Acil bir telefon trafiği. Kremi Almanyadan bulup getirttim, başladım her yanıma sürmeye, artık güneşe çıkarken devamlı yüzüme ve elime Nivea krem sürüp çıkıyordum.

Zor bir hastalığı ,sosyal etkinliklere hiç giremiyordum, kendimce çevreme rahatsızlık veriyordum, beni yeni görenlere açıklama yapmam gerekiyordu, görenlerde çok üzülüyordu. Tıp ise hala tam tedavi yöntemini henüz bulamamıştı. Velhasıl çaresiz bir hastalığı ve tek doktoru da kendimdim.

Bu yeni yüze alışmam gerekecekti ama, her gün aynalarla, kendimle yüz yüze gelmek moralimi oldukça bozuyordu.. Oğlumun Anadolu lisesi mezuniyet törenleri bu sıkıntılı günlere denk geldi, katılıp katılmamakta epey kararsız kalmama rağmen katıldım. Görüş açımdaki hemen hemen göz göze geldiğim insanlar bir bakıyor, bir kere daha bakıyordu. O mutluluk ve sevinç dolu günde çekilen fotoğraflardaki görüntüm o günün buruk ve tatlı bir anısı olarak kaldı.

Vitiligo'ya tutulduğum günlerden bir gün, gazetede, dün sigarayı bırakma günüydü, haberini okudum, 'Eyvah dedim geç kalmışım.'

ve ertesi günü sigarayı bıraktım, o günden beri sigara içmiyorum, belki faydası olur diye.

İLK BELİRTİLER

Temmuz, sıcak mı sıcak Erdek, kumsalda, deniz kenarındayım. Yüzümü örten şapkamı ters çevirdim açtım alınımı, Nivea krem ile yağladım her yanıma, Öğle sıcağı, cayır cayır yakıyor, bende yanıyorum. Her nedense kaçmadım bugün güneşten, dalıp çıkıyorum denize, plaj cıvı cıvı, genci, yaşlısı, çoluğu, çocuğu. Tabii Erdek'in en hareketli günleri. Her gün kesintisiz bir saat boğuşuyorum tuzlu sularla, her şeyi unutuyorum, kendimi başka bir aleme atıyorum o dalgaların arasında.

Küçük bir şemsiyenin altını parselledik sahilde. Hanım pek sevmez kalabalığı ama katlanıyor benim için. Sağ olsun zor günlerin kadını. Bu yaşanmamış günlerimin tek dayanağı, bu zor günlerimde hiç yalnız bırakmadı beni.

Birkaç gün sonra güneşten kaçırıp, koruyamadığım ellerimde, Vitiligo beyazlıkları, yanmaya, kızarmaya başladı ve hafifte kabardı, birde hafif kaşıntı, tatlı tatlı kaşındım durdum o kabartıları o gün zevkle,

Ve daha sonraki günlerde bu kızarıklıkların ortasında kahverengi noktalar dikkatimi çekti. Günler sonra bu noktalar çoğalmaya, bir nokta, iki nokta, üç nokta derken elimde ki ve yüzümde ki beyazlıkları kapatmaya başladı, Bu noktalar, anladım ki benim derimdeki beyazlar, güneş ışığından etkileniyor ve kızarıyordu.

Bazılarındaki beyazlıklar hiç etkilenmiyordu kanımca belki bende ki daha değişik bir türüydü herhalde. Acaba bu benim için bir şans mıydı bu belirtiler, İçerimde bir umut ışığı yanmıştı. Artık kendimi iyice kızgın güneşe bırakmıştım. İçimde deri kanser olur muyum kuşkusuz da yok değildi hani, Her gün güneşin en etkili saatlerinde herkese inat sahildeydim, yalnız başımı, ellerimi ve yüzümü bol bol kremleyip, güneşe teslim ediyordum, Bunaldım mı atıyordum denizin kucağına kendimi, kremin etkisiyle de ellerim, yüzüm, sürdürdüğüm her yer kapkara olmuştu. Gören amma yanmışsın diyordu.

Artık sahilde yürüyor, denizde yüzüyor, kumlarla oynuyor, memleket meselelerini tartışmıyor, bir sürü emekliyle kurtarmıyordum vatani. Canım sıkıldıkça akşamları kireçlenmeye başlamış parmaklarımı 30 yıllık gitarımın telleri üzerinde gezdirmeye çalışıyor. bazen şiirlerime beste yapıyor, bazen de bestelediğim müziğe söz yazmaya çalışıyordum. Ara sıra 68 yıllarının romantik Rock ve Blues şarkılarını dinleyerek, bedenimdeki gelişmeyi gün ve gün takip ediyordum.

Biraz kendime güven gelmişti, cüzzamlı gibi kaçmıyordum insanlardan artık. Siyah gözlüklerimin arkasında saklamıyordum kendimi. Her akşam Erdek sahilini eşimle, boydan boya gazino ve barlardan çıkan her türlü müzik eşliğinde yürüyor, ara sıra sahildeki bar ve çay bahçeleri oturup, yakamozlar eşliğinde, bir şeyler içip, gecenin tadını çıkarma molası veriyorduk.

Güneş olduğu müddetçe kumsaldıydım, Eylül gelmişti, yavaş yavaş sahil sevenlerince terkedilmeye başlamıştı. Oysa en güzeliydi bu günler, denizin ve güneşin insanın içini en tatlı ısıttığı günlerdi, Günün en sıcak saatlerinde güneşleniyordum artık, beyazlıkların nasıl kızardığını, nasıl şiştiğini ve ne de güzel kaşındığını izliyor ve hissediyordum. Bende büyük bir zevkle kaşıyordum o kabartıları artık, derideki kapanmalar iyice belli oluyordu. Her an, her saat, her gün yeni bir hücre doğuyordu tenimin üzerinde, ama kararlıydım yaşatacaktım bu pigmentleri yenecektim bu hastalığı.

Artık güneş ve ben yeniden merhaba demek için yaza, bu güzel sahili, sararmış çınar yapraklarına, kumsalda oynaşan köpeklerle ,uçuşan martılara bırakmıştık. Kumsala çekilmiş, yan yatmış, terk edilmiş bir sandal hüznüyle önümüzdeki yazın hayallerini, kıpır kıpır oynaşan dalgaların arasında arıyorduk..

Almanya'ya, yurt dışına giden tanıdık herkese bol bol yağ sipariş vermiştim, seneye hazır olsun diye.

SONUÇ

Bu yaşam şeklim bir kaç sene sürdü, kışın lekeler tekrar beliriyor, fakat tenimde beyazladığı için fazla belli olmuyordu. Yazında güneşin etkisiyle azalarak kayboluyordu. 2001 yılı kışında bu lekeler iyice azalarak yüzüm normal şekline kavuştu.

Ben her yaz güneş ışığından olanaklar içinde çok sık yararlandım, kremi ise devamlı kullandım, ve kullanmaya hala devam ediyorum. Kafama da bir şey takmayarak, Herkes bu yaşam şeklini ne kadar benimseyip uygulayabilir bilemiyorum, derdimi aradığım bir sürü yol, yöntem kimlerin derdine nasıl çare olur, onu da bilemiyorum. İnsanın biraz kendini, çevreyi, doğayı, sevmesi, yeterli hoşgörü ve iyimserliğe sahip olması birçok kapıları kendisine açacak sanırım. Yeter ki sevgiler, umutlar yok olmasın.

1995 yılında çıkan lekeler, 2001 yılı sonunda tamamen kayboldu. Şu anda 65 yaşında olup aynı yaşam şeklimi devam ettirmeye çalışıyorum. Bendeki bu lekeler diğer kişilerdeki deri lekelerinin çeşitlerine ne kadar benzer, buna ancak tıp doktorlar karar verir. Tıbben çeşitleri var kuşkusuz, gözlemleyebildiğim kadarıyla bendekilerin güneş ışığıyla kızarıp hafif kabarak kaşınması ve kahverengi noktalar halinde kapanmasıydı, birde benim derimin güneş ışınlarına karşı dirençli olması. Her cild aynı duyarlılıkta ve dirençte olmayabilir, Öncelikle güneşe çıkmadan bu konuya dikkat edilmesi gerekir.

Benim bu yaşadıklarım ve yaptıklarım, uyguladıklarım kesin çözüm veya öneri değildir. Ben sadece bu hastalıkla ilgili yaşadıklarımı, yaşam şeklimi ve mücadelemi bir umut ışığı olabilir olasılığını düşünüp, paylaşmaya çalıştım.

Gerçek olan yol öncelikle bilimsel tıbbın ve doktorların önerdiği yol ve tedavi şeklidir. Bu arada kullandığım krem ve diğer ot, çiçekler hiçbir şekilde öneremem. Sağlıkla kalın.

Not : Vitiligo hastalığı olan bir çok arkadaşın genelde aydınlanmak istedikleri konu bu kremi nasıl bulabilirim.

Kremin kutusu aşağıdaki gibi, klasik bir Nivea ürünü, daha önce belirttiğim gibi tüm market ve eczanelerde var, orijinali alman patentli, ben yurtdışına, Almanya'ya giden tanıdıklara ismarlayıp getirttim.www.nivea.com.tr daha geniş bilgi var.(bu krem buraya reklam amaçlı konmamıştır, herkesin kullandığı sıradan ucuz bir kremdir. çok sorulduğu için koymak zorunda kaldım.)

Vitiligo'nun çeşitli görünümlüleri var, düz beyaz , kırmızımsı gibi bende ki kırmızımsıydı ve güneşte kalınca kızarıyordu, koltuk altlarımdaki ufak lekeler güneş görmediği için kapanmadı, fakat ellerimde ve yüzümdekiler kahverengi noktalar halinde çoğalarak kapandı.

<http://ainaler.blogcu.com/vitiligo-yu-nasil-yendim-a-inaler/137574>

Yıl 2021

Şu anda Vitiligo yönünden hiç bir sorunum yok..
Ben yendim. inanıyorum ki sizde yeneceksiniz...

HACI KAVAS

Çocukluğumuzun anılarını yaşatan yerler vardır ki, o yerleri hiç unutamayız, mahalle arkadaşlarımızla, okul arkadaşlarımızla, hepimizin iyi kötü günlerimiz geçmiştir oralarda. Okul çıkışı orta okul bayırının altında çift kale maç yaptığımız sağıın bahçesi, kışları kar yağdığında tahta kızaklarımızı alıp, kızak kaymak için gittiğimiz hapishane yokuşu, pikniğe gittiğimiz Çaylak boğazı, ramazan geldiğinde iftar topunun patlamasını seyretmek için gittiğimiz top bayırı, kuş avlamak için gittiğimiz Hacı kavas denilen bağ-bahçe gibi yerler, bunlarda birkaçı.

Hacı kavas neresi diyecek olursanız, benim çocukluğumda önünde su yalağı olan bir çeşme ve arkasında kavak ağaçları olan, etrafı dikenli telle ve onlara sarılmış dikenli otlarla çevrili bir bahçe gelir aklıma.

Orta mahalle camisine çok yakındır. Garajdan cami tarafına yürüdüğünüzde doğru gitmeyip, sola döneceksiniz, biraz daha yürüyüp, üç yol ağzından tekrar sola döndüğünüzde bu yol sizi Balıkesir asfaltına çıkarır, asfaltın karşısında da Susurluk deresinin karşı tarafında bulunan kayıkçı köyü yolu vardır. Bahçenin sahibi hacı kavas isminde biri, bahçesinin yanındaki yalaklı su çeşmesini de belki o yaptırmış, üzerinde ismi var mı bilemiyorum, ama bu çeşmeye de Hacı kavas çeşmesi dendiğini iyi hatırlıyorum.

Hacı Kavasta ki bağlık bahçeliklere dalıp gitmeden isterseniz önce buraya çocuk adımlarımızla biraz daha uzak olan mahallemize gidelim. Mahallemizde ki evimizi ve o yıllarda komşularımız, akrabalarımız kimlermiş tanıyalım.

EVİMİZ,MAHALLEMİZ VE KOMŞULARIMIZ

Bahçemizde ki dut ağacının bir tarafı beyaz, bir tarafı siyah dut veren dallarına, bazende kiremitlerin üzerilerine tüneler, ürkek bakışlarla etrafı kontrol eder, sonra kendilerini biraz güvende hissettikleri anda pır diye uçarak annemin sofra bezinin içindeki ekmek kırıntılarını silkelediği toprağın üzerine üşüşürlerdi. Bazen daha iyi görmek için mutfak perdesini hafif araladığım zaman, tehlikeyi sezer pır diye tekrar dut ağacına konarlardı.

Soğuk kış günlerinin çoğu saatleri bahçemizin sevimli minik misafirleri sevimli serçeleri seyretmekle geçirdi.

Korku dolu minik yürekler hızlı hızlı atarken, ekmek kırıntılarını, minicik gagalarıyla birbirlerinin ağzından çekiştirerek yerler ve sonra bu ekmek kavgası bitince, pır diye uçarak giderlerdi.

Oysa kumrular serçeler gibi değildi, serçelerde ki korku ve telaş yoktu, bir rahatlık bir huzur vardı onlarda. Kumruları ilk kez, çocukluğumun ilk yıllarının geçtiği, hiç görmediğim dedemin, yani annemin de daha çocuk iken ölen babasının ablasının(halası) kızı Ayşe (55 Ayşe derler)halamın sundurmasında daha yakından görmüş ve tanımıştım.

Sundurmanın merdiven başındaki çatı kirişlerinin uçlarında kalaylı su bakraçları asılı dururdu. Bu bakraçların kenarına konarlar bir yudum su alır başını yukarı kaldırır, doyana kadar aynı hareketi yaparak su içerlerdi, gugukcuk, gugukcuk diye öttükleri için biz gugukcuk derdik. Halamlar da ki bu kumrular hiç kaçmazdı, korkmazlardı da, tam elimle tutacağım zaman pır diye uçar sonra en yakın yere konardı. Boynunda siyah bir çizgi vardı. Rahmetli halam hep dokunmayın içsinler, "zebaniler melekleri ateşe atmış, onlarda boyunlarında kova kova su taşıyarak ateşi söndürmüşler ve sonra melekleri kurtarmışlar, bu siyah çizgi ondan olmuş, onları avlamak, öldürmek çok günah, onların eti yenmez" derdi.

Bazen hastalandığım, ateşim çıktığı zaman annem halam getirir, halam anlıma soğuk suya batırılmış tülbent koyar sonrada dua okurdu, dua bitince yüzüme "tüh tüh nazar değmesin inşallah, turp gibi olursun inşallah" der ve sonra kuşlara bak kuşlara diyerek bana çatıda tüneyen gugukçukları ya da sol taraftaki erik ağacındaki serçeleri gösterirdi. Çocukluğum bazı dönemlerinin geçtiği kışla mahallesinde bu ahşap ev, keçi bayırında aşağı indiğinde milli kuvvetler caddesini geçince aşağı inen sokağın solundaydı. Tahta sokak kapısından girince sağ tarafında büyük bir dut ağacı , sol tarafında ise dam vardı, kapının karşısında mutfak olarak kullanılan küçük bir oda ve tam kapıyı gören çocukluğumda sokaktan geçenleri seyrettiğim bir penceresi vardı.

Kapıdan girince tam dut ağacını altında hela, sola dönünce sağında solunda ortancalar olan dar bir yolun sonunda evin girişi vardı, girişin sol tarafı merdiven sağ tarafı ise kışlık odunların dizildiği kuruluktu. Tahmini sekiz basamakla çıkılan kenarları yine çiçek saksılarıyla dolu ufak bir beton girişin sağında geniş bir sundurma vardı, bu sundurmanın sol tarafında mutfak, onun sağ yanında Ayşe halamın annesi Dedemin kardeşi Fatma ninemin(büyük hala) odası vardı. Fatma ninemi hiç yürürken hatırlamıyorum, bildim bileli hep yatalaktı, onun sağındaki sol oda da halam ve koca babamın odasıydı. Tek kızları vardı, Feriha, çocukluğum onun elinde geçmiş, annemin hastalık ve hamilelik dönemlerinde bana o bakmış, sokaklarda onun kucağında gezmişim, tozlu sokaklarda elimi o tutmuş yürütmüş, anılarımda kalan son kare, 6-7 yaşlarında gelin giderken gelin arabasını taşlamam onu vermek istememem," seni ben alacağım diye ağlamam.

Soğuk kış günlerinde fazla sokak oynaması olmazdı, mahalledeki büyüklerinden komşu kızı Güler ablanın çok zor dediği Orta okula yeni başlamıştım, boş zamanlarımda ya ders çalışır ya da dip odaya geçer bir kenara sakladığım Tom Miks, Tenten ve Teksasları okurdum. Mahalle maçları da az olurdu, günler kısa derslerde yoğun olduğu için çağırırsalar da zaten annem izin vermezdi.

Evimizin önüne babam 4 tane çınar ağacı dikmişti, herhalde yeni doğan kız kardeşimle birlikte 4 çocuğu için herhalde, sol taraftaki oturma odası camı önündeki iki tanesi tutmuş, sağ taraftaki Zübeyde ablaların evi tarafındaki

Yani misafir odamızın önündekilerden biri iyi tutmamış, yaşama savaşı veriyordu. Bu taze fidanlar zamanla biz mahalle çocuklarına kale direği gibi olmuştu, akşam burada top oynar, şerbetçi Mehmet amcaların evinin önünden kaleye sırayla penaltı atışları yapar ya da kafayla top atardık.

Evimize tahta sokak kapısında içeri girince biraz genişçe bir salon vardı, sağ tarafta oturma odası, sol tarafta misafir odası ve ufak bir mutfak, mutfaktan ufak bir kapıyla banyo ve odunluğa geçilirdi. Salondan sola dönünce ufak bir boşluğun sol tarafında içinde tel dolap olan bir kiler, sağ tarafında da annemlerin yatak odası ve oradan da ufak bir kapıyla geçilen küçük bir oda vardı.

İbrahim dedem yani babamın babası ,Bulgaristan da gelince kerpiç ve ahşaptan yapmış, kışın sıcak, yazları serin olan bu evi. daha önceki yıllarda tuğla pahalı olduğu veya bulunamadığı için herkes dağdan toprak getirterek bunu samanla karıştırır, sonra kerpiç kalıplarına dökerek kendi kerpiçlerini, sonrada güneşten kuruyan kerpiçlerle duvar örüp, ev, dam yaparlarmış. sonra ki yıllarda daha ucuz olan briket çıkınca ve çimentoda bulunmaya başlayınca, kerpiç yapma işi azalmış. duvar ve evler briket ve tuğladan yapılmaya başlanmış.

İbrahim dedem yani babamın babası ,Bulgaristan da gelince kerpiç ve ahşaptan yapmış, kışın sıcak, yazları serin olan bu evi. daha önceki yıllarda tuğla pahalı olduğu veya bulunamadığı için herkes dağdan toprak getirterek bunu samanla karıştırır, sonra kerpiç kalıplarına dökerek kendi kerpiçlerini, sonrada güneşten kuruyan kerpiçlerle duvar örüp, ev ,dam yaparlarmış. sonra ki yıllarda daha ucuz olan briket çıkınca ve çimentoda bulunmaya başlayınca, kerpiç yapma işi azalmış. duvar ve evler briket ve tuğladan yapılmaya başlanmış.

Bir sabah babaannem kalkınca bir bakıyor, bakracın yanında kirişe sarılmış kocaman bir kara yılan süt içiyor, telaşla babaannem babamı uyandırıyor, babam telaşla bahçeden bir kürek kapıyor, ama evde ki seslerden rahatsız olan kara yılan (bizim buralarda kör yılanı denir), kıvrım kıvrım kıvrılarak çatıda ki kirişlerin arasından geldiği yerden kaybolup gidiyor. bize bahsedilmedi tabii, günlerce tedirgin olmuşlar uykular kaçmış, evde koca bir yılanla uyumak kolay değil, bir daha kirişe süt asmamışlar, yılanı da bir daha görülmemiş.

Mutfağımızda bir Maşinga vardı, gündüzleri onunla hem yemek pişirilir, hem de ısınılırdı, oturma odasının sobasına ise gündüzden Hasan amcamların sandalye dükkanından aldığımız toz talaşlarla doldurulmuş kovalar sobalara konur, akşamları yakılırdı.

Kapımızın önünden yazları ve sonbahara doğru her sabah çatal dağdan gelen oduncular geçer ve eşeklerin semerinin sağına soluna yerleştirdikleri kesilmiş meşe ağaçlarını şehirde satarlardı, bir eşeğin üzerindeki oduna bir yükü denirdi, kapının önüne 4-5 eşek yükü bırakırlar, babamda onları akşam işten gelince baltayla keser, bizde kardeşimle odunluğa taşırdık. Meşe ağacının ısı değeri yüksek olur ve hemen yanmaz, ağır ağır yanarak odayı iyi ısıtırdı. Bu yıllarda ısınma için amcamların sandalyeci dükkanında gelen ağaç parçaları, kayın ağacı kıymıkları, kalın talaş ve toz talaşla olurdu, bunların arasına kalın meşe ağacı atardık, meşe ağaçları uzun kütük halde gelirdi, bunları parçalamaya oduncular gelirdi, parayla evimizin önünde kesip, parçalarlardı, daha sonra bu iş seyyar su motoruyla çalışan bıçkılarla yapılmaya başlandı, daha sonra soma kömürü gelmeye başladı ama o günler pahalı gelir herkes alamazdı. Çeşmenin öbür tarafı da Bursa Balıkesir asfaltı idi, sol tarafında ise 500 metre ilerde Susurluk garajı vardı. Asfaltın karşısında ki toprak dar yol ise Kayıkcı köyüne gidiyordu ,yolun sağında solunda bağlar, bahçeler vardı. Daha sonra Susurluk (Simav) deresinin sellerinin oluşturduğu uzun kumlukta devam eden bu yol, sala kadar gidiyordu. Yolun bitiminde de karşıya geçmek için bir gerili çelik tel, tele bağlı su üzerinde suyun akış gücüyle ileri doğru yüzen bir Sal vardı, Sal'ın yeri bazı seneler dere yatak kaydırınca değişiyordu.

Biz hacı kavas çeşmesinin arkasındaki dikenli çitlerinin arasında geçip bahçeye girdik, kuş bakıyoruz ama biz yaklaştıkça kaçıyorlar, Osman aramızdaki en iyi atıcı bir kaç kez serçeye attı ama karavana. Asfaltın karşısında kayıkcı köyü yolu tarafına geçelim, oradaki bahçelerin arasında daha çok kuş vardır dedik, biz üç avcı arkadaş asfalt yoldan karşıya geçtik, dar yol çamur içindeydi, çoğu yerinde ise gölcükler oluşmuştu, bir at arabası anca geçirdi.

Yolun sağındaki solundaki birbirinden tahta çitlerle ayrılmış bahçelerdeki meyve ağaçları üzerindeki yaprakları dökmüş ,çıplak dallarıyla baş başa kalmışlardı, dallar çıplak olunca hangisinde kuş olduğu görüyorduk ama, kuşlarda biraz yaklaşıncı bizi görüyordu, çamur yolda bata çıka gidiyorduk, her taraf vıcık vıcık çamurdu, bir bahçenin kapı aralığında geçerek bahçeye girdik, bu bahçenin kenarlarında tahta yerine böğürtlenler vardı, böğürtlenler dikenli tel gibi bahçeyi koruyordu. Kış olduğu için bahçelerde de kimse yoktu, ortalık sessiz ve sakindi.

Sığırcık sürüleri havada şekiller çizerek uçuyorlardı, belki görmüşsünüzdür, içinde binlerce sığırcığın havada dans eder gibi çeşitli figürler yaparak gökyüzünde uçmaları insanlar kuşkusuz doyumsuz bir görsel şölendi. Biz üç küçük avcı böğürtlenlerin arkasına sindik, sığırcıkları yakınlarımıza konmasını bekliyorduk ki, o an yanımızda bir köpek belirdi, nereden geldiğini hiç anlayamamıştık, önce hiç avlamamış, yanımıza yaklaşıp durmuştu. Boynunda tasma da vardı, karşımızda dikildi durdu, ben korkmuştum, Osman'ın gözü biraz daha karaydı, "o hoşt hoşt" dedi, ama köpek tınlamadı, biraz daha bize yaklaştı, bu kez karşılık vermeye başladı, elimizde atkılar (Sapan) baka kalmıştık, bir ara Ali yerden biraz çamurlu toprak alıp köpeğe fırlattı, bu kez köpeğin yırtıcı dişleriyle baş başa kalmıştık, saldıracak gibi yapıyor bir adım atıyor sonra geri çekiliyordu, ağzındaki yırtıcı dişlerinin hedefinde idik.

Çevremizde kuş muş kalmamıştı. Bakımlı güzel bir köpekti, öyle mahalle aralarında, dere boylarında dolaşan başıboş köpeklere benzemiyordu. Bu ara ileriden bir tüfek sesi geldi, bir daha, bir daha. Köpek birden bizi bırakıp o tarafa doğru koşarak, bahçelerin arasından hızla kayboldu. Onun gittiği taraftan birden bir karaltı yukarı doğru yükseldi, birden uğultu şeklinde kanat sesiyle doldu kulaklarımız.

Biz 3 kuş avcısı böğürtlenlerin arasında donup kalmış, yerimizden kıpırdamamıştık, atkılarımızı elimizdeydi ama onu kullanacak korku dolu yüreklerimizde bir hareket yoktu. İlerdeki bahçelerden havalanan sığırcıkların bir kısmı önümüzdeki ağaçların üzerine kondu, bir kısmı kafalarını kaldırıp etrafı kolaçan ettikten sonra ağaçların altına indiler. Ali'nin ağzından çıkan " hiç kıpırdamayın" lafiyla içimizi saran korku dolu rüyadan uyandık. zaten balçığın içindeydik, benim ayaklarımı oynamıyordu, biraz zorladığım da, ayağım geliyor, lastik çizmem gelmiyordu. Sığırcıkların bahçede erik ağacının altında yem arayışları sürüyordu, oynuyorlar cıvıldaşıyorlardı. En ufak bir hareketimiz onları kaçırabilirdi.

Osman "ben ağaçta kilere siz yerdekilere nişan alın' ateş deyince atın, dedi. atkılarımızı lastiklerini sonuna kadar germiş, lastiğin ucunda ki meşinin içindeki taşı sol elimle gözümün hizasına getirip, sağ elimdeki ağaç sapanın merkezini ağaca doğru getirerek hedefi belirlemiştik.

Osman'ın 'ateş' komutuyla birlikte atkılardan fırlayan taşlar hedeflerine doğru hızla yol almaya başlamıştı.

***

Çeşmenin öbür tarafı da Bursa Balıkesir asfaltı idi, sol tarafında ise 500 metre ilerde Susurluk garaj vardı. Asfaltın karşısında ki toprak dar yol ise Kayıkcı köyüne gidiyordu ,yolun sağında solunda bağlar, bahçeler vardı. Daha sonra Susurluk (Simav) deresinin sellerinin oluşturduğu uzun kumlukta devam eden bu yol, sala kadar gidiyordu. Yolun bitiminde de karşıya geçmek için bir gerili çelik tel, tele bağlı su üzerinde suyun akış gücüyle ileri doğru yüzen bir Sal vardı, Sal'ın yeri bazı seneler dere yatak kaydırınca değişiyordu. Sıcak bir yaz günü mahalleden bir grup arkadaş aşağı çingene mahallesinde toplanıp dereye yüzmeye gitmeye kara verdik. Dereye ulaşmanın en kısa yolu çaylak yolu. Bu sene çaylak deresiyle Simav çayının birleştiği yerde derin bir yerde yüzüyorduk. Yarım saat sonra dere kenarındaydık. Derenin şehir tarafında soyunup suya girdik. Sığ yerden geçerek karşıya geçtik. Bizim gibi çocuklar burada yüzüyordu. Herkes sırayla söğüt ağacının üzerine çıkıyor, oradan balıklama dereye atlıyordu. Bizde sıraya girip atlamaya başladık.

Bir müddet sonra ben atladım arkamdan Göbek Ahmet atladı. Atladığımız yer oldukça derindi. ben suyun yüzüne çıktığımda Göbek Ahmet'in suya dalıp çıktığını gördüm. Ona en yakın bendim, birden can havliyle boğazıma sarıldı. İkimizde birden suyun içine gömüldük. Suyun kaldırma kuvvetinin yardımıyla kafam bir an suyun üzerine çıktı, boğazıma sarılan ellerin arasından biraz nefes aldım, aldım almasına da göbek Ahmet benden çok ağır, biz tekrar suya battık, Ahmet'in beni bırakmaya hiç niyeti yoktu, tekrar dipteki kuma bir tekme daha atıp tekrar suyun üzerine çıkıp nefes aldım. Burada ki tek şansımız derenin akıntısı oldu, her tekme sonunda hem nefes alıyor hem de bir metre suyun aktığı yere gidiyor, derin yerden uzaklaşıyorduk, bir müddet sonra sarmaş dolaş sığ bir yere geldik, ama bizim Ahmet epey su yutmuş sersem gibiydi, bana sımsıkı sarılmış, öksürüyor hem de bağırıyordu son bir hamle ile kerpeten gibi beni saran ellerinden kurtuldum, sonra yanımıza diğer arkadaşlar gelip Göbek Ahmet'i kıyıya çıkardılar.

Epey korkmuştu, Ahmet'in ağzından burnunda sular geliyordu, ağlamaklı hallere bürünmüş ama ağlayamıyordu, bir müddet söğüt ağacının altında oturarak dinlendi, kendine geldi, bizleri seyretti, epey korkmuştu.

Biz arkadaşlar yüzmeye devam ettik, yüzme işini sonlandırdıktan sonra derenin karşısına geçip şortlarımız çıkarıp suyunu iyice sıktık, ıslak ıslak giydik, yolda nasıl olsa kururdu.

Aynı yolda geri döndük, gözümüz, sağdaki solda ki bahçelerde idi, tabii ki içinde kimse olmayan bahçelere bakıyorduk. Asfalta yaklaşmadan sağdaki bir bahçedeki bir erik ağacı gözümüze çarptı, üzerinde tek tük erikler gözüktüyordu, tahta kapısı da hafif aralıktı, bir iki üç derken hepimiz daldık içeri, bahçede kimsecikler yoktu, yukarıda ki eriklere aşağıdan erişme imkanı yoktu, hopladık zıpladık nafiye, dalları aşağı çektirip almakta çok zordu. Bazı arkadaşlar başka meyve ağacı var mı diye umutsuzca çevreye bakınırken, nereden aklıma geldiyse, ağacın biraz ilerisinde ki el arabasının yanındaki brandayı kaldırmak geldi aklıma, brandayı şöyle bir kaldırdım ki ne göreyim. Kırmızı kırmızı erikler hem de yığıla.

Çingene mahallesi meydanında ki çeşmenin yanındaki kuyunun etrafında bulunan betonun üzerine oturup, gömleğimizin içinden, ceplerimizden çıkardığımız erikleri karnımız ağrıyana kadar yedik, arda kalanlar ise, çevremizde burunlarından sümükler akarak, iştah dolu bakışlarla bizi seyreden sepetçi çingenelerinin çocuklarını bile mutlu etmeye yetmişti.

***

Önce pat diye bir ses, sonra da yerden ve ağaçların dallarından yukarı doğru büyük bir kanat sesiyle yükselen sığırcıklar, dalların uçlarında sonbahardan kalan tek tük kuru yapraklarda aşağı düşünce dallar bomboş kalmıştı. Sığırcık sürüsü yine havada şekiller çizerek gözleri okşamaya devam ediyordu, ne iyice kararmaya başlayan bulutlar, ne hafif çiseleyen yağmur umurlarındaydı, geride kalan var mı yok mu diye merak etmeden kaybolup gittiler. Ellerimizde atkılar bir müddet baktık, hızla uzaklaşan sığırcıklara, ikinci hamleye artık fırsat yoktu, ortalık derin bir sessizliğe bürünmüştü, çamurdan zorlukla çıkardığım çizmelerimle Osman'la, Ali'nin ardından ağaçlara doğru yürümeye başladım, acaba sığırcık vurmuş muyduk.

Biraz ilerde böğürtlenlerin arasında kalın bir cik cik sesiyle çırpınan bir sığırcık gördük, hayvancık yerde sağa sola kendini atıyor, çırpınıp duruyordu, demek ki pat sesi bunun minik gövdesinden gelmişti. Osman hemen koştu çamur falan demeden böğürtlenlerin arasına eğilerek önce kafasını dikenlerden korumaya çalışarak da elini uzatıp ve yaralı sığırcığı eline aldı. sağ elinde çırpınan sığırcıkla ayağa kalktı, sonra elindeki atkıcı paltosunun cebine koyarak, hafif sola döndü, sağ elinde çırpınan sığırcığın kafasını, sol elinle hızla çekerek kopardı ve kopan kafayı çalılıarın içine attı.

Bir anda ben Şok olmuŐtum ki "kibrit var mı" dedi. "Şunu piŐirelim".

DIYARBAKIRDA 3 GÜN İZİN

Sigarasından bir duman, bir duman daha çekti. Hapishane duvarına dayadığı sırtı terden sıırıslıklamdı, Diyarbakır sıcağı da sıcak mı sıcaktı hani, koy tavaya yumurtayı pişsin derler ya, öyle bir sıcak. Oysa temmuz, ağustos geçmiş eylülde bitmek üzereydi. Bir ara boş bakışlarla baktı havada inişe geçen uçaklara.

" Bu akşam yine anası ağlayacak bizim bakımcıların, her uçakta en az 3-4 kalem arıza. Gündüz bitmezse akşama devam, parça beklerler de de malzeme kalmadı, ne cumartesi var, ne de pazar"

Önünde ki çınar ağacına çıplak ayak tabanıyla sertçe vurdu. Bir müddet havada hafif zikzaklar çizerek düşen sararmış yapraklara baktı, uzanıp bir tanesini havada yakalayıp avucunun içinde hafifçe sıktı. Un ufak olmuştu avucunda kalan parçaları sararmış çınar yaprağının.

"İşte böyle bizi tek tek yakalayıp un ufak ediyorlar Abi ya, durup dururken 14 gün yatmak zoruma gidiyor" dedi. "Çattık bir manyağa boyuna içeri adam tıkıyor. Ses çıkaranda yok"

"Sen şanslıymışsın ki buraya girebilmişsin" dedim. "Bakımda uçakların altında arkadaşların anası ağlıyor bu sıcaklarda gece gündüz mesaide. Çoğu çocuklarını, ailelerini memleketlerine gönderdi. Seninki de bizim gibi oda hapsi ya göz hapsi olsaydı, Gündüz çalış gece iki saate bir nöbetçi amirine ben kaçmadım buradayım diye kağıt imzalat"

"Ama aklında olsun içeri girmek isteyen uyanıklar ne yapıyor biliyor musun, idareci Ahmet abiye bir ufak 35 lik takdim ediyor. O da hemen öncelikle içeri alıyor. Bir daha sefere öyle yaparsın. Yoksa çok beklersin içeri gireceğim diye."

Silahçı Ali astsubay da elindeki hortumla hapishanenin müebbet mahkum talihsiz çiçeklerini suluyor hem de bizi dinliyordu, ara sırada elindeki hortumu bizim ayaklarımıza tutarak serinlememizi sağlıyordu, O da 14 lük partidendi. Siyah alımlı makam arabası gibi bir arabası vardı. Kuvvet komutanı onu arabasına tahammül edemiyormuş, bir çok subayda komutan diye onun arabasına selam verip duruyormuş, şikayet olmuş, arabanla gelme demişler, dinlemeyince, komutan önce bir bahaneyle arabasına üsse girmeme cezası vermiş, bu da olmamış, sahibine 14 gün oda hapsi cezası...

1977 yılında hiç beklemediğim anda sürgün gibi geldiğim Diyarbakır, doğunun Parisi idi bizim için, öyle diyorlardı bizim havacılar. Paris denilen bu memleket kimine göre cennetti, bize ise cehennemdi, yani yan gelip yatanlara cennet, uçak altında çalışanlara cehennem. Bir de bizim gibi hidrolik ihtisasında olursan yandım Allah ev yüzü göremezsin. Gövdeci, motorcu, elektrikçi, kader arkadaşımızdı bunlar.

Subay bölümünde Ali Albay ve Şerafettin Üsteğmen vardı..beş kişiydik. Bir de erlerin kaldığı kısım vardı. 2.taktik kuvvet komutanlığının disiplin cezaevi, Bakım komutanlığının doğusunda futbol sahasının hemen bitişiğindeydi. Komutanlıkça oda hapsi verilen üs personeli cezasını burada çekerti. Ali Albay 'kuvvet komutanın hanımı beni içeri attırdı diyordu, Şerafettin üstğm.de kel Teyfik yzb.ile kavga etmiş, onun için o da, oda hapsindeydi.

Hapishane de yaşam güzeldi, akşamları masa kurulur, gelen giden ziyaretçilerin getirdiği içkiler, mezeler masalarımızda gecemize renk katardı.

Henüz yeni biten sigaramın dumanı daha ciğerlerimin içerisinde dolaşırken ,iki parmağımın arasında ki izmariti yere atıp sol ayağımla iyice ezdikten sonra ikincisini yaktım. hafif hırıldayan göğüs kafesimin içerisindeki ciğerlerimi iyice dolsun diye, duvara iyice yaslanıp yanımdaki motorcu arkadaşta,

"1977 yılı Bandırma 6.ana jet Üs Uçak Bakım.lığındayım, rütbem Üst.çvş.mesleğim Hidrolik teknisyenliği, Hava kuvvetlerinde Uçak Bakım komutanlığının en ağır branşlarından biri. Aynı zamanda Eskişehir İktisadi ticari ilimler maliye bölüm 2.sınıf öğrencisiyim. Yan ödemelerdeki haksızlıkları protesto nedeniyle verilen hapis cezası tamamladım. ayrıca bir senede terfi cezası aldım, ve birde hiç beklemediğim anda Diyarbakır'a tayinim çıktı.

Evlilik hazırlıklarımı hızlandırıp acele bir nişan yaptık ve 12 Ağustosta da düğün. temmuz ayında Diyarbakır'a gidip düğün için zar zor izin aldım. Diyarbakır bizim için cehennemin öbür adı. Uçan tabut denilen F- 100 uçakları dökülüyor. mesailer bazen sabaha kadar devam ediyor. çalışan kesim hep aynı. Bakımcılar, hat makinistleri, yani uçağı uçuranlar. Malzeme yok, malzeme aktara aktara uçakları uçurmaya çalışıyoruz.

Sabah 08.00 de başlayan mesaimiz bazen sabaha kadar sürüyor, açlık, yorgunluk, ve uykusuzluk canımıza tak diyordu. gece yemek taleplerimiz karşılanmıyor, sabah evden gelirken getirdiğimiz yemeklerle idare ediyorduk, bir ara sessiz direniş yaptık, işi yavaşlattık, işin en zor tarafı sen hangarda yağ ve yakıt kokuları içinde çalışıp uçakları sabah uçuşa verebilmek için canını dişine katarken, Bkm komutanı ve yarıdakçı ekibi zaman geçsin diye genelde her vardiyeye akşamlarında Bkm. Kontrolde rakılarını yudumlarlar, keyifleri gelince vardiyeyi bitirirlerdi.

Uzun direnişlerimiz sonunda vardiyeye çorbası çıkmaya başladı. Asker karavanasından kalanlar gece bize geliyordu. direnişte ne ki, dilekçe versen ilk amirden ,bilemedin ikincisinden dönerdi, sözlü şikayet duvar gibi yüzler kime

anlatıcaksın, kuzu olacaksın kuzu. Biraz daha fazla konuşup hak arayıp, direnirsen.. 3.gün..7 gün..14 izinsizlik cezası kapıdaydı. Bu cezaların en ağırıydı. gündüz çalıp, gecede iki saate bir nöbetçi amirine ben kaçmadım buradayım diye kağıt imzalatırdık,

bunun bir ileriki cezası o da hapsiydi..3-5-7-14-21-28 güne kadar birlik amirleri ve komutanlar bu cezaları verebilirlerdi. bu ceza direk hapishanede çekilirdi, bunda çalışmak yoktu. Bu cezayı mesai arkadaşlarıyla birlikte çekerdin. Sen hapiste yatarken, mesai arkadaşlarımızda bizim işimizi yapardı, yani daha çok çalışırdı.

Diyarbakır cehenneminde şark hizmeti yılı belli olduğu için önemli olan sayılı günlerin geçmesiydi, bütün yaz boyunca hapishane doluydu, içeri idarecilere rüşvet verip öncelikle girmeye çalışırdık, içerde ye iç yat keyfine bak, ağlarsa dışardakinin anası ağlasın felsefesi hakimdi..

Birak izin almayı evimize zor gidiyorduk. Diyarbakır da sağ sol çalışması yoğundu. Solun tasfiyesi hızla devam ediyordu. Bir gece öğretmen bir arkadaşla banyo kazanında, maaşımda kısıp ayırdığım parayla aldığım bir sürü kitabı ve dergiyi yaktık.

Eşim fark dersleri verip ana sınıf öğretmenliği için mücadele ediyordu, benimse okula gidip sınavlara girmem imkansızdı. Maaşlar yetersiz para yetmiyordu. Ofis semtinin tren yoluna yakın bir sokakta oturuyordum, daire 1.kat yazları serin olması tek avunma nedenimiz, kışın ısınma sorun oluyordu, Diyarbakır'ın Şırnak kömürü çok berbat, isli yanyor ve ısı değeri düşüktü. Gaz sobası aldık bu kez gaz yok. Benzin istasyonlarında kuyruklar bitip tükenmiyor. Devamlı mesaide olduğumuz için gidip kuyruklarda bekleyip her zaman gazda alamıyorduk. Eşim ise evde hem ders çalışıyor hem de yapma çiçek yapıp ev bütçesine katkıda bulunmaya çalışıyordu.

Diyarbakır cehennemi dediğime de pek inanmayın ha, kimine göre de cennet, yan gelip yatma yeri, örneğin bu uçakta radar sistemi olmamasına rağmen bir sürü radar personeli tayin olmuştu buraya, kantinlerde sağda solda avantajlı işlerde vakit geçiriyorlar, dedim ya anası ağlayan belirli sınıftı, yani uçak bakımcıları.

Hele bir kebabçı İbrahim vardı. Bakım hangarının önüne yaktığı mangalında adana kebab yapıp satardı, tabii önce komutanlarını doyurur, sonra da parası ile personeli.

Eşim Kız meslek lisesi mezunuydu, önce ana sınıfı çocuk gelişimi farklarını verdi, bir ara vergi dairesine girecekti, müdür Bandırmalı hemşeri, ilk sınavlara girdi, ne yazık ki hızlı atama ve kıyımların yaşandığı yıllarda bizim Torpil'in beklenmedik tayini çıkınca vergi dairesini başkaları kazandı.

Ama yılmadı hamile halinle Çocuk gelişimi farkları verdi, Diyarbakır da ofis semtindeki bir ilkokulda stajını yaptı. İş Ankara'ya Milli eğitim bakanlığına başvuruya kaldı. Hamile kadın halinle gidemez, ben gideyim dedim. Üç günde hallederim.

F-5 hattında iki kişiyiz, ekip şefim 65 li. yani benden dört sene kıdemli. F-5 uçağından pek anlamaz, filodaki uçakların hidrolik arızalarını bakımları beraber yapıyoruz, o olmadı mı işler yürüyor, ben olmadım mı ortalık karışıyor, ailece de görüşüyoruz.

Şefim üç gün izin dedim. işim bir günde de bitebilir hemen dönerim.

"Ben veremem olmaz" dedi. "İşler aksar" "Ne olacak o zaman?" "Atölye şefine git, senin yerine bir adam verirse git"

"Atölye şefine gittim. durum böyle böyle" O da boynunu büktü.

"Ekip şefin izin vermedi, bende veremem."

"E ne olacak o zaman şefim"

"Merkezi Bkm. Komutanına çık"

Elimde beyaz dilekçe Merkezi Bakım komutanının makamındayım,

"Şefin vermiyorsa bende veremem. Bakım komutanına git" dedi. Mrk.Bkm.k. yeni Bnb. İlhan Akal.

"Mer.Bak.Kom. izin vermiyorsa bende veremem dedi. Bkm. K.Bnb. Güçlü Yakar.

Tabii o malzeme komutanına git diyemedi.

Bu kez ben o zaman Malzeme Komutanına gideceğim dedim.

"Git" dedi.

Ve biraz sonra ben Üs komutanından sonra gelen Bakımın komutanı Malzeme komutanının kapısındaım. Sevimli Osman Albayımızın. Sabah çıktığım izin alamama hareketına öğle vakti de devam ediyorum. elimde dilekçe. Bu ara önceden kurye kağıdını ayarladım doğu kuryesiyle Ankara'ya gideceğim, tabi ki kimsenin haberi yok.

"Bak şeker evladım" dedi. Uzun uzun dilekçeme bakıp, bir müddet telefon konuşması yaptıktan sonra, şekerliğinden eser kalmamış bir ses tonuyla.

"Biraz bekle astsubayım"

Öğle olmak üzereydi, izin alamama mücadelem burada mola vermişti. evden gelirken hazırlıklı gelmiştim, ufak bir çantada sivil giysilerim evraklarım her şey hazırды.

Sabahtan beri F-5 hattında yoktum ve uçaklar uçuyordu.

Eğer bizde izin verilecekse dilekçe falan formalitedir, şef git dedi mi gidersen, kimse hesap sormaz, yaz dilekçeni denildiğinde iş yoktu, çok önemli bir şey yoksa izin alamazsın, iş atölye şefinde biter, tabii o şef şefse, bizlerde şef kal dediye kalırız, şef git dediye gideriz, askerlikten öte saygı sevgi, ağabey kardeş ilişkisi hakimdir, kendi aramızda çıkan yalakalar, üç kağıtçılar yok mudur vardır, eğer onların subay koruyucusu yoksa aramızda nefes alamaz, varsa çeker alırlar onu zaten, verirler avantajlı yerlere, kantinlere, gazinolara.

Atölyede de kendi aramızda bir gerginlik vardı, biz gençler aşırı eziliyorduk, bu durumlara en çok karşı çıkan tepki gösteren ikili çeteye (Bizle uğraşan iki kıdemli abimiz) en yakın rütbeli ben olduğum için, üstler yani kıdemliler beni pek sevmezdi. astlarımı korumaya çalışır, haksızlığa karşı hemen tepki gösterirdim. Bu huylum karakterimdi. Bir de

siyasal görüş, ben suçludum.
Sayın albayımızın beni çağırmasını beklerken karargah binasının sağ tarafındaki üs komutanı odasına bir bakayım dedim, emir astsubayı yerinde yoktu, sanırım komutan yemeğe gitmiş olabilir ya da uçuştu. Albayımın kararı olumsuz olursa, son kararım üs komutanına çıkmaktı, ondan beni üst komutanına çıkarmasını isteyecektim.

Biraz sonra yanıma gelip,

"Komutanların uygun görmediği bir durumda bende izin veremem" dedi,

"Komutanım dedim. beni üst komutanına çıkarır mısınız, mevcut havayı yumuşatarak babacan bir edayla.

"Hadi sen atölyene git bu izin işini orada hallet, komutanda yok zaten"

"O zaman ben gidiyorum. komutanım" dedim. Çaktım selamı.

Kurye Diyarbakır meydanına inmişti, zamanım çok azdı, komutanlık binasından bakım komutanlığına giderek, arkadaşşıma bıraktığım valizimi alarak yollamaya geldim, kurye kağıdını verip ismimi manifestoya yazdırdım. Haydi yolcular uçağa çağrısı üzerine, genelde çoğunluğunun kara kuvvetlerinden subay ve astsubayların oluşturduğu yolcu grubuyla birlikte uçağın başına gittik, manifestoda ismi okunan uçağa biniyordu, ismim okununca, "Oh be" dedim, rahatlamıştım.

İçimde ki bin bir türlü huzursuzlukla birlikte, C- 130 uçağının kulakları tırmalayan motor sesleri eşliğinde önce Karacadağ sırtlarında gezinen tek tük beyaz bulutların arasına girdik, sonra da sonsuz mavilikle buluşarak Diyarbakır üssüne veda ettik.

Ankara da işim fazla sürmedi ama bugün cumaydı, iki gün tatil ancak pazartesi hanımın öğretmenlik başvuru evraklarını milli eğitime teslim edebilirdim, sonra salı kuryesi ile dönerim, izin kağıtsız orduevinde kalamayacağım için Hava kuvvetleri misafirhanesinde yer bulmuştum.

Necatibey caddesinde Demirtepe de ki evin oralarda dolaştım eski arkadaşları görmek umuduyla, Köprüden Sıhhiye'ye doğru giderken plakçı Erkut vardı, bir ara burada ki eve sık sık takılırdı, bir ara arka balkonu ona kiralamıştık.

Çay kahve eski günlerin anılarından oluşan muhabbet, bir müddet takıldım yanına, sonra Kızılay da bir tur attıktan sonra misafirhaneye gittim.

Hayallerim hep okumaktı, siyasalda, Dil tarihte, iktisat'ta çok arkadaşlarım vardı. Cumartesi güne de kampta tanıştığım Hacettepe de Prof.Hüseyin Soylu Hocaya uğradım, Kızı Meral ve oğlu Cengiz'i ziyaret ettim. O gece bırakmadılar beni, pazar günü de hep beraber Tandoğan da Galerileri olan Halit'i ziyaret ettik. Eski günleri yad ettik,1974 yılından Erdek'te ki tatil arkadaşlarımla.

Hayallerim hep okumaktı demiştim ya,1975 yılında ilk aşamasını gerçekleştirmiş ve Eskişehir İktisat'a girmiştim, girmiştim de rahat bırakmadılar ki, ikinci sınıfta Bandırmada ki 5.yılımda hiç beklemediğim bir anda tayin çıktı, hem de evlilik hazırlığı içindeyken apar topar ve de Diyarbakır. Para yok pul yok. Sınavlara gitmek için izin alsan para yok, zaten her ikisi de olmadığı için okul işi beklemeye kaldı. Hiç olmazsa hanımı okutayım hikayesi böyle başladı, tek maaşla ne kendi geleceğimizin, ne de doğacak çocuklarımızın geleceğinin güvencesi vardı.

Pazartesi ilk işim milli eğitim bakanlığına gidip evraklar teslim ederek eşimin öğretmenlik başvurusunu yaptım. Eşim 15 aylık kızıyla Bandırmaya gitmişti. Genelde Diyarbakır da çalışmayan eşler yaz ayları çocuklarını alıp memlekete giderdi. Yazları çok sıcak olurdu, bebekler etkilenir, uyuyamaz ,hasta olurdu, birde bizler personelin yarısı izinli olduğu için gece gündüz mesaide olurduk, eve gitse de turşumuz giderdi. Günlerce yeni doğan bebeğimi uykuda sevmişimdir, gece gelirim sabah erken giderim, bazen yarım gün vardiye istirahatlarını kullandığımız olurdu.

Salı kuryesi ile Diyarbakır'a döndüm, hesabıma göre beş gün firar dedim içimden, ne verirlerse versinler. suçum sabit cezama razıyım. Uçaktan indiğim gibi hiç bir yere uğramadan doğru İç ofisteki evime gittim.

Akşam yemeğine üst katımda kimya mühendisi arkadaş çağırdı, Nusret bey geldiğimi duymuş.

Eşi Menşure hanımda öğretmendi, çok iyi komşuydular. aynı zamanda hasta fenerli.

Bir gün apartmanın Üst katta ki su deposunu boşalttık, temizledik boyuyoruz, aynı zamanda Nusret beyin el radyosundan fener maçını dinliyoruz.

fener bir gol atmaz mı..

"Gool..." ikimizde birden zıpladık, zıpladık ta..

Ben deponun dışını boyuyorum o da içini. Kafasını şiddetle deponun üst tarafına vurmaz mı, vurduğu gibi deponun içine düştü, elinde siyah boya kutusu, fırçası bir tarafa kendi bir tarafa. Ah başım feryatları. Unutamadığımız bir anıydı ikimiz için. Mesaiden fırsat buldukça hafta sonları Diyarbakırspor maçlarına giderdik, emniyet amiri hemşerisi ya parada vermezdik..

Sabah mesaiye giderken ufak bir valiz hazırlamıştım, her ihtimale karşı bakarsın hemen tutuklarlar. Hapise atarlar, hazırlıklı olalım, F-5 hattına uğramadan atölyeye gittim, F-5 filosu intikale gitmiş,

Arkadaşların hoş geldinlerine kinayeli bir ses

"Hoş geldin be ya" dedi. Benimle uğraşan benim onu sevmediğim gibi onunda beni sevmediğini her hareketleriyle ima etmeye çalışan benden üç sene kıdemli bir arkadaşın sesiydi bu. Tahtacı, oduncu Recep. vardiyelerde nerden bulup getiriyorsa bulunduğu tahtaları tam sobalık keser, vardiye bitiminde de götürürdü, Atölyedeki depo tahta demetleriyle doluydu.

"Gelebildin mi?"

"Evet işim bitti geldim"

"Şef hatta kimse yok" dedi, "İş tulumlarını al gel burada F-100 ler de çalışacaksın"

Bir ara hat arabasıyla 184 hatta gidip iş elbiselerimi aldım.

Öğleden sonra Atölyenin kapısına Mrk Bakm K.geldi.

"Abdullah İnaler burda mı?

"Evet burada Bnb.şım" dedi atölye şefi, içeri girdi, arkasında bir asteğmen.

Şöyle bir baktı yüzüme, ruhsal dengesinin bozukluğu yüz hatlarının istem dışı hareketlerinden belli oluyordu, bir şeyler söylemek istiyor, söyleyemiyordu, ilk amirim idi, geleceğim iki dudağının arasında idi, sicil amirim İdi geleceğim nasırsız bembeyaz ellerindeydi. Sicili bozukmuş ta denenmek için Bakım komutanlığına vermişler, daha önce irtibat kıtasındaymış, oradan buraya göndermişler mi, sürmüşler mi öyle bir söylentiyle var. Voleybol hastası, kendine göre bir ekibi var ögle akşam voleybol oynarlar.

"Hemen Adana'ya gidiyorsun. hemen şimdi, giyin biraz sonra Adana ya gidecek bir C-47 var. arkasında duran asteğmene dönerek,

"Asteğmenim sende astsubayının yanından ayrılmayacaksın, uçağa binene kadar yanında olacaksın tamam mı.

"Tamam komutanım, emredersiniz"

"Tamam" dedim bende "Bence sorun yok. her yere giderim" Yüz seksen derecelik sert bir dönüş yaparak geri döndü. Koridordan hangara doğru saparak gözden kayboldu.

Asteğmen kalakalmıştı ortada ne ileri geri adım atabiliyordu.

" Oturun asteğmenim hazırlanayım gideriz" Bizim yağ ve yakıt kokan eski sandalyeleri beğenmedi herhalde,

" yok ben beklerim" Oysa ben bugün savunma kağıdını elime verirler diyordum, kimsede çit yok çıka çıka Adana intikali çıktı.

Elimde valiz harici elbiseyle ben önde asteğmen arkada C-47 uçağının başına geldik.

" İlgine teşekkür ederim asteğmenim, sağ olasin" gülerek espri bir şekilde

" İyi yolculuklar" dedi. Bizim muhafız asteğmen uçağın kapısı kapanana kadar orada kaldı, ne yapsın emir kulu, olur ya kaçırım.

MERZİFON

Leyleği havada gördük ya yine uçaktayım, havalardayım. Adana'ya intikale katılacağım. Bu ara Bana izin verilmeme nedeni de açığa çıktı, F-5 ler Adana'ya gidecekmiş ama diğer F-5 ci arkadaş ben gidemem sıra onda demiş, Uçaktan başka anlıyan da yok, onun için izin vermemişlermiş falan fişman.

Malum C-47 ler havada çatırdaya çatırdaya uçuyor, aşağı ne kadar sıcaksa yukarı da o kadar soğuk, neyse üzerimizde ceket var, Uçaktaiki pilot iki de astsubay var biri uçağın makinisti, diğeri yükleme astsubayı. Pilotlar sadece uçağı kaldırır indirir diğer bütün işlerin sorumluluğu astsubaylara ait. Malzeme yüklemesi, uçağın bakımı, arızası ve diğerleri.

Diyarbakır'dan kalkan uçağımız bir müddet sonra rota değiştirmez mi. Pilot,

"Emir geldi Merzifon'a gidiyoruz" dedi.

Akşam üstü Merzifon meydanına geldik.

" Bu gece buradayız dedi Kaptan pilot, Sanırım gece olduğu için uçmak istemediler. Bu gece askeri hastanede kalacağımızı söylediler.

O akşam yemek için Biz astsubaylar astsubay lokaline, pilotlarda subay lokaline gitti.

Lokalde tesadüf bu ya bir devre arkadaşımı gördüm, o akşam orada nöbetçiymiş, ekip arabası hastaneye, yani biz yatmaya gidene kadar oturduk, bir de bana ev yapımı orasının meşhur şarabını bulup getiremez mi.

Sabahın erken saatlerinde Merzifon pistinden kalkış yaptık, nasipte Merzifon'u görmek varmış, upuzun bir caddeden oluşan ufak bir kasaba, sosyal yaşantı yok, üs imkanları neyse onla yetinmek zorundasın, dedikleri gibi bizim Diyarbakır gerçekten Paris.

ADANA 11.09.1980

Bir sarsıntı, sert bir iniş ve ters hatve pervane sesi, fren sesi gözlerimi araladığımda Adana İncirlik üssü pistindeyiz. Amerikalı dostlarımızla ortak kullandığımız bu hava alanında esasında biz Türkler misafir sanatçı gibiyiz, oraya giremezsin buraya giremez sinler çok, bize verilen eski bir hangar, orta boy, içine 6-7 uçak ancak sığar, bir de yatacağımız kışın içinde gaz sobası yaktığımız ama bir türlü ısınmayan, yazın da sıcaktan kavrulan saç barakalar, bir de barakadan yemekhane. Buradaki bize ait bir de komutanlık var. Buraya atışlar için çeşitli birliklerden gelen uçuş filolarının ihtiyaçlarını karşılar, bizler intikale geldik mi suratları asılır, çünkü kendilerine bir sürü iş çıkıyor, düzenleri bozuluyor, bir de intikal ekibinin talepleri onları bıktırıyor, bana sigara, bu viski ayarla, gözlük bul, dolar al gibi. Burada bizim çalışma ve gezinme alanımız belirli çizgiler içindeki bir alandı bunun dışına çıkmak yasaktı, Amerikalılarla yüz göz olmak yasaktı, bazen akşamlar Amerikan alışveriş merkezlerine özel izinli giriyorduk. Onların lokallerine gider bir kenarda ilk defa burada gördüğümüz kutu biralardan içerdik, onlar kadınlı kıslı subay astsubay muhabbet ederken bizler bir kenarda kös kös oturur, bazende helo mello takılmaları yapardık. Hele bir Ray- Ban gözlük ya da Levi's kot bulduk mu havamızdan geçilmezdi.

Diğer ihtisasçılar yani arızası az olanlar, şehre her akşam çıkardı, bizse arızalar bitmeden çıkamazdık, arızalarda bitmezdi zaten, zaten şehire giden servis akşam 18.00-19.00.arası çıkar 23.00-24.00 arası dönerdi.

Şehire çıkmak demek para demektir. Onbaşılarda kebabın yanında rakıyı içmeyeceksen, sinemaya, bara, pavyona gitmeyeceksen ne işin var şehirde derdik.

Uçaktan indiğim gibi bizim filonun bakım hangarına gittim, hoş geldin beş geldin muhabbetleri kısa sürdü.

"Hoş geldin be kaçak" dedi bir arkadaş.

"Niye geldin?"

"İntikale gideceksin dediler"

" Ooo intikal bitti sen geldin"

"Ne bitmesi ya. daha yeni geldiniz"

"Bugün hava kuvvetlerinden emir geldi, intikal iptal uçaklar gitmeye başladı bile."

Elimde ki valizi yere koydum, şöyle bir hangara baktığımda herkes cihazlarını topluyordu, Bizim hidrolikçi arkadaşlarda test cihazını çekmekle meşguldü, Gidip işin ucundan tutayım dedim.

"Kolay gelsin"

Akşama doğru gelen C-130 uçaklarına malzemeleri yükleyip incirlik üssünden ayrıldık. Cidden intikalın bitmesine üzül müştüm, Adana'yı seviyordum, değişik havası vardı, Küçük saatin oradaki eski onbaşılarda kebab yiyip, rakı ile şalgam suyu içecektim.1970 li yıllarda Konya'dan çok gelmiştik buraya, şehre indiğimizde ilk uğradığımız yer burasıydı, değişik havası vardı. bir kez de yeni onbaşılara gittik fazla resmi geldi.

Velhasıl intikalın iptali Adana planlarımı bozdu, eşim ve kızım Bandırmadan henüz dönmedikleri için evde kimse yoktu, Diyarbakır da ne yapacaktım ki, gerçi döner dönmez savunmamı alacaklar en aşağı 14 gün oda hapsi verirlerdi.

11-Eylül-1980 Diyarbakır

Diyarbakır'a akşam üstü indik, intikal sandıklarımızı ve cihazlarımızı hangara yerleştirdikten sonra evlere gitmeyi beklerken bir anons yapıldı. Mesai ikinci emre kadar devam. Hangarda değişik bir faaliyet vardı, ikmal komutanlığı personeli, çeşitli sandıklar getirip hangarın bir köşesine yığıyordu. Atölyenin tüm personeli F-100 hangarındaki atölyede idik, anastrak ekibi kareyi kurmuş bir kenarda oyun oynuyordu, Bizde bu sıkıntılı bekleyiş devam ederken biraz sonra tüm makinistlerin uçak başında olma anonsu yapıldı, uçaklar alarm durumuna geçmişti. Son olarak kumanya dağıtılacağı haberi asık suratlarımıza biraz neşe getirdi.

Son anons ise "Dikkat dikkat F-100 arıza hangarında silah dağıtımı yapılacaktır tüm personelin gelip silahlarını alması duyurulur" Olağan üstü bir durum vardı ama henüz bir açıklama gelmemişti, savaş mı çıkacaktı yoksa.

Hava kuvvetleri komutanımız Tahsin Şahinkaya idi, bereket kendisi ile hiç çalışma şanssızlığım olmadı, nerede komutanlık yaptıysa personelin canına okumuş, hayatından bezdirmişti, orduda iç hizmet ve askeri ceza kanunu vardır, vardır da bu kanun komutanın yorumuna göre değişken bir yapıya sahiptir, hiç bir ast üstü sorgulayamaz, hele mevki kıdem artıkça, terfi zamanı gelince bu korku içlerine sinerdi.

Bandırmaya atanmadan önce Şahinkaya burada üst komutanlığı yapmış, Üste tavuk çiftlikleri kurduğu söyleniyor, personelin araçlarını gizlice takip eder hız sınırını aşanın sırtına 28 gün yazarmış, onun döneminde cezaevi hiç boş kalmamış kısacası sevilmeyen korkulan bir generaldi.

Denetlemelerde bir de dikkatimi çeken şey denetleme ekibi, kuvvet komutanı ve ya hava kuvvetleri komutanı birlikleri gezerken biz astsubaylara ortalıkta gözükme saklanın gibi işaretler yaparlardı, (saç sakal kılık kıyafet kontrolleri ise defalarca yapılırdı), korkuları olur ya, ya komutan bize bir şey sormaya kalkarsa ve şikayet konusu bir cevap alırsaydı. Hele biz sırtında yağlı tulum ve ayağımızda yağ ve yakıttan şekil değiştirmiş postallarla çalışan çömezleri cüzzamlılar gibi teftiş heyetinin önünden kaçırırlardı.

Vakit gece yarısını geçmiş biz kumanyaları beklerken, bizim hangar kalabalıklaşmaya başlamış, sandıkların önüne konana masa önünde kuyruk oluşmaya başlamıştı.

"Silah dağıtılacak" dedi. bir arkadaş. Olay yavaş yavaş netleşmeye başlıyordu, ülkede siyaset iyice çıkmaza girmiş, öldürülen öğrenciler, gazeteciler, profesörler, tam bir kaos içindeydik, siyasi partiler birbirine girmiş, bilmem kaçınıcı tur Cumhurbaşkanı seçilemiyordu ya muhtıra verilecek ya da darbe olacak sezgileri içindeydik.

Bırak ülkeyi ordu bile aynı bölünme içindeydi, atölyede Demirelciler, solcular, ülkücüler, hepimiz ayrı havadan çalışıyorduk, herkes kendi adamını kolluyordu.

Tabanca, silah denince oyun oynayanlar oyunu, muhabbet edenler muhabbeti bıraktı doğru hangara, benim kişisel tabancam yoktu, almaya da hiç heveslenmedim, bazı arkadaşların ikinci silahları vardı. Kuyruğun bir ucuna bende iliştim, kuyruk yavaş yavaş ilerliyordu, zimmetle 2.3 imzadan sonra silahını mermisini alanın hemen yürüyüşü değişiyor, kendisine bir haller oluyordu, kuyrukta beklerken Yzb.İlhan Akal kuyruğun yanında silah dağıtan astsubaya beni işaret ederek

Bu astsubaya, Abdullah İnaler'e silah vermeyin dedi. Güldüm, ben gülünce suratının fiziki haritası epey değişime uğradı.

"O kadar sakıncalıysam beni tutuklatın Binbaşım dedim. Yine ağız burun mimikleri yürüyüp gitti.

Sıram gelince bir tabanca ve 2 kutu mermi de bana verdiler, saat 03.30 sıralarında da Türk silahlı kuvvetlerin yönetime el koyduğu haberi anons edildi.

Hükümeti deviren askeri yönetim Genel kurmay başkanı Or. Gen. Kenan Evren, K. K. Komutanı Or. Gen. Nurettin Ersin, Hava Kuv. K. nı Or. Gen. Tahsin Şahinkaya, Deniz Kuv. Komutanı Or. amiral Bülent Ulusu ve Jandarma Gen. K. Or. Gen. Sedat Celasun'dan oluşuyordu.

Darbe sonunda dışarıda ne olup bittiğini bu sayfalarda anlatmaya kalksam sayfalar yetmez gelelim burada nizamiye içinde kendi yaşadıklarımıza, uykusuz geçen günler sonunda biraz normale döndük, ara sıra eve gidip gelmeler

başladı, beni F-100 Atölyesine aldılar. Gözlerinin önünde olacaktım, devre arkadaşımı F-5 hattına benim yerime verdiler. Ve günlerdir beklediğim sarı zarfı tutuşturdular elime Ankara ile ilgili olmayan başka bir savunma kağıdıydı, görevle ilgili, amire itaatsizlik vs. doldurup verdim. netice 15 gün oda hapsi.

İdareci Ahmet başçavuşa gittim, savunmamın yetersiz görüldüğü 15 gün oda hapsime ne zaman başlayacağımı sorduğumda, çünkü hemen girmek istiyordum, "Sen bizdensin" dedi, "yarın hazırlıklı gel"

İşte dedim beni buralar getiren nedenler.

15 günlük cezam sırasında bir gece hapisane nöbetçi amirliği tarafında basıldı, albay hapisanede içki içiyor diye şikayet edilmiş, yapılan aramada dolaplarımız da içki şişesi bulundu. Albay her akşam kafayı bulunca Ankara ya telefon bağlatmaya çalışıyordu.

"Beni Berrin ablaya bağlayın, bunlar beni burada çürütecekler diyordu." Kuvvet komutanını şikayet etmek istiyordu. Berrin ablada hava kuvvetleri komutanı Şahinkaya'nın eşiymiş.

İçki baskınından sonra biz hapisane ekibine Üs komutanı da 15 gün oda hapsi cezası verdi, cezamız çıktı 30 güne. Ben o ara buzlu rakı içerken üşütmez miyim, haydi hastaneye, ciğerleri üşütmüşüm. On gün hastanede yattım. ardından on beş gün hava değişimi. Hava değişimi ver elini Bandırma.

Minik kızım Hande büyümüş 16 aylık olmuş, koşturuyordu, onlarla özlem giderdim. Erdek te sezon sonu bir hafta tatil yaptık.ve 15 gün sonra tekrar Diyarbakır'a kalan cezamı çekmeye hapisaneye girdim. Arkadaşlar albay hariç benden önce çıktılar ama yeni gelenler vardı.

Bizim belalı İlhan Bnb...Onun hapisanede yattıklarını senelik izinden düşeceğim derken, 10 gün hastane,15 gün hava değişimi çıldırtmıştı onu. 18 eylülde ayrıldığım Atölyeye 45 gün sonra dönmüştüm, yaz bitmiş sonbahar gelmişti.

F- hattına göndermediler, F- 100 Uçaklarında görev yapıyordum, anlaşılan sürgün cezası devam ediyordu, bir ara bir savunma daha geldi, sebepsiz 5 gün mesaiye gelmedin diye, bende bu anı bekliyordum. bende bana karşı ön yargılı hareket, ediyor, adil davranmıyor, iç hizmette tutunabileceğim bir kaç maddeye öne sürerek onu mahkemeye vermek için dilekçe verdim ve bu sene bana sicil vermemişti. onun amirliğinde görev yapmak istemediği, gerekirse birlik, gerekirse tayin edilmemi istedim, devamlı, hapis tehdidi altın sağlıklı ve emniyetli görev yapamayacağımı, bildirdim, her an kötü şeylerin olabileceğini, artık sağlıklı düşünemediği belirttim

Dilekçem bir müddet Bakım komutanlığında bekledi, onunda bu sene onun terfi senesiydi, tabi dilekçemin bekleme süresi dolunca bir üst makama başvuracaktım.

Sanırım yapılan haksızlığı anlayacaklar umudum vardı. Birkaç gün sonra beni Bakım K liğine çağırdılar. Malzeme komutanı Osman albay gelmişti.

Benimle gayet olumlu bir konuşma yaptı, hataların her iki tarafta da olduğunu, benim de çok inatçı, itaatsiz olduğumu söyledi, dilekçeni geri al ,İlhanda savunmayı yırtıp atacak, sende F-5 hattında ki görevine dön dedi. O anda aldığım karar doğru mu yanlış mı bilemiyorum ama şarkta ki Son yılımı ailem ve minik kızımın huzur içinde geçirmek istiyordum, kabul dedim, dilekçemi geri alıyorum, yalnız bana bir hafta izin ailemi getireyim.

İzin dönüşü F-5 hattındaki görevime devam ettim, artık ne karışım ne de soranım vardı. Bu olaydan sonra üs içindeki hapisaneye girenlerin sayısında epey azalma oldu. Anlaşılan İlhanda epey fırça yemişti.

F-100 çalışan arkadaşların durumu pek değişmedi, eski uçaklar her uçuştan sonra dökülüyor, bir sürü arızalar geliyordu, yedek malzeme ise gelmiyor, uçaklardan aktarma yapılıyordu. Olan yine bakımın cefakar astsubaylarına oluyordu, Sabah 08.00 de başlayan mesai bazı günler sabaha karşı 03.00-04.00 de kadar devam ediyordu. Hafta sonu mesai ise artık olağan hale gelmişti.

Dışarıda hayat ise demokrasinin askıya alınmasıyla sol kesime karşı kıyım tüm hızıyla devam ediyordu, evimizdeki kitapların çoğunu yaktım, fişlenenlerin evi basılıyordu. bereket bize dokunan kapımızı çalan olmadı, olmadı da İstanbul Üniversitesi İşletme fakültesinde okuyan sol görüşlü erkek kardeşimin tutuklandığı haberi geldi, müddet yatmış sonra çıkarmışlar, ama mahkemeleri yıllarca sürdü.

1981 baharında tayinim Balıkesir'e çıktı.

BU YAŞAM SENİN

"Siz giremezsiniz" dedi, kapıda ki emniyet görevlisi bayan,
"Niye" dedim. Kan ter içinde, ellerimde ki valizleri kapının önüne bırakarak,
"Nasıl bir yerde kalacak görmek isteriz. Hiç olmazsa valizleri odasına çıkaralım, yahut ta annesi çıkarsın"
"Olmaz" dedi. "Yasak beyefendi, yönetmelik böyle, yasak"
Üçümüz kapının önünde dikilmiş ne yapacağımızı düşünüyorduk, karşımızda dikilen görevlinin bize hiç taviz vermeye niyeti yoktu. Dar salonda bir iki tur attıktan sonra.
"Müdüre hanım, yok mu?" dedim.
"11.00 doğru gelecek, Beyazıt'a toplantıya gitti"

Kayıt için geldiğimizde tanışmıştım müdüre hanımla. Hoş, sevecen tavırlı, konuşkan birisiydi, belki bire bir konuşup ikna edebilirdim onu.

"Siz valizleri girişe bırakın biz yardımcı oluruz" dedi görevli tekrar.

Anlaşıldı görevli bizi yatakhane kısmına çıkarmayacaktı. Annesi merak içindeydi, odası nasıl, çarşafı nasıl, arkadaşları kim.

Bir kaç gün sonra tüm bunların cevabı öğrenilecekti ama, bizim hanım odayı kendi gözüyle bir görse, ne kadar rahatlayacaktı.

İlk defa ayrılıyordu biricik kızından, ilk kopuşuydu onun bu yuvadan. Minik kuşlarımız büyümüş, artık yavaş yavaş yuvadan tek tek uçmaya başlıyordu.

Ailede ilk kuş uçuyordu, tutunmaya çalışıyordu, yeni bir yaşamın ucuna. Koşacaktı artık düşlediği düşündüğü hayallerinin peşinden. Nasıl ne zaman gerçekleşmeye başlayacağı bilinmezliğiyle.

Bu sene daha sıkı, daha programlı çalışıyordu ve benim eksiklerim bunlar diyordu. Gündüz kurslar, gece kurslar, C.tesi-Pazar kurslar.

Üniversite sınavları hazırlıklarında hayalleri, idealleri şekilden şekile giriyor, kabuslar görüyordu. Her yeni günün doğuşu, yeni hayalleriyle uyandırıyor onu. Geçen sene yakalayamamıştı hayallerini. Kendisini matematik yönünden kardeşinle kıyasladığında, Bıkıp usanmadan, ben daha çok çalışmalıyım diyordu.

Ve sonunda başarmıştı. Şimdi İstanbul Marmara üniversitesi Sinema, Radyo ve Tv. bölümünün bir öğrencisiydi, Fatih'te ki yurdunda da yeri hazır.

İstanbul ben geldim diyordu korkusuz beyaz güvercinim benim. Sonra şahin mi olacak, atmaca mı , kartal mı onu zaman gösterecekti.

"Tamam kızım" dedim. "Siz alın valizleri yukarı"

"3. kat mıydı, kaç numaralı oda" dedim görevliye.

"Evet 3. kat soldan birinci oda"

Görevliyle beraber valizleri alıp yukarı çıkmaya başladılar. Tabii ki 4-5 basamak arkalarından bizim hanımda takıldı peşlerine. Odayı görmeden yapamazdı, uyuyamazdı. Çarşaf, perdeler temiz mi? yataklar nasıl, havadar mı? Neyse yukarıdan ses seda çıkmayınca, anladım ki her şey yolunda.

Aşağıda yalnız kalmıştım. Yüklenmiş olduğum duygularım bırakmıyordu yakamı. Genelde bu durumlarda babalar bir sigara yakar salonda turlardı. Ama ben bu görevi yıllar önce Diyarbakır askeri hastanesinde yapmıştım, turlamıştım elimde sigara hastane koridorların da. Ta ki hemşire hanımın,

"Müjde nur topu gibi bir kızın oldu" deyip, maviş gözlü mini bebeğimizi kucağıma vermesine kadar.

Devrim hayallerimizin gönlümüzde yer ettiği sevdalı yıllardı o yıllar. Devrim aşkının içimize saptadığı tutkuların boyunduruğunda, ona Eylem ismini koyalım dedim. Annem Hande demişti. Eşim Özge.. Çaresiz kalan eşim buruk bir şekilde, Hande ismini uygun buldu. Bende direndim ikinci adı olan eylem olsun dedim ve nüfusa öyle yazdırdım. Eşime, onu doğuran kadına fazla söz ve alternatif bırakılmamıştı. O da bana olan sevgisinden dolayı, onaylar gibi görünmüştü.

Ama bu yaranın onun hep içini acıttığını hissediyorum, bu yüzde de kendimi, o gün ki hatam nedeniyle hiç affetmiyorum. Artık yıllar sonra dudaklarımdan çıkan içi boş bir özürse, havalarda uçuşmaktan başka hiç bir işe yaramıyordu.

Gülüşerek indiler aşağıya, demek ki işler yolundaydı.

"6 kişilik oda" dedi hanım. "Üstteki ranza boşmuş, bazı odalar dört, bazıları iki. Odalar okul durumuna göre ayarlanıyormuş. Mimarlık, mühendislik öğrencileri iki kişilik." falan filan anlattı durdu hanım, ama ben hiç dinlemiyordum, dalıp gitmiştim.

"Yeni cep telefonu almıştı eniştesi ona, okul hediyesi. biraz masraflı ama, olsun dedik, aradın mı, her an karşındaydı. içimiz rahattı artık. İlk fatura abartmıyorsam üç veya dört sayfa kalın iki zarfın içinde gelmişti evimizin adresine, şok olmuştuk, telefon 60 milyonsa fatura 90 dı. Çok konuşmamış onlar sadece mesajmış. Evet doğruydu, sayfalar dolusu mesaj. Neyse bir daha olmadı.

Buna çok üzülmüştü, üzüldüğüne biz daha çok üzüldük.

Yurda giriş saatleri, kahvaltı, akşam yemekleri hepsini öğrenmişlerdi, ben başka dünyalarda gezerken,

"Hadi baba" gidelim dedi. Daha güçlü bir ses tonuyla. "Ben daha okula

gideceğim. Artık kalacağı, yatacağı yer belliydi. içimiz rahatlamıştı.

Okulu Nişantaşı Amerikan hastanesinin alt tarafındaydı. Mecidiyeköy otobüslerine binecek ve Harbiye veya Osmanbey de inecekti.

Fatih anayola inip, ışıklardan karşıya geçtik, az ileride ki otobüs durağına gidip, beklemeye başladık. Otobüslerin biri gelip, biri gidiyordu. Biraz sonra Mecidiyeköy otobüsü durağa yanaşmaya başladı. Hanım hemen otobüse doğru yürüdü.

"Hanım" dur dedim. "sen nereye ?"

"Okula gitmiyor muyuz ?"

"Hayır o gidiyor. Biz daha sonra gideriz." Kızıma dönerek.

"Bu kız dedim, liseyi bitirdi ve üniversiteye başlıyor. Otobüs burada, okul orada, bundan sonra bu şehirde tek başına, mücadele edecek, kendisi gider"

"Hadi bakalım kızım. Şimdilik yolun açık olsun"

"Tamam baba ben giderim"

" Artık bu yeni yaşam senin kızım ve sen bunu başaracaksın"

Ama falan diyen annesi donup kalmıştı. Sadece gözbebeklerinde süzülen yaşlar uğurluyordu sevgili kızını

"Bende hadi kızım sen yavaş yavaş git okuluna" dedim, "artık bu yol, bu yaşam senin"

Hızlı ve emin adımlarla, otobüsün durakta ki son yolcusu olarak içeri adımını attı. Yeni bir yaşama tutunmak ister gibi, tutunacak yer arıyordu bakışları.

Otobüs, içinde onlarca yaşam hikayesi olan insanların içine, bir tane daha ilave ederek, duraktan ağır ağır ayrılıp kalabalık ve ekzos kokan caddede yavaş yavaş gözümüzden kaybolmaya başladı. Geride sadece gözleri yaşlı bir anne ve gözyaşlarıyla onur duyan bir baba bırakmıştı.

TUZLUK

"Biraz tuz verebilir misin amca? " dedi.

Siyah kirli saçları, zeytin tanesi gözlerini kapatıyordu. Hafif rüzgardan savrulan saçları ara sıra uçuşuyor, her uçuşmada pırl pırl parıldayan o minik gözlerin tedirgin bakışlarıyla göz göze geliyordum.

Öyle sevecen bir hali vardı ki. Onu rahatsız etmeden bir kere daha baktım. Benimle göz göze gelmekten çekinen ürkek bakışlara.

" O tuzluk değil, karabiber." dedi hanım.

Kız yanımda sakın sakın bekliyordu. Elindeki karpuzdan ince bir dilim kesen hanım.

" Al kızım birazda karpuz " dedi.

-"Ama kardeşimde var" dedi.

Hanım kan kırmızı karpuzdan bir dilim daha keserken, bende bulduğum tuzluktan bir miktar tuzu, önümüzdeki gazetenin köşesinden yırttığım ufak parçaya döktüm. Sıkıca sarıp.

"Al kızım tuz " dedim.

Yanımdaki piknik masasının yanına kadar çekmiştim arabamızı, sadece bize bakan sağ ön kapı hafif aralıktı.

Kızın sırtı hafif arabaya dayalı duruyordu, yanına kendisinden biraz daha uzun bir çocuk geldi.

Hanımın "Adın ne kızım senin?" sorusu havada kaldı.

" Karpuz kalsın teyze. ben gideyim "

" Kızım alsaydın, falan ısrarlarını duymadan "

Elinde tuz paketi, koşarak yanımdan uzaklaştı.

1991 yazı, bayram için yollardayız. Kayseri'den sabah çıkmıştık. Ankara'yı geçtik, çocuklar uyuduğu için pek mola vermedik. Uzun bir yolculuk olduğu için ara sıra benzin veya tuvalet molası veriyorduk. Eskişehir'i geçince yeşillik bir yerde, bir ağaç gölgesinde mola verip, biraz uzanıp dinlendim.

İnegöl'ü geçip Bursa ovasına inmeden sağdaki mola yerinde hep mola verirdik. Aşağıdaki baraj gölünün çok güzel manzarası vardı. Vakitte erken olduğu için burada karpuz peynir yemek güzel olur dedik. Susurluk'a da iki saat kalmıştı. Hava kararmadan orada olurduk.

Eh karpuzumuzu kesmiş peynir ekmek karnımız doymuştu. Sigaramızı da içip yola çıkabilirdik. Çocuklar çevrede dolaşıyordu.

Hanım çantasından sigara almak için arabaya gitti.

" Çantam nerde? önde yok " dedi.

" Bagaja bak" dedim.

" Bagaj da da yok. Allah Allah nerde olacak. İyi bak.

"Burada da yok "

Yerimden fırladım, arabanın içi, bagaj.. yok, yok...

Hanımın el çantası yoktu. Valizlerin arasında falanda yok... yok...

Akşam olmak üzereydi.. Son mola verdiğimiz yer geldi aklımıza acele toparlanıp. Eskişehir yoluna geri döndük...Mola verdiğimiz yeri bulduk.. baktık yok.

Çanta gitmişti. Eskişehir Merkez komutanlığına gittik, durumu anlattık. artık geç olduğu için, o gece çoluk çocuk Eskişehir ordu evinde kaldık.

Çantanın son mola verdiğimiz yerde çalınma şüphesi geçte olsa aklımıza geldi..Kestel'e gelip jandarmaya şikayet başvurusu yaptık, onlarla konuşunca olay aydınlandı. Mola yerinde Bursalı hırsız şebekesi var dediler. Çocuklara çaldırıyorlar. Tuz isteyen çocuklar çalmıştır.

Çocukların, hanımın askeri kimlikleri, sağlık cüzdanları, diğer belgeler, bir miktar para ve küçük altın, küpe. epey başımız ağrıyacaktı anlaşılın.

Resmi işlemleri bitirdik, çanta bulunursa sizi ararız dediler.

Yolculuk durumlarında ben kendi cüzdan ve evraklarımı gömlek cebime koyardım. Parayı da bölerdik her ihtimale karşı. Benim kaybım yoktu ama hanımın bir sürü birikimi gitmişti.

Bayramın ilk günü moralimiz bozuk bir şekilde geldik Susurluk'a. Nasıl bayram yaptığımızı ne biz, ne de annemler anladı. 2. gün Bandırmaya gittik.

Aynı gün akşam üstü Hava lojmanlarında bacanaklardaydık. Ev telefonları çaldı. Bursa Kestel'den orman memuru arıyordu.

" Bulduğumuz bir çantadan bu telefonu bulduk, onun için aradım dedi. Çanta bizde, içinde para yok, evraklar, kimlikler var" dedi. "Gelip alabilirsiniz"

Ertesi gün Bursa Kestel'e gidip orman memurunu buldum. Orman bölge şefliğinin kamelyasında oturuyordu. İçeri gidip hanımın çantasını getirdi.

Akşam üstü burada oturuyorduk. Karşı durakta belediye otobüsü durdu iki çocuk indi. ellerinde çanta çekiştiriyordu. Sonra çöp bidonun yanına attılar. sonradan dikkatimi çekti, gidip bakayım dedim çocuklar kaçtı. Çantayı açınca içindeki evrakları gördüm. Çalındığını anladım. Not defterindeki telefonları aradım. Bandırma cevap verdi.

Evet bizim çantaydı. En çok sevdiğimiz şeyse, kimliklerimizin çantada oluşuydu. Para ve altınlar gitmişti ama olsun dedik, bir sürü işlemle uğraşmayacaktık.

Tekrar Kestel jandarmaya gittim. Herhangi bir gelişme, bulunan bir şey yok. dediler.
Bursalı iki çingene çetesinin işi bu. O çocukları buluyoruz, yakalıyoruz ama savcılık bırakıyor.
Yıllar geldi geçti.. Jandarmadan hiçbir zaman haber gelmedi.

KIRACI

Eski bir Rum evi, 2 katlı 4 oda bir mutfak. Yıllardır kiradaydı. Kedi dostu bekar bir kiracı vardı. İyi kiracıydı. Tokiden ev alıp çıkınca, eski atıl eşyalarla bir hobi evi evine çevirdim eski evimi. Eski bilgisayarını koydum, evdeki tütü fazlalıklarını attım buraya. canım sıkılınca takılıyor buraya, yazılarımı, şiirlerimi yazıyorum, ara sıra gitarımı getirip çalıyorum, bağır bağırabildiğin kadar.

Penceresinden liman, mendirek gözükmüyor. Şiddetli poyrazın vurduğu dalgaların sesini kapının önünden duyabiliyor, mendireğin üzerinden yükselen köpük köpük dalgaları görebiliyorum.

Camı kırıp bir iki kere hırsız girdi. Sonra demir korkuluk yaptırdım kapı ve pencerelere.

Ayvalık'ta olmam nedeniyle ü senedir pek gelemiyorum. Bu sene kiraya vereyimde kiracı hiç olmazsa eve sahip çıksın dedim.

Kiralık yazdım. üç kişi talip oldu. Anahtar yan komşumda da vardı. Adaylardan köyden çocuk okutmak isteyen bir anne kızı vereyim dedim. Yan komşuma gözün tuttuysa verelim dedim. sana komşu olacak.

"tamam" dedi.. anne kız vermeye karar verdik. Telefonla görüşüp,

"Eve girip bakın eski ev. elektriği suyu var. oturabilecekseniz girin. yazı var kışı var ona göre karar verin" dedim.

Ufak bir kaparo verin dedim komşuya..100 TL var dedi. al dedim senin olsun.

Evi verdik. Kiracı, ay Temmuz. Elektriklerde sorun var. sigorta atıyor' dedi.

" Oturacaksanız yaptırın kiradan düşeriz" dedim. Ağustos, Eylül ses yok.

Kasım ayında bir arayayım dedim..

Ev akıyor, çatı dedi.

İsterseniz çıkın dedim. Ya da yaptırın oturun, kiradan düşün.

Kirayı falan bıraktım. yeter ki evde insan olsun tinerici falan girmesin.

İstanbul'a geçtim..

Komşu aradı. "Senin kiracılar çıkmış. ama eşyaları da götürmüş.

"Anahtar? "..

"Bırakmadılar"

"Tamam dedim haftaya geleceğim"

Bir hafta sonra dönünce hemen eve gittim. Yedek anahtar var.

Ev evlere şenlik, pencereler açık, arka balkon açık, her taraf dağınık. evdeki perdeler dahil, televizyon, iki çekyat , masa, eski fırın, tüpü ısıtıcı soba. Antika 4 lü koltuk takımı, sandalye ve mutfak eşyaları hepsi gitmiş.

Elektrik saati sökülmüş.(200.00) tl borcu çıktı.

Her taraf pislik içinde, ön cam kırık. olamaz dedim içimden bu kadarda olmaz.

Kiraya verdiğim kadının sadece ismini biliyorum. adı F..13 yaşında kızı var. Emekli maaşı var. Soy ismini dahi bilmiyorum.

Telefon ettim.. ameliyat olmuş. telefona çıkmıyor. bir ara telefonu dayıları açtı.

Aile zorda, problemlili çocukları var. o yapmıştır falan. ben ilgilenirim..

Ondan sonra o da telefona çıkmamaya başladı.

Evi temizlerken yerde bir yazılı kağıt, üzerinde kızın adı ve soyadı.

Girdim Facebook'a hepsi orada. Boy boy resimler..

Yapılan çok zoruma gitmişti. O öğrenci kızı burs falan düşünüyorduk. Ama bazen yardım edilemiyor, uzanan elleri yakıyorlar. Şehrin yağmurla yıkanan caddelerinde dolaştım gayesiz. Ne yapayım diye. Polise gitmek istemiyordum. ama tepkisiz kalmakta istemiyordum. Tamam çaresizlik yokluk ama bu düpe düz arsız seviyesiz. hırsızlık. Emanete hıyanet.

Karışık duygular içinde girdim karakola. Bandırmanın değerli bir tarihi taş binası. En sonunda karakol oldu.

Yakıştıramadım bu tarihi değere giydirilen ünvana.

Hırsızlık. şikayetim var.

" Bekle dedi polis. sıran gelince girersin.

Karakol soğuk bir yer. İnsanlar soğuk, konuşmalar sert ve seviyesiz.

Sanki suçlu benim. Nezarethanede bekliyorum. Tek oturulacak yer orası. vazgeçsem mi acaba..

Sağ tarafımdaki kapıdan bir polis çıktı. Komiser sanırım. Koltukta oturduğuna göre.

Buyur amca..

Elimde tek belge Kiracının oğlunun adı soyadı. Bir de telefona yüklediğim resmi.

"Kiracı evi soyup, eşyaları bir arabaya yükleyip kaçmış. İsmi bu.."

"Kontratın var mı?"

"Yok"

"Kontratsız nasıl kiraya veriyorsun ya "

Sustum ne dese haklı. İçeri girip Bilgisayara yöneldi.

Adı ne?

Adını söyledim. Başladı bilgisayarı karıştırmaya..

" Anne adı F.. mı?

"Evet"

"Kardeşi"

"Evet"

Pırt diye düştü ekrana, Hırsızlıktan sabıkalı. denetim altındaymış..

Bulamadın mı başka adam ya...

Ben annesine ev verdim. Ne bileyim oğlu hırsız..

Bekle..

Sıram gelince şikayet başvurumu yaptım. İfademi aldılar.

Yarım saat sonra evi soyan genç ablası ile pat karakolda.

"Öpeyim amca, sarıldı elime"

"Aman amca bizim oğlan yanlış yapmış. Bilememiş. Şikayetçi olursan yanacak hapis yatacak.

E ..,

"Televizyonu, koltukları, divanları arabaya yükle, 6 aydır elektrik ödeme. kapı penceyeri açık bırak, anahtarı verme, kirayı ödeme ve boşalt soy ve kaç. evi pislik içinde bırak.."

Yanlış anlama bunlar mı..

Birde elini uzatıp el öpmeye kalkışamaz mı, amca demez mi.

İfade sırasının beklerken, ablasın ile gittik oturduk bir çay bahçesine, Bir de Dayı diye biri geldi. Ailenin koruyucusuymuş dayısıymış. Ne işse..

Neskafeleler çaylar içildi. Abla dışarda çalışıyormuş, anne hasta, emekli maşısı var. Kız ilkokulda okuyor..

Tam bir dram Oğlan 23 yaşında tavuk çiftliğinde çalışıyor. Proplem sanırım balıcı.

Yine gevşedim. Şikayetçi olmakla zaten vicdan azabı çekiyorum.

Çay bahçesinde hesabı da ben yükledim.

"Bak kızım. hiçbir şey istemiyorum kira, divan falan "

Sadece o dört antika koltuğu geri getirin.

Tamam amca dedi. Lütfen şikayetçi olma.

Ben ifade verirken anneyi ve kızı olayın içine sokmadım. sadece oğlundan şikayetçi oldum.

"Tamam dedim antika koltukları eve getirin şikayetimi geri alırım"

İfade işlemlerim bittikten sonra, tepe gazinosunun üst yanındaki eski dubleks evime çıktım. O ara bizim evi alıp inşaat yapmak inşaatçı arkadaş ile karşılaştım.

"abi gel bir çay içelim" dedi.

Tam karşıımızdaki eski evleri yıkıp 5 katlı bir apartman yapmıştı karşıımıza. Deniz ve kapı dağ manzaralı, en üst katta da kendisi oturuyor. Kapımın karşısındaki yeni açılan Lemon cafeye oturduk.

Bizim inşaatçı arkadaş paylaşım savaşı içindeydi. Bizim parselleri alıp daire yapmak istiyorlardı. Onlarla Anlaşamıyorlar, olan bize oluyordu. İki senedir sabırla bekliyorduk.

Çay içerken telefon çaldı. Bizim hırsızın ablasıydı.

"Görüşebilir miyiz. dedi.

"Tamam" dedi yerimi tarif ettim.

On beş dakika sonra masamızdaydı. "Tamam dedi koltukları buldum, getiriyorum. arabaya yükleniyor.. Nereye indirsinler.."

Aldıkları yere dedim. Öbürlerini sormadı bile. Divan televizyon...masa sandalye. Sattı herhalde..

Aman bende eskiliklerden kurtulmuş oldum..

Bekar, ince çıtı pıtı bir kız. tek başına İzmir'in bir ilçesinde çalışıyor. Baba yok. Zeka özürü. kardeşini kurtarmaya çalışıyor.

Masada oturan inşaatçı arkadaşım elektrik saati muhabbeti geçince. "Hiç olmazsa senet al diye fısıldadı"

Elektrik borcunu ödeyin dedim..200.tl..

"Amca o kadar param yok senet vereyim" dedi. İnandım. okey dedim..

"Ben koltukları alayım dedi. acele çıktı.

Yarım saat sonra bir nakliye arabasının arkasında koltuklar geldi. Evin salonuna yerleştirdik, seneti verdi.

Şikayetini geri almak için karakola gittik.

Karakolda komiser

" Bu ne ya çocuk oyuncuğu mı bu.. şikayet et bir saat sonra vaz geç.. çocuk oyuncuğu mı bu..

biz dosyayı savcılığa sevk ettik. İstersen şikayetini oradan alırsın. kamu davası bu"

İşim bitti, gerilimli saatler sona erdi. Ben karakoldan ayrıldım..

Üzölmekle, üzölmemek arasında bir ikilem içindeydim. hanımda kızmıştı bana. uğraşma garibanlarla diye..

Aradan bir ay geçti ne arayan var ne soran..

Boşuna dememişler iyilikten maraz doğar diye..

İKİ ŞAŞKIN YOLCU

Her gün ki gibi erken kalkılan bir sabah. günlerden pazartesi, yalnız yapılan bir kahvaltının keyfi nasıl olursa o hallerdeyim. Torun özlemi iyice sardı sarmaladı beni. Resimlerinle konuşur sevişir hallerdeyim, kah onun için yeni yaptığım müziğe söz yazmaya çalışıyor, kah orgun başında müziğini tekrar tekrar çalıp düzenlemeye çalışıyorum. İsmine "Kalbimizdeki Melek" dedim sözler bu kalıp içinde sıkışıp kaldı. Öyle yazıyorum olmuyor böyle yazıyorum olmuyor. Tıkandım kaldım yani..

Bugün yine İstanbul'dan gelen arkadaşım Ahmet'le beraber olacağım, Bandırmadayım diye bir gün erteledi dönüşünü. Öğleden sonra lokale uğrar bir iki parti Briç yapıp, bol bol yürürüz, Bu düşünceler içerisinde evin içinde gezinirken telefonum çaldı. Telefonu elime aldığımda Bursa Uludağ yazısını görünce telaşla açtım, Resepsiyonda ki görevli...

"Efendim Uludağ için yedek yazılmıştınız. Buyurun gelin, yerimiz var "

"Hiç düşünmeden hemen geliyorum" dedim.

Önce Ahmet'e telefon..

"Ben Uludağ'a gidiyorum, istersen gel" sanırım kayak yapmadığı için,

"Sana iyi kaymalar" dedi.

Telaşla hazırlanan valiz, kayak elbisesi, eldiven. O lazım bu lazım. burası sıcak , orası soğuk. mont, kazak, laptop sıkıştı her şey ufak bir valize..

Saat 14.00 de Kamil koç Bursa otobüsü ve 30 nolu koltuk.

Garaja gelince valizimi otobüsün bagajına vermek için otobüsün yanına gelince, muavin bagaj kapağının altında bir arkadaşınla sigara keyfi yapıyordu.

"Rahatsız edeceğim ama, Bursa garaj" dedim..

"Valla rahatımızın bozdun ya amca" dedi espriyel bir bakışla. "Sigara keyfi yapıyorduk"
Otobüsün kalkmasına az kalmıştı, valizi verince bir de gazete alayım dedim. Gazeteyi alıp hemen perona döndüm ve hızla otobüse bindim. 30 numaralı koltuğun yanları bomboştu, arkamdaki koltukta genç bir kadınsa bebeğin altını temizlemekle meşguldü, otobüs bomboş, niye bu kadar arkalardan bilet kestiler diye söylendim kendi kendime. Otobüs salına salına garaj yolundan çıkarak Bursa'ya doğru yol almaya başladı. Bir müddet elimdeki gazeteye göz attıktan sonra, bilet ve yer kontrolü yapan muavinin başımda dikildiğini fark ettim, bir elindeki oturma listesine, birde bana bakıyordu..

"Beyefendi Bursa mı?

"Evet Bursa"

"Biletinize bakabilir miyim?

Pek bilet sormazlardı ama dedim içimden, canım sıkkın sıkkın bileti aramaya başladım. Bileti eline alan muavin bir bana birde bilete baktı, bir kere daha bilete baktıktan sonra.

"Yanlış arabaya binmişsiniz beyefendi" dedi. Bu otobüs Kamil Koç değil.

Tepemden aşağı bir kova soğuk suyun indiğini hissettim, bir anda beynimle dilim arasında iletişim kesildi. Muavin bana, bense ona şuarsuzca bakıyordum.

"Bu dedi Çanakkale Truva"

"Neee ...Truva mı? Nasıl olur, olamaz" dedim.

Ne yazık ki bal gibi oldu. Otobüs yanlış, Yolcu yanlış, yolcu şaşkın.

İlk şoku atlattıktan sonra "bu araba nereye gidiyor?" sözü çıktı ağızımdan.

"Zonguldak" dedi. Ya Çanakkale'ye gitseydi" dedim içimden.

Yanlış otobüs, yanlış şaşkın yolcusuyla Karacabey'e doğru yol alıyordu. Acaba doğru otobüs önde mi arkada mıydı..

"Karacabey de ona yetişiriz" dedim, "O Karacabey garajına giriyor."

*** **

Bu 2. yanlış yolcuğumdu, ilkiyse...

1965 lise yıllarıydı, Balıkesir de Güven öğrenci yurdunda kalıyordum, saat kulesinden Hükümete doğru inerken ilk dört yolun sağ karşı köşesinde eski ahşap bir yapıydı yurdumuz. Hafta sonu tatili için Susurluk'a gidecektim. Dolmuş 1 lira ise tren öğrenci 50 krş.tu sanırım, hem ekonomik hem de değişiklik olsun istedim o günkü aklımla . Her gün 14.00 de tren vardı Bandırma hattına, İstanbul Vapuruna yolcu taşıyordu, çoğu arkadaş böyle gidiyordu.. Gara gelip biletimi aldım ve beklemeye başladım. Biraz sonra siren sesleri motor sesleriyle karışarak motorlu tren ağır ağır peronda durmaya başladı, o gittikçe bende ileri doğru gittim. O anda vagonların pencerelerine içerde boş yer var mı diye bakıyordum, bir vagon vardı ki içi civıl civıl kız doluydu, gençlik bu ya hemen attım kendimi o vagona. Kızlara rahat rahat kesik atabileceğim bir yere oturdum. Biraz sonra tren tıngır mıngır rayların gürültüsü eşliğinde yol almaya başladı.

Balıkesir'den çıkışta Değirmen boğazı denen yerden geçen tren bu sefer daha değişik yerlerden yol almaya başladı. Dağ bayır, çevre biraz yabancı gelmişti ama, ben esas ilgi alanım kız tavlama sevdasıydım. Balıkesir'den binen yolcuların bilet kontrolünü yapan kondöktör sıra bana gelince, bir bana bir de bilete baktıktan sonra.

"Oğlum sen nereye gidiyorsun?"

"Susurluk deyince, güldü mü kızdı mı, kararsız bir yüz ifadesi vardı trençi şapkası altındaki çizgilerle dolu esmer yüzünde.

"Bu tren Ankara'ya gidiyor be oğlum"

Bende tıs yok. Suratımın ne hallerde olduğunu düşünemiyorum. Çocuksu hallerimle gençliğe ilk adım atmanın üzerimdeki havası, kızları tavlamaya çalışan delikanlı edam yerlerde sürünüyor. Biraz da yüksek sesle mi söylemişti ne, garanti vagondakiler, kızlar, herkes duymuştu, Eee. şimdi ne olacak der gibi baktım suskun suskun yüzüne, oturduğum koltukta utançtan küçülüp, kaybolurken...

"Bekle burada" dedi.

Vagonun arkasına doğru yürüyüp diğer yolcuların biletlerini kontrol ederek elindeki zımbayla biletleri tek tek delmeye devam etti.

***

Karacabey'e doğru yol almaya devam ediyorduk, valizim ayrı otobüste, ben ayrı otobüste, Muavin hala karşımdaydı karşılıklı bir müddet bakıştıktan sonra.

"Ne yapacağız" dedim. "En kötüsü Bursa da inirim. Nasıl olsa Bursa'ya gireceksiniz."

"Evet ama bilet kesmek zorundayım" Canım sıkkın bir halde suratımı ekşittim.

"Kamil Koç'a bir telefon etseniz" sözü çıktı ağzından. Hiç düşünememiştim, hala kendi kendime kızıyor, böyle bir yanlışlık nasıl olur diyor, kendimle hesaplaşma içindeydim.

"Bir dakika" dedim ve telefonumu aldım elime.

Evde şarja koymayı unuttuğum telefonumun şarjı son çizgideydi, ekranda küçüldükçe küçülen numaraları zorlukla seçerek rehberde, telaşla arayıp tuşladığım numara .

"Buyurun efendim Uludağ kayak merkezi demez mi. "Yanlış arama" dedim kapattım.

Öyle ya kafa Uludağ'a endeksli, ben Uludağ Turizmi arıyorum karşıma Uludağ Otel çıkıyor, ama Uludağ turizmle işim ne, niye orasını arıyorum.

O anda hala elimde sıkılmaktan kırış kırış olan bilet geldi aklıma. Baktım Bandırma, Bursa numaralarına yok...

Ah.. havalar da uçan şaşkın aklım, neden ki 444..lü hattı aramıyorum.

"Buyurun efendim" dedi nazik kibar bir bayan sesi.

"Kızım ben" dedim, şu anda Bandırmadan kalkıp Bursa'ya giden otobüsün 30 nolu yolcusuyum.

- "Evet efendim sorun ne?"

"Sorun mu?" tabii ki sorun benim diyecek halim yok ya..

"Sorun, ben aynı saate kalkan ve Bursa istikametine giden Kamil Koç'ta değilim?"

"Neredesiniz peki?"

"Çanakkale Truva'dayım. Valizim öbür otobüste. Yani yanlış otobüse bindim, sorun bu"

"Bir dakika efendim isim soyad? şimdi kontrol ediyorum."

"Bilgileriniz doğrulandı efendim. Kamil Koç'un Bandırmadan Bursaya giden ve saat 14.00.de kalkan 30 numaralı yolcusunuz..

Sen öyle san dedim içimden .

"Şu anda tam yeriniz neresi?"

"Bandırmadan çıkmalı 20 dak. oldu, Karacabey'e yaklaşıyoruz."

"Beklemede kalın size döneceğim"

Tedirgin ve endişeli geçmek bilmeyen saniyeler sonunda..

"Otobünüze bilgi verildi bey efendi. Sizi Karacabeyde alacaklar"

"Teşekkürler kızım" derin bir nefes aldıktan sonra dayadım sırtımı koltuğa..

"oh be..."

Aradan beş dakika geçmedi ki. Önümüzde arkasında Kamil Koç yazan bir otobüs belirdi, yavaşlayarak durdu.

"Muavin hadi gözün aydın amca" dedi, "seni burada alacaklar"

Truva'ya, muavine teşekkür ettikten sonra, biraz utanıp sıkılarak başım önde, kimseye görünmediğimi sanarak, iyice küçülerek, adeta yok olarak kendi otobüsüne bindim. Otobüsteki tek boş olan 30 nolu koltuğa sessizce otururken şen şakrak espri dolu muavin.

"Amca ya seni çok aradık, nerde kaldın?" dedi.

- "Sizleri tekrar rahatsız ettim" dedim gülerek.

***

"Gel oğlum" dedi Bilet kontrolörü yanıma gelip.

Bütün kız tavlama hayallerim sona ermiş, bir de üstelik yanımda oturanlara rezil olmuşum.

Ön vagona doğru yürüdük ve görevlilerin bulunduğu yere gelince,

"Otur şuraya" dedi. Sessizce süklüm püklüm gösterdiği yere oturdum. Tren tüm hızıyla dağları bayırları aşıyor Ankara'ya doğru yol alıyordu. İçimde başıma ne geleceğini bilememenin huzursuzluğu vardı, koltukta sessizce oturmuş görevlilerin hakkımda ne düşündüklerini, ne karar vereceklerini düşünüyordum.

Bir müddet kendi aralarında konuştuktan sonra .

"Bak oğlum" dedi. Biletçi amca..

"Bizimle Dursunbey'e kadar geleceksin orada Ankara'dan gelen trenle seni tekrar Balıkesir'e göndereceğiz"

Dursunbey'e kadar tahmini iki saatlik bir yolculuk boyu kuzu kuzu yanlarında oturdum. Öbür vagonunda cıvılcıvılcı şen şakrak sesleri gelen güzel kızlar artık benim için hayaldi. Dursunbey'e geldiğimizde akşam olmak üzereydi, karşıdan gelen trende burada durunca, büyük hayallerle bindiğim bu güzel kızların vagonundan onları son kez görmeden indim. Yanımda bizim biletçi vardı. Gelen treninin görevlisiyle görüştüler.

"Gel oğlum" dedi yeni trenin biletçisi.

Beraber trene bindik. Tren Balıkesir'e hareket edince,

"Cebinde kaç para var?"

"1.5 lira" dedim

"Kaçak yolcu olmaman için ben sana Balıkesir'e en yakın istasyondan, paran kadar bilet keseceğim" dedi, Cebimdeki son parayı da biletçiye verdim.

Akşam geç vakitlerde Balıkesir'e gelen trenden inerek yurda geri döndüm, başıma gelenleri kimseye anlatmadan, bir arkadaştan borç para aldım ve Susurluk'a giden garajdaki son dolmuşlara yetişmek için hızlı adımlarla garaja doğru yürümeye başladım.

***

Şaşkın, can sıkıcı dakikaların yaşandığı bir yolculuk sona erdikten sonra, akşam hava kararmadan tophanedeki Uludağ dolmuşlarına geldim. bir müddet bekledikten sonra hareket eden taksi dolmuşla Uludağ'a, otele ulaştım.

Ve bunca sıkıntılı, espirili yaşananlardan sonra, çok nefis bir havada, bol kaymalı kırıksız, çıkıksız, kazasız güzel bir hafta geçirdim.

TAŞ EVLER

Tertemiz kumların üstünde, köpük köpük gidip gelerek oynaşan minik dalgaların önünde, elinde kum kovasıyla oynuyordu. Dünya tatlısı bu güzel küçük çocuğun önündeki deniz suyu dolu kovayı, ablası bir tekmede devirince, bir çığlık sesi yankılandı sahilde.

“Anneee...”

Karşı Midilli sahillerine gidip gelen bu ses, akşam yorgunluğunda Ege'nin bu sıcak denizinde, ardı ardına atılan kulaçlar sonu yorgunluktan uyumak üzere olan beni, bu şekerleme seansından kopardı. Şezlongumda doğrulduğum an, güneş Midilli sırtlarında akşam yorgunluğunun tadını çıkarıyordu.

“Ela” diye bağırdı şemsiyenin altında komşularıyla akşam muhabbeti yapan genç hanım.

“Kardeşini rahat bırak”

Sahildeki bu akşam curcunasından kendimi hayallerimin çizdiği rotada yol almak için, başımı yaslayıp, gözlerimi kapattığım an telefonumdan çantamın en dip köşesinden gelen ölgün ses, güçlükle kulaklarıma ulaştı. Her şey bu cep telefonumun çalmasıyla başladı. Arayan İstanbul'dan kızımdı. Hal hatır sormalar bittikten sonra “Baba Ayvalık'ta Küçükköy diye bir köy varmış. Eski bir Rum köyüymüş, içinde tarihi taş evler varmış. Şimdi Boşnaklar oturuyormuş. Bizim arkadaşlar oradan çok eski bir taş ev almış. Arkadaşımın eşi, o da Boşnak. Şimdi orada evler çok değerlenmiş. Gidip bir bakın bakalım, ucuzsa biz de alalım.”

Önce onun hayallerine girmişti Küçükköy.

“Evet kızım biliyorum. Küçükköy, Sarımsaklının merkezi, yani belde merkezi.”

Yıl 2015, sekiz senedir Ayvalıklıyız. Altınova'daki evimize kış bitip bahar yüzünü göstermeye başlayınca Bandırma'dan göçüp gelip Kasım ayı ortalarına kadar kalırız burada. Ayvalık ve çevresi Madra Dağı'ndan Kaz Dağları'na kadar, tüm körfez adım adım gezip, kare kare fotoğrafladığım yerler.

Yıllarca Sarımsaklı Ayvalık arasında git gel ama Küçükköye girme. Olur mu? Olur. Belki köye girdik kenarından geçtik ama hiçbir şey fark edemedik. Ayvalık'ın güneyine sırtını dayamış bu tarih kokan gizem dolu köyü göremedik. Küçükköy, Sarımsaklı yolundaki çeşmeden defalarca su doldurduk. Köy meydanından da geçtik belki ama, ne yazık ki hafızada köyle ilgili hiçbir şey yok.

Aynı yıl Kasım ayının başı deniz sezonunun sonu, Bandırma'ya döneceğiz ya zeytinleri biraz erken topladık. Oturduk hepsini tuzlayıp, bidonlara doldurduk, kimisi kırma oldu, kimisi sele. Narlar toplandı, iğdeler kurumaya alındı. Ayvalar reçel oldu. Kısacası kışa hazırız. Kız Küçükköy dedi ya, takıldı kafaya.

Bir gün komşularımız Zonguldak Ereğli'li Mehmet bey ve Dilek hanımla atladık onların arabaya doğru Küçükköy'e. Ayvalık çamlık yolundan Küçükköy levhasının gösterdiği ok işaretini takip ederek sağa döndük. Asfalt bir yol. Sağ tarafında Küçükköy Stadı, sağ yamaç yerleşim alanına açılmış tek tük evler. Sol tarafta ağaçların altında bir çeşme, daha önce burada su doldurduğum geldi aklıma. Çeşme Çamlık sırtlarından gelen doğal kaynak suyu, yine başı kalabalık, arabalar park etmiş bidonlar sırada. Bu çeşmenin çayı iyi oluyormuş. Yine sol üst yamaçta, Çamlık Koyu ve Sarımsaklı manzaralı yeni yapılmış bir site. Onun alt tarafında köyün yeni ilkokulu.

Köye yeni yapılan Küçükköy Belediyesinin taş binasının önünden girdik. Sağ yol ise köyün doğu tarafındaki aşağı mahalleye gidiyor. Aracımızı uygun bir yere park ettikten sonra başladık köyün içine doğru yürümeye. Taş sokakların sağında solunda eski taş evler dikkatimizi çekmeye başlamıştı. Arada sırada yeni yapılarda vardı ama genel de taş evler çoğunlukta idi. Sol tarafta geniş bir taş avlunun içinde bahçe temizliği yapanları görünce “Kolay gelsin” dedik. İnce zayıf uzun boylu başındaki geniş hasır şapkanın altına gizlenmiş mavi gözlerini gözlerime dikerek “Hoş geldiniz” dedi. Kucakladığı sararmış ot yığınına yere bıraktıktan sonra yanımıza geldi. Elli beş yaşlarında ya vardı ya yoktu. Boş bahçenin taş duvarına yaslanarak, bir müddet soluklandı. Bahçenin sağ tarafındaki taş evi göstererek “Burası satılık herhalde” dedim. Başında ki hasır şapkayı çıkarıp, alındaki teri eliyle sildikten sonra, “Evet dokuz yüz metre, bahçesiyle birlikte bu taş eve sekiz yüz bin TL istiyorlar.

“Vay be sekiz yüz, fiyatlar uçmuş gitmiş.”

Komşum Mehmet söze karıştı.

“Peki başka daha uygun satılık yer var mı?”

“Olmaz mı, köyün yarısı satılık”

Duvarın üstünden yaşından beklenmeyen bir hareketle atlayarak yanımıza geldi. “Buyurun isterseniz köyü gezdireyim.”

Yanımıza gelince başladık beraber köyün içine doğru yürümeye, hafif bir yokuşu sağdaki soldaki taş evleri ilgiyle seyrederek çıkmaya başladık. Ara sokaklarda yıkıntı evlerin yanında, bir de yeni inşa edilmiş yeni tuğla evler vardı. Köyün tarihsel havasını ne kadar da bozuyorlardı. “Bu evler ne” dediğimde. “Beş sene öncesiyle bugünkü görüş çok değişti. Bu beton yığınlarında oturanlar bin pişman. Çoğu tekrar taş kaplatmaya başladı. Çünkü onların evinin şu anda hiçbir tarihi, nostaljik değeri yok.

Hepimizin ilgisini çeken sokağın sol tarafındaki bir taş binanın önünde durduk. Mahzen Otel. Önünde sarmaşıklarla kaplı küçük bir bahçesi vardı. Kapının önünde eski toprak küpler, eski kağıt tekerleri. Biraz daha yürüyünce ufak bir meydana geldik. Sol tarafta otobüs durağı, sağ tarafta köşede de bakkal. Evlerin dış yüzleri genelde sıvanmıştı. Bazı

evlerde de siva kırıklarının altındaki taşlar kendini yer yer açığa çıkarmıştı. Evler genellikle iki katlıydı. Bir ev sağlam duruyorsa iki ev bakımsız ve boştu. Hafif yokuşu çıkarken sol tarafta yeni restore edilmiş taş bir bina dikkatimizi çekti. İki katlıydı kabası yapılmış, kapısı penceresi yoktu. İçine şöyle bir süzüldük. İkinci kat merdivenleri de yarım bırakılmıştı. Bazı yerlerde kesme sarımsak taşı kullanılmıştı. Yapıştırma harcının kireci fazla gibi geldi, beyaz kireç o doğal taşların arasında sırtıyordu. Vardır ustanın bir bildiği dedim, belki zamanla koyulaşır.

Orijinal taş duvarların harcı çamurdu. Sanırım onun için duvarlara sonradan siva yapmışlar.

Meydana geldiğimizde sağ tarafta meydana tepeden bakan yüksek bir kahve, cami avlusunun içindeki tarihi bir çınar ve onun altında kahvenin masa ve sandalyeleri vardı. Sol tarafta geniş bir meydan, onun önünde tahta bir seyyar baraka ve içinde köfteci, onun bitişiğinde de köyün ikinci kahvesi vardı. Sağ tarafındaki sarmaşık tüm kahvenin sol tarafındaki ara yolu kaplamış, güzel bir gölgelik alan yaratmıştı. Onun solunda ise restore çalışmaları devam eden bir yer vardı. İçinde ustalar çalışıyordu. Meydanın sağ tarafındaki, geniş bir avlunun içinde yer alan cami, Rumlar döneminden kalma eski bir kiliseymiş. 1886 yılında cami yapılmış. Aynı avlunun içinde iki katlı tarihi taş bina ise eski bir okulmuş. Bu taş binanın bir kısmı köyü ve Boşnak kültürünü tanıtan kent müzesi olarak hizmet veriyor. Alt katıda düzenlenerek resim galerisi yapılmış. Müzeden dışarı çıkıp merdivenlerden aşağı inerek, alt kattaki açık kapıdan içeri girdik. Rutubet kokusunun taş duvarların içine sindiği bu galeride, loş bir ışıklandırma taş duvarlardaki eski siyah beyaz resimler köyün tarihini, mübadele yıllarında Balkanlardan göçenlerin hikayesini anlatıyordu. 1900'lü yıllarda Küçükköy'ün bir Boşnak köyü oluşunun öyküsünü siyah beyaz resimlerin içine girerek bir bir onlarla beraber yaşadık. Çınar altına doğru yürüdük. Yarı alacalı hem güneşli hem gölgeli tahta bir masaya oturduk. Güneşi aradığımız günlerdi.

Çaylar içilirken Ahmet Bey sözü devraldı. "Norveç'te yıllarca gemilerde çalıştım. Balıkçı gemilerinde yattım. Her şeye rağmen güzel, macera dolu yıllardı. Kutuplarda balık peşinde aylarca dolaştık. Ama olmadı, ailem, eşim dostum bu köyde. Norveç'te yaşadığım günler hep vatan hasretiyle geçti. Tutunamadım o uzak diyarlarda. Tekrar ver elini Türkiye. Evlenemedim, kismetim mi yoktu yoksa cesaretim mi. Yaşadıklarımı bir anlatabilsem, bir yerlere yazabilsem sayfalarca kitap olur."

Kuru incecik bedeninde sanki hiç et yoktu. Kafasındaki şapkayı masanın üzerine koyduğunda, çınar ağacının yaprakları arasından kaçamak bakışlarını bize atan gün ışığı saçsız başında pırl pırl parlıyordu. Çayındaki son yudumu da içtikten sonra bardağı yavaşça tabağın içine koydu. Eline aldığı çay kaşığına bardağın içinde tıngırdattırken aklından geçenleri yavaş yavaş bizlerle paylaşmaya başladı.

"Kaç paraya kadar yer düşünüyorsunuz. Arsa da var, taş ev de."

"Sen bize en ucuzundan başla göstermeye Ahmet Bey, biz ona göre karar veririz." "Hem de köyü daha yakından tanıma fırsatı buluruz."

"Hadi kalk gezelim, nerde neler var"

Meydandaki çardaklı kahvenin yanında restore çalışmaları olan bir taş evi gösterdi. "Burasını İstanbul'dan Simay Hanım yeni aldı" dedi. "Şimdi orijinal haline getirilmeye çalışılıyor, yanındaki de satıldı." Ustalara "Kolay gelsin" dedikten sonra, içerisine kapıdan şöyle bir baktık. İç duvarlar kırmızı yağma tuğla ve taştı. Çok güzel örmüşlerdi. Köy meydanından aşağılara doğru indik aşağıda da inşaatlar vardı.

Yine bir tadilat çalışması yapılan geniş bahçeli bir yapının önünde durduk. "Burasını", dedi, "Ankara'dan gelen bir Heykeltraş aldı. Uğur Çalışkan daha önce Alaçatı'da imişler. Hanımı Rabia ve kız kardeşi Binnur Hanım da ressam. Atölyelerini buraya taşıyacaklar." Köyde yoğun tadilat çalışmaları vardı. Onlardan biri de Ressam Burhan Yıldırım ve eşi Ayşen Yıldırım'a ait iki katlı bir taş evdi. Onlar da bu köyde yaşamak ve burada çalışmalarına devam etmek istiyorlardı. Burhan Bey'in galerisinin tam karşısında İki katlı taş binanın kapısının önündeki mozaik bir panelde Mozaik Kafe yazısı dikkatimi çekti.

Ahmet Bey "Buyurun" dedi. "Bizim Ferhan'ın atölyesi" Yılların yaşanmışlığının aynası tahta kapıdan ürkek adımlarla içeri girdik. Kapıdan aşağı iki basamak indik. Sol tarafta mutfak ve buzdolabı dikkatimizi çekti. Sağ tarafta ise yer sediri ve mozaik işlenmiş bir masa ve hemen yanında yukarı kata çıkan tahta merdivenler. Tam karşımızda da bahçeye açılan bir kapı.

Biz içeri dolmaya çalışırken bahçeden içeri yakışıklı ve uzun boylu bir genç girdi. Maviş gözlerinin gülümseyerek içimizi aydınlatan bakışları hepimizin üzerinde gezinirken, "Hoş geldiniz" dedi. "Ben mozaik sanatçısı Ferhan Orhon"

Mozaik kelimesinin bu kadar anlam ve sanat yüklü olduğunu, onun çalışmalarını, eserlerine bize anlatırken yavaş yavaş anlamaya başlamıştık. Ev ve inşaat mozağından başka bir şey görmemiş olan bizler. Tabii ki o kadar da değil diyecek oldum içimden. Hatay'daki dünyanın en büyük mozaik eserlerinin tanıtıldığı müzeyi gezerken bu konuda epey bilgi sahibi olmuşum. Arka bahçeye geçip oturduk. Ferhan'la ilk tanışmamız böyle oldu. O anlattı biz dinledik, biz sorduk o anlattı.

Onun yanında da Diş Doktoru Nedret Onman Bey'in Mandala sanatçısı bir arkadaşının çalışmalarının sergilendiği geniş bahçeli bir evi var. (Daha sonraki yıllarda Ferhan'ın bahçesinde ve burada eniştesi müzisyen, gitarist Cenk Sancar'la müzik yapmıştık)

Bu tür sanat içerikli sokakları ve sokaklardaki sanat evlerini atölyeleri gezerken, biz gezginlerde bir ürkeklik hakimdir. Kadın "Gireyim gezineyim, tanıyayım" der erkek geride kalır. Onu geri çekmeye çalışır, aman masraf açmasın der. Çalışan kadın ise daha cesurdur. Çünkü kendi parasını harcama yetkisi ondadır. Bazen tam tersi de olur. Adam atılgandır, görüp tanımak, araştırmak ister. Bu taş sokaklara ruh verenler sanatçılardır. Bu unutulmamalı. Sanatın taş taş işlenip, bizim görselliğimize sunulan bu taş evler. Sanat yüklü eller, maharetli eller tarafından yapılmıştır. Bu sokaklar sanatçılarla bütünleşince bir anlam kazanır. Buraya kadar gelip de bir sanatçıya merhaba dememek sadece kendisine kaybettirir. Sokakların, taş evlerin dili yoktur ama ruhları vardır. Onlarla konuşabilmek ancak sanatçıyla yüz yüze gelince bir şeyler anlatır insana. Sanatçılar bu sokakların sesi ve ruhudur.

Biraz daha aşağılara inince yolun sol tarafında bulunan daha bitmemiş binayı göstererek burası da Ressam Suna

Tüfekibaşı'nın evi ve atölyesi dedi. Kapıları kapalı olduğu için sadece dışardan görebildik. Yanında nefis balkonda kırmızı begonvillerin insanın içini okşadığı iki katlı bir ev dikkatimizi çekti. Tasarımcı Melahat Tanrıkulu hanım ve kızı Özlem'in evi dedi. Küçükköy sessiz sedasız sanatçıların istilasına uğramıştı. Bu ara birkaç butik otel inşaatı da dikkatimizi çekti. Otellerdeki yenileme çalışmalarını gördük.

Bol bol da satılık ev levhaları taş duvarları süslüyordu. Köyün taş sokaklarına büyülenip kalmıştık. Çoğu evler boştu. Çok güzel tarihi evler vardı. Köyün mezarlığına yakın ana yola kadar inmiştik. Köydeki evlerin çoğu iki katlıydı. Evlerin bahçeleri genellikle evlerin arkalarındaydı. Dışa karşı korunma amaçlı olarak bu şekilde inşa edilmişti. Hem yürüyor, hem konuşuyor, hem de çevreyi inceliyorduk. Köyün doğusuna gelmiştik. Buradaki yolun sol tarafı köyün mezarlığına sağ tarafı da Ayvalık ve Sarımsaklıya çıkan ana yola gidiyordu.

"Burası mengene" dedi. Ahmet Bey. "Yani zeytin yağ fabrikası. Önceki yıllar köyde iki tane büyük yağ mengenesi vardı. Şu anda ikisi de çalışmıyor" Mengene dedikleri içi zeytin dolu çuvalları sıkarak yağını çıkaran preslerdi. Bu sıkma işi o zaman ya insan gücüyle ya da hayvan gücüyle yapılıyordu. Mezarlık yolunda eski bir binanın ikinci katındaki vinci gösterip "Burası Hacı Ömer Yazıcı'nın mengenesi dedi. Çok eski bir yağ fabrikası zeytinliklerden toplanan zeytin çuvalları, at, at arabası veya eşek sırtında getirilir, buradan yukarı çekilir, oradan eleklerle, yıkama kazanlarına ve sonra da özel keten çuvalların içine konduktan sonra mengenenin altında sıkımı yapılır."

Ara sokaklardaki taş evlerin büyüüne kapılmış o sokaktan öbür sokağa giriyor, her evle o evin geçmiş yaşanmışlığını yaşıyorduk. Ahmet Bey'in evler hakkında verdiği rakamlar çok uçtu. Taş evi alacak ve ondan sonra evi restore ettireceksin. Maliyet çok yüksekti.

Bu köyde bir taş eve sahip olmak epey masraflıydı. Bizim buradaki bir yer için ayırdığımız bütçe ile bir dam bile alınmazdı. Hacı Ömer'in mengenesini dışarıdan inceledikten sonra, Köy meydanına giden ara ana yola girdik. Sağlı sollu taş evleri hayran bakışlarla incelerken sağ tarafta bir ara sokakta Kabak Evi yazısı dikkatimizi çekti.

"Burası ne Ahmet Bey?" dedi Mehmet. "Kabak Evi, açık mı acaba bir bakalım." Geniş bir meydanın ortasında beyaz bir binaydı. Her tarafı sıvanmış beyaza boyanmıştı. Pencerelerinin önünde kabaklar asılıydı. Evin sağ tarafında beş altı basamaklı bir kapı girişine yöneldik.

"İyi günler" diye seslenen Mehmet'e içeriden bir bayan sesi "Hoş geldiniz" dedi. Normal bir evdi, ama odaların içi çok güzel el emeğiyle işlenmiş çeşitli renkte kabaklarla doluydu. Su kabakları abajur ve lamba olmuşlardı. Biz içeri girince bir erkek sesi de hoş geldin dedi. Ellerimizi sıktı.

"Ben Bülent Arsev, eşim Yasemin." Bu harika el yapımı ürünleri yaratan, su kabaklarını sanat eserine dönüştüren Bülent Bey ve eşiyle tanışmamız böyle oldu. Küçükköy'e yerleşen ilk sanatçılardanmış. Bu evi kiralamışlar, burasını hem atölye hem de ürettikleri adeta bir sanat eseri olan pırıl pırıl işlemeli kabak abajurları sergiledikleri bir galeri olarak kullanıyorlar. Bülent Bey'e tekrar görüşme vaadiyle "Hoşça kal" dedikten sonra tekrar köy meydanına dönüp, çınar altında bir masaya oturduk.

"Ahmet Bey" dedim. "Biz yine geleceğiz senin aklında olsun bize uygun bir yer bulursan haber ver"

"Hadi şimdi Boşnak böreği yiyelim"

"İspanaklı mı, kıymalı mı, peynirli mi olsun" dedi uzun boylu saçları son model kesilmiş, sarışın maviş gözlü garson çocuk.

"Hepsinden birer tabak olsun" dedi hanım.

Küçükköy'ün bayanlarının kendi elleriyle hazırladıkları Boşnak börekleri masamıza geldiği zaman, mis gibi bir koku kapladı masamızı, önce benim elim uzandı çatala.

"Haydi buyurun"

Masamızda misafir gibi duran Ahmet'e "Hadi Ahmet Bey durma" dedim. Yanında ayran da söylemiştik. Çekingen bir tavırla ilk yudumu ağzına atıp, ilk lokmayı ağzında çiğneyip bitirdikten sonra yan tarafımızdaki taş merdivenleri göstererek "Köyümüzün ufak bir müzesi de var, isterseniz gezeriz." dedi.

Cami avlusunda uzun, iki katlı eski tarihi bir taş bina vardı. Börekler yenip, hesap ödendikten sonra hep beraber kalkarak müzeye giden merdivenlere yöneldik. Kapısında "Küçükköy Kent Müzesi" yazıyordu. Girişte uzun bir koridor, sol tarafta geniş bir salon, sol tarafta da görevliye ait küçük bir oda vardı. Müzede Balkan Boşnak kültürüne ait giysiler ve evlerde, bağ ve bahçelerde kullanılan el avadanlıkları, eski radyolar, dikiş makinaları, mutfak malzemeleri ve tarım araçları vardı. Sol taraftaki panoda da Küçükköy'ün tarihçesi yazıyordu. 1462 yılında, yani İstanbul'un fethinden dokuz yıl sonra Midilli'nin fethi sırasında kurulmuş. O yıllar Midilli prensi bu sahillerde gezen Aragon korsanlarının Türk sahillere yaptığı saldırılara destek olduğu ve ganimetlerden pay aldığı belirlenince, Fatih sultan Mehmet Midilli prensine iyi bir ders vermek için Midilli'nin fethedilmesine karar verir.

Bu sırada Edirne'de bulunan Fatih Sultan Mehmet donanma komutanlarını Edirne'ye çağırarak, Midilli'nin alınmasını emreder. Bütün hazırlıklar tamamlandıktan sonra 1462 senesinde Mahmut Paşa komutasındaki donanma 200 parça irili ufaklı savaş gemisi ile deniz üzerinden Midilli üzerine yürür. Mahmut Paşa adanın merkezine asker çıkararak Midilli şehrini kuşatır. Bu kuşatma sürerken Fatih Sultan Mehmet de ordusuyla Bursa üzerinden Ayvalık'a, oradan da şimdiki adı Altınova olan Ayazment'e gelip, karargahını buraya kurar. Bu sırada Midilli kuşatması devam etmektedir. Fatih Sultan Mehmet bir gemiyle Midilli'ye, kuşatmadaki ordusunun başına geçer. Midilli'deki Rumlar çareyi teslimiyette bulur.

Mahmut Paşa Midilli'yi ele geçirince padişah Fatih Sultan Mehmet tarafından adanın idaresi ona verilir. Mahmut Paşa ada halkından bir kısım Rumları gemilere bindirerek İstanbul'a gönderir ve bunların yerine Türkler yerleşir. Fatih sultan Mehmet Ayazment'ten dönerken bir yeniçeri taburunu bu sahillere hakim bir yamaç olan, şimdiki Küçükköy yamaçlarına yerleştirir. Zamanla burada bir yerleşim yeri oluşur. Bölgedeki Rumlar ve yeniçeriler uzun müddet bir arada yaşar. Zamanla Ege Denizi bir Türk iç denizine dönüşüp Ege sahilleri güvenlik altına alınınca köydeki yeniçeri birliği köyden ayrılır.

Bu arada köyün Latince ismi Yeniçarohori (Ohaion) Rum halkı tarafından benimsenir. Uzun yıllar burada Rumlar ve Türkler hep beraber yaşar. Sarımsaklı sahillere yakın tepe üzerinde beş adet yel değirmeni ve Ayvalık sirtlarında

üzüm bağları olduğu söylenir. Köyün geçimi hayvancılık, zeytinlik ve balıkçılıktır. Köydeki evler Rum mimarisini özelliklerini taşır. Evler Sarımsaklı sahillерinden çıkarılan sarımsak taşı ile yapılmıştır. Evler Türk ve Rum ustaların ellerinde adeta bir sanat eserine dönüşür.

Köyde birçok kilise ve şapel olduğu söylenir. Yeniçeriler köyden çekildikten sonra, Türklere göre çoğunlukta kalan köyün yerli halkı Rumlar, uzun yıllar bu topraklarda Osmanlının en şaşaalı yıllarında huzur içinde yaşamıştır. Köyün içinde her mahallenin bir kuyusu, doğal kaynak çeşmesi vardı. Köyün Madra Dağları'na bakan kuzey doğu tarafındaki dereden bağ bahçe sulaması yapılırdı.

Osmanlının çöküş döneminde Balkanlar'da kaybedilen topraklarda yaşayan Müslüman Türkler, Bulgarlar (Pomak) ve Yugoslav Müslümanları (Boşnaklar) azınlık durumuna düşünce, 1893 yılından itibaren ana yurda dönüşe geçerler. Bu zorunlu bir göçtü. Savaş Balkanlar'ı sarmış, Balkan ülkeleri bir bir bağımsızlıklarını ilan ediyordu. Bir zamanlar o toprakların sahibi, patronu olan Müslümanlar azınlıktı artık. Birçoğunun can güvenliği yoktu. Elde avuçta ne varsa elden çıkarıp Anadolu'ya göçüyorlardı.

Kurtuluş Savaşı sona erip, 24 Temmuz 1923'te Lozan Barış Anlaşması imzalanınca mübadele tekrar gündeme geldi. 30 Ocak 1923'te Yunanistan'la mübadele antlaşması imzalandı. Yani yıllardır bir arada yaşayan Rum ve Türk halklarının değişimi.

"Benim babamlar Karadağ'dan kaçıp gelmişler" dedi Ahmet, "Birçoğu da Bosna'dan. Mübadeleden öncede balıkçı kayıklarıyla balkanlardan gelen Boşnaklar, burada Rumların eşyaları ile bırakıp terk ettiği boş evlere yerleşmişler. Kurtuluş savaşı sonu Atatürk bize sahip çıktı ve bizi bu topraklara yerleştirdi. Bizim köyde Midilli'den, Yunanistan Serez'den ve Girit'ten gelenler de var. Çoğunluk Boşnak muhacirler. Bizim köyün yüzde sekseni Bosna'dan. Serez Yunanistan'ın Selanik ile Kavala arasındaki Orta Makedonya bölgesinde aynı ilin adını taşıyan bir şehir. Ülkemizde oradan gelen muhacirlere Serezli denir"

Küçükköy Ayvalık'ın güneydoğusunda çamlık tepesinin arkasında kayalık bir zemin üzerinde. Alt tarafında Madra Dağı'nın eteklerindeki zeytinlikler arasından kıvrıla kıvrıla gelen küçük bir deresi var, Nikita Deresi. Bu dere Sarımsaklı sahillерinde denize kavuşuyor. Dere son yıllarda fabrika atıkları nedeniyle siyah akıyor ve çevresine pis bir koku salıyor. Ayvalık Küçükköy'e yürüme mesafesiyle yarım saat kadar tutuyordu. Köyün dört ayrı yoldan girişi var. Sarımsaklı denizine de yarım saat bir zaman diliminde ulaşıyor. Güneye bakan kısmında çamlık körfezinin mavi sularına bakan ufak bir iç deniz vardı. Denizi sığ ve kayalık olup yüzmeye uygun değildir. Ufak sandal ve yatlar için adeta doğal bir limandır. Koyun Ayvalık yolu üzerinde, Küçükköy sapağını geçince sağ tarafta o dönemlerden kalan bir çeşme vardır, hala suyu akar. O yıllarda körfeze giren ufak gemi ve kayıklar buradan su tedarik edermiş. Kuzey tarafındaki Çamlık tepesi ve Şeytan Sofrası arasındaki boğazla Ayvalık koyuyla birleşir. Güneye yöneldiğinizde ise Sarımsaklının dünyaca meşhur geniş kumluk, pırıl pırıl tertemiz plajlarına ulaşırsınız. Sağ tarafa yani kuzey batıya yöneldiğinizde güzel bir yol sizi önce Çamlık'a oradan da doğru Ayvalık'a ulaştırır. Sarımsaklının batısında da kuzey rüzgarlarına korunaklı Badavut plajları var.

Benim babam, yani dedem İbrahim usta ve ailesi 1924 yılında Bulgaristan'ın Razgrat şehrinden Balıkesir'e göçmüşler. Babam 1919 yılında Razgrat'ın Gökçesu köyünde doğmuş. Bulgaristan bağımsızlığını kazanıp Osmanlı'dan ayrılınca, birçok Türk aile gibi onlar da yerlerini yurtlarını terk etmek zorunda kalmış. Trenle Sofya'dan yola çıkarak Bulgar gümrüğünde yapılan kontrolde, dedem İbrahim ve babaannem Ümmü Gülsüm'e isimleri sorulunca dedem babaannemin ismini Emine demiş, Gümrük memuru elindeki evraklara bakınca Emine ismini görememiş, Evrakta Ümmü Gülsüm yazıyormuş. Meğer İbrahim dedem, Ümmü Gülsüm adını sevmediği için eşine Emine adını takmış, ona hep Emine diyormuş. Gel Emine git Emine. Trendeki sorgulama esnasında da Emine deyince. Gümrük memuru babaannemi trenden indirmiş, Bulgaristan'dan çıkmasına izin vermemiş. Tüm yalvarmalara yakarmalara rağmen o Sofya'da kalmış. Dedemler kardeşleriyle Türkiye'ye gelmiş. Babaannem de altı ay sonra diğer akrabalarla gelebilmiş. Küçükköy'de de kuşkusuz her ailenin kendine göre bir göç öyküsü var. Hepsi zor koşullarda gelip bu topraklara yerleşmişler.

"Bizim oralarda Muhacir adı geçer Ahmet" "Ama genelde son zamanlarda göçenlere takılır bu ad. Bizim mahalle bakkalımız vardı Muhacir Mehmet amca. İlk gelenler artık yerlisi olmuştur o yerin. Tabii bir de gerçek yerlileri vardır. Onlara da Manav denir.

Arnavutluk'tan gelenlerin ise lakabı direkt Arnavut'tur. Bu yörede de Giritli, Serezli, Boşnak deniyor. Sanırım buralarda pek Pomak yok. Bizim Bandırma taraflarında, Kapıdağ'da Pomak köyleri çoktur."

Laf lafı açınca, zaman diliminin nasıl hızla ilerlediğini havanın kararmasıyla anlayabildik. Komşular "Kalkalım" diyordu. Hava serinlemişti, masamızın üzerine düşen sararmış yapraklar rüzgarın yavaş yavaş arttığının göstergesiydi. Havada yağmur kokusu vardı sanki.

Karşımızdaki kahvenin yanındaki iş yerinin çatı katını yapan ustalar da tek tek aletlerini topluyorlardı. Harç bitti yapı paydos misali. "Orası yeni satıldı" dedi Ahmet. Yanında eski yıkık bir dükkan vardı. Orasını işaret ederek orası da kasaptı. Bunda yirmi sene önce köyümüz çok güzeldi. Bakkalı kasabı, terzisi, berberi hepsi vardı. Yazlık sinemamız vardı. Şu anda kent müzesi olan taş bina köyün okuluymuş, ben de bilmem. Biz mezarlık yolundaki taş okulda okuduk. Köyde üç tane kilise vardı. Her mahallenin de bir çeşmesi.

Komşum çay paralarını öderken hepimiz kalkmış gitmeye hazırlanıyorduk.

"Gelin" dedi Ahmet.

"Şurada ufak bir yer var. Bir de oraya bakın emlakçı bir arkadaşın yeri."

Gitme arzusu içimizdeki merak arzusuna yenilince düştük Ahmet'in peşine. Ben elimde makine boyuna resim çekiyordum. Eski taş evleri resimlemek tutku olmuştu bende.

Meydandaki kahvenin arkasına doğru yürümeye başladı, biz de takıldık peşine. Solumuzda uzun dar bir sokak vardı, sokağın hemen başında bir tabela, üzerinde bir ok işareti, Su altı Butik Oteli. Ben hemen sokağa daldım, yukarı doğru hafif kıvrımlarla, taş evlerin görkemli bakışları altında adeta bir kuğu gibi süzülüyordu. Bu sokakta tarihin durduğunu hissettim. 1462 yılında burada başlayan yaşamı kulağımıza fısıldıyordu sanki taş evler. Pencere aralığında içeri

baktığımda, ağaç bir merdiven ikinci kata davet ediyordu beni. Aşağıda bir oda, ağaç bir tavan, yer yer çökmüş bir şömine ve hala siyah duman isini üzerinde günümüze taşıyan bir baca deliği. Burada neler yaşanmıştı, bu evler o günün koşullarında ne şartlar altında yapılmıştı. Bu evdeki ilk gece ne kadar mutluluk vermişti onlara. Peşimden kimse gelmemiş hepsi Ahmet'in peşine takılmış gitmişti. Kendimi tarihin derinliklerine kadar uzanan taş sokakların beni kendine çektiği gizem dolu geziden kurtarıp, bu eski taş eve veda ettim. Bizim ekip az ilerde yeni yapılmış sarı badanalı dükkan gibi bir binanın önünde durmuş ona bakıyorlardı. Demir bir kapısı ve demir bir penceresi vardı. Üstüne beton atılmış çatısı bile yoktu.

"Burası satılık" dedi. "Şu anda da fiyatı en uygun yer burası. Size uyar." Söylediği rakam bize uyardı ama bu yirmi metrekarelik yerde ne olurdu ki? Uzun caddenin ortasındaydı. Sağında uzun bir taş duvar, solunda ufak bir üstü açık dükkan gibi yer vardı. Arkası geniş bir bahçeye bakıyordu. Tam karşısında üç katlı bir yeni yapı, sol tarafta eski iki katlı bir taş ev, sağ tarafında ise tek katlı eski bir taş ev vardı. Kasım Ağa Sokağı'ydı bu sokağın adı. Bir araba ancak geçirdi bu yoldan. Küçükköy'ün merkezine 50 - 60 metre kadar ya vardı ya yoktu. Biz dükkana bakarken. "Hoş geldiniz" sesi çınladı kulaklarımızda "Hoş geldiniz" Geriye dönüp baktığımızda tam karşımızdaki üç katlı evin kapısında elli yaşlarında bir bey duruyordu. "Hoş Geldiniz, Hoş Geldiniz" dedikten sonra, gayet kibar bir lisanla "Burası eski şaraphaneydi. Güzel bir kapısı, kapısında çok güzel sarımsak taşından sütunlar vardı. "Çocukluğumuz burada geçti. Bakımsızlıktan yıkıldı gitti. Kimse sahiplenmedi, kıymetini bilemedi. Bu hale geldikten sonra uzun müddet yağ deposu olarak kullanıldı. Sahibi yeni rahmetli oldu. Şimdi satılık" Parmak arası terliklerini giyerek yanımıza geldi.

"Bu sokak cıvıl cıvı idi, o zaman, köyümüz çok kalabalıktı. Şimdi boş gördüğünüz tüm evler doluydu."

Elimi uzatıp "Merhaba" dedim.

"İnşallah komşu oluruz, köyümüz güzeldir, havası temizdir, mis gibi zeytin kokar." Doğru, Ayvalık Balıkesir yolundaki zeytinyağı fabrikalarının bacalarından çıkan duman köyün çok uzağında olmasına rağmen zeytin kokusu burunlarımıza kadar geliyordu.

Açıkça söylemek gerekirse ben pek sıcak bakmadım. Yeni bir yapıydı, köyün tarihsel dokusuna hiç uymuyordu. Arkadaşlardan ortak alalım önerisine de sıcak bakmadım. Her zamanki tavrımla "Bakarız" dedim. "Düşünelim" dedim.

"Biraz daha gezelim" dedim. Ayvalık tarafındaki eski taş okula doğru yürümeye başladık. Tam karşımızdaki elektrik direğinde "Su altı ressamı" yazısı dikkatimizi çekti. Sağ tarafımızdaki yıkık, çöp içindeki boş arsayı incelerken "Burası yeni satıldı" dedi karşı komşu Adil bey. "Benim yanım da satılık" havada uçuşan rakamlar bizim bütçemizin üç dört katı olunca gezimiz artık turistik bir geziye dönüşmüştü.

Su altı ressamı Süleyman Yeşilce Bey'le böyle bir ortamda tanıştık. Tek katlı eski geniş bahçeli bir evi vardı. Hemen girişte de geniş bir atölyesi. Su altı dünyasını tuale yansıtıyordu. Ayrıca üç boyutlu çalışmaları vardı. Yaptığı güzel eserleri hayranlıkla seyrederken, resimler hakkında bilgi verdi. Sıcak ilgisine, açıklamalarına teşekkür ettikten sonra Ona "Hoşça kal" dedik. Ara sokaklardan tekrar Kasım Ağa caddesindeki dükkana geldik. Hanım pencereden içeri baktı "Bayağı genişmiş." "Ahmet Bey, anahtar varsa alıcı gözle içine de bakalım"

"Tamam" dedi. "Hemen geliyorum."

Ali bey sıcak sevecen tatlı dilli biriydi. Sokağı ve köyü anlatmaya devam ediyordu. Bizim komşularla muhabbetleri tutmuştu.

"Ali Bey, kim bu Kasım Ağa?" dedim. Cadde ismi Kasım Ağa Caddesi'ydi de.

"Kasım Ağa mı?" dedi. "Bilmiyorum" dedi. Kasım ağa caddesinde doğ, büyü yaşa ve Kasım Ağanın kim olduğunu bilme hayret dedim içimden. Doğru bu konuda kent müzesinde de bir kaynak yoktu. Ama önemli biriydi ki bu caddeye ismi verilmişti. Bunu yazdım bir tarafa Kasım Ağa kimdi, araştıracaktım. Ahmet anahtarı getirmişti. Asma kilidi rahatça açtı. Demir kapı ağır ağır açıldı. "Buyurun" dedi. İçeri sırayla girdik. Zemin beton, duvarlar ve tavan üstünkörü beyaz badana olmuş, yerlerdeki yağ lekeleri de kalıplaşmıştı artık. Doğu tarafında biraz yukarıda havalandırma penceresi, arkadaki ucube binanın çatısındaki demirden yapılmış terasın çatısını görüyor. Eşim "Yazın burası ne kadar sıcak olur" dedi.

"Çatısı bile yok."

Fiyatı da zorlayacaktı. Ama toparlayabilirdik.

"Düşünelim Ahmet Bey"

"Bakin burası çarşıya da yakın, ne yaparsanız olur burada." Şu anda hiç kimse burada ne olacağını düşünemiyordu. Alt tarafı yirmi metre kare bir bina, devam etti Ahmet Bey "Üstüne de bir kat çıkılabilir. İsterseniz yan tarafı da satarız. Orası da satılık"

Köyü gezdikçe, taş sokaklar ve evler hepimizi büyülemişti. Hepimizde köyden bir yerler alma hayalleri oluşmaya başlamıştı. Cidden, bu eski tarihi köyün yarına umut bağlayanların önünü açacağı gün gibi meydandaydı. Çoğu yerlerde doğal özelliğine bağlı tadilat çalışmaları devam ediyordu.

"Tamam Ahmet Bey, çıkabiliriz." "Biz sana neticeyi bildireceğiz." Hanım, "Sen kimseye söz verme, biz sana iki gün içinde burası hakkında kararımızı vereceğiz."

Kasım Ağa sokağında aşağı doğru inmeye başladık. Soldaki tek katlı binaların arasına sıkışmış, hala tüm heybetiyle ayakta kalmaya çalışan iki katlı taş konak dikkatimizi çekmişti. Kapısı bacası penceresi açık kırık döküktü. Karşısında tek katlı yıkık bir yapı ve solunda iki katlı içinde halen oturulan taş bir bina vardı.

"Burası eski askerlik şube binası. Arkada geniş bir bahçesi var"

"Burası da satılık ama rakamlar çok uçuk"

Bu taş bina 1960 yıllarda Askerlik Şubesi olarak kullanılmış, daha sonra Rumlar burasını boşaltınca Askerlik Şubesi de kapanıp Ayvalık'a gitmiş. Mübadelede Karadağ'dan gelen Boşnaklar bu köye yerleşmiş. Bu iki katlı taş bina, konak gibi ev Elmas Ağa'ya geçmiş. Elmas Ağa bu köyün muhtarıymış. Aşağı doğru yürüyüşümüz çok yavaş gidiyordu. Bu arada bizimle yürümeye devam eden Ali Bey söze karıştı. "Dedem ve kardeşleri 1912 mübadelesinde buraya

yerleşmişler. Dedem Karadağ'dan gelirken yanında 100 lira varmış. O zaman o büyük paraymış, dedem buradan bu parayla arazi almak istemiş. O zaman ona Sarımsaklı sahillerini göstermişler. O da ninemi yanına alıp at sırtında beraberce Sarımsaklı sahillerini gezmişler. O zaman bu sahiller çorak, kum ve sazlıkmış, su yokmuş. Ninem burasını istememiş, beni Karadağ'a geri götür, sen burada ne yaparsan yap demiş. Babam o zaman ufakmış. Ama dedem "Artık bizim vatanımız burası" demiş. "Dönmeyi hiç düşünme." Dedemle şu anda oturduğumuz evi yapmışlar. Bu bölge taşlık olduğu için evler hep taştan yapılmış. O zaman harç falan yok. Kireç bile bulmak zormuş. Taşlar toprakla işlenip, duvar öyle örülürmüş. Hali vakti iyi olanların evleri Sarımsak taşından yapılmış. Badavut'taki sarımsak taşı ocağında kesilen taşlar yontularak işlenir, at arabaları, kağnılarla buraya getirilirmiş. Bir zamanlar bende çalıştım sarımsak taşı ocaklarında. Malum bu bölgenin doğal güzelliği karın doyurmuyor. Zeytin zamanı dışında iş yok. Ben kardeşlerim ve ablalarım de bu evde doğduk. İlkokul dışında okuma şansımız olmadı. yedi kardeş idik dört kız üç erkek."

Her evin kendine göre bir hikayesi vardı. Sonbahar gelip zeytinler kararmaya başladı mı köye bir canlılık gelir, koşturmacalar başlardı. Köy meydanında kahvelerde oturup, güneşlenirken görmeye alıştığımız yaşlılar bile götürün olsa da zeytine girsek derdi. Mengeneler önüne at ve eşeklerle getirilen zeytin çuvalları dizilir. Her çuval sırasını beklerdi sıkılmak, yağa dönüşmek için. Hacı Ömer Yazıcı vardı mengenesi olan, çocukları Şerafettin Yazıcı ve Mahmut Ömer Yazıcı, baskıcı Orhan Kansu, Meydancı Suat Ömür yıllarca burada zeytinyağı sıkımı yaptılar. Ayrıca Elmas Bey'in mengenesi vardı". Susmuyordu Ali Bey, köyü anlatmaya doyamıyordu. Lafı zeytin hikayesinden alıp, lafı evirip çevirip yine Kasım Ağa'ya getirdim.

"Kasım Ağa'nın evi nerede Ali Bey? "

" Kasım Ağa'ya savaş bitince bizim sokağın sonunda sağ köşedeki evi vermişler."

Kasım Ağa kimdir diyecek olursak, ulaşabildiğim kaynaklara göre Kasım ağa Osmanlı Rus harbinden sonra Balkanlar'dan, yani Karadağ'dan Osmanlı topraklarına göçen Yugoslav bir ailenin oğlu. İnternette ki kaynaklardaki bilgilere göre, Kasım ağa Anadolu topraklarına ayak basınca, Osmanlı ile hiç geçinememiş, Osmanlı'yla başı hep belada olduğu için yıllarca dağlarda gezmiş. Öncelikle köydeki bu caddeye adını veren Kasım Ağa kimdir, neler yapmış. Osmanlı yasa ve yönetiminle hiç uyum sağlayamayan yurdu mekanı dağlar olan Karadağlı Boşnak Kasım Ağa'yı biraz daha yakından tanıyalım.

Şakir oğlu Boşnak Kasım Ağa 1886 yılında Karadağ Kolaşin'de dünyaya gelmiş. Karadağ'da hayvancılık yapan bir aile imişler. Balkan savaşı başlayınca burada Çetniklerle devamlı bir çatışma içine girmişler. Bu çatışmalarda babası öldürülmüş. Savaşarak geri çekilmişler ve 1912 sonunda Diyarbakır'a gelerek buraya yerleşmeye karar vermişler. Daha sonra Kahramanmaraş'a oradan da Konya'ya geçmişler. Konuşma dili yüzünden bu topraklarda da tutunamamışlar. Konya da Mehmet Delibaş isimli bir eşkiya bu Boşnak aileye musallat olmuş, onları rahat bırakmamış. Birbirleriyle devamlı çatışmışlar. Delibaş isimli bu eşkiyanın ihbarı üzerine Jandarma peşlerine düşmüş. Boşnak Kasım ve ailesi jandarma ile çatışmış. Bunun üzerine padişah'tan ferman çıkmış, görüldüğü yerde vurulacak, yakalandığı yerde asılacak. Bu bölgede tutunamayacağını anlayan Kasım Ağa aile evradı ve adamlarıyla birlikte Konya'dan Kütahya taraflarına gelmiş.

Emrindeki silahlı adamlarının sayısı 80 kişiyi buluyormuş. Bu kaçak günlerinde Kasım Ağa'nın Kütahya'da bir oğlu dünyaya gelmiş. Jandarmanın baskıları karşısında Kasım Ağa'nın eşi, kendi kimliğini devamlı saklamış, tek amacı oğluna zarar gelmemesi imiş. Devamlı kocasının Kasım Ağa olduğunu inkar etmiş. Bu bölgede de tutunamayan Kasım Ağa kız kardeşleri ve en küçük kardeşleri Beytullah'ı da alarak. İzmir Karaburun'a gelen mübadil kafilesinin arasına karışmış. Burada kardeşi Beytullah'ı 16 yaşında askere almak istemişler. Beytullah direnince bir subay onu vurmuş. Kasım Ağa kaçak olarak yaşamaya devam ettiği için olayı sonradan duymuş. Yakınındakiler "O subayı buldun mu?" dediklerinde "Evet buldum" demiş. "Gerisini sormayın." Daha sonra Kasım Ağa ve arkadaşları kendileri için daha güvenli gördükleri körfez bölgesine Ayvalık Edremit bölgesine gelmiş. Kozak yaylasına mevzilenmişler. O yıllarda Yunanlılar Dikili'ye asker çıkarırken onları Kozak sırtlarından izlemişler. Yunanlıların çok ağır silahları olduğundan, deneyimli adamları ve keskin nişancılarının olmasına rağmen o anda Yunanlılara müdahale etmemişler. Yunan birliği Donbay çiftliğinde konaklamış. Çiftlik sahipleri Yunanlıları bir güzel ağırlamış. Yunanlıların geleceğini önceden biliyorlarmış.

Yunan birliği Donbay çiftliğini terk edince Kasım Ağa ve çetesi çiftliği basarak çiftliği yakmış ve hayvanları da dağa salmış. Yunanlılar Dikili'den sonra Keremköy'e de çıkarma yapmışlar. Gümüslü fabrikasının oraya çıkan birlik buradan Balıkesir'e gidecekmiş. O sırada Yarbay Çetinkaya komutasındaki Türk birlikleri Karaağaç'ta mevzi tutmuş. Kendisinden beş altı kat daha fazla ve ağır silahlarla donanmış Yunan birliklerinin gemilerini devamlı top atışıyla çıkışlarını engellemek istemiş. Yunan gemileri de sahillerimizi dövmeye başlamış. Kozak tepelerinde Yunan ateşini izleyen Kasım Ağa adamlarıyla ovaya inerek Yarbay Çetinkaya'nın birliğini çevirmeye çalışan Yunan birliklerin arkadan vurmaya başlamış. Kasım Ağa'nın keskin nişancıları ve usta adamları Yunanlıları korkutup Ali Çetinkaya'nın önünden geri çekilmelerini sağlamış.

Yunanlılar çekilince Yarbay Ali Çetinkaya Kozak'tan gelen bu kahraman ekibi tanımak istemiş. 'Lideriniz kim?' demiş. Onlar da padişah fermanıyla aranan Kasım ağanın ismini vermemişler. Onu saklamak istemişler. "Kimsenin kılına dokunmayacağım asker sözü veriyorum" demiş. "Kim bu kahraman?" Genç bir teğmen onların yanına gelerek " Komutanım sadece sizlere teşekkür etmek istiyor" demiş.

Bunun üzerine Kasım Ağa birkaç arkadaşını yanına alarak Yarbay Ali Çetinkaya'nın yanına gitmiş. Uzun bir sohbet sonunda Yarbay Çetinkaya "Kasım Ağa, adamlarınla birlikte bana katılır mısın, vatan için benimle mücadeleye var mısın?" demiş. Kasım Ağa tek başına karar alamayacağını arkadaşlarına danıştıktan sonra kararını bildireceğini söylemiş.

Yarbay Çetinkaya'nın alayından ayrıldıktan sonra kendi müfrezesiyle toplantı yapıp. Yarbay Çetinkaya'nın birliğine katılma kararı almışlar. "Hep beraber düşmanımız ortak, vatanımız için birlikte savaşım, birlikte öleceğiz." demiş. Yarbay Ali Çetinkaya'nın onlara verdiği ilk görev Keremköy civarında yol kesen, halkın malına canına namusuna göz

koyan Dingilli Kerim ve adamlarının bertaraf edilmiş. Kasım Ağa ve müfrezesi, Karaağaç'tan Edremit Bostanlı yönüne yönelmiş. Kasım Ağa adamlarıyla dikkatli bir çalışma ve araştırma sonucunda Dingilli Kerim ve adamlarını yakalayarak hepsini yok etmiş. Dingilli Kerimin Rus malı Ferguson saatini cebine koyarak Yarbay Çetinkaya'nın yanına dönmüş.

"Buyurun Komutanım işte Dingilli Kerim'in saati, eşkiya tümüyle yok edildi". Onun cevabı da "Bu saat sende kalsın Kasım, bu saat senin hakkın" Olmuş.

Keremköy'ün Yunanlıdan temizlenmesi ardından Yarbay Çetinkaya Kasım'ın yanına gelerek "Haydi Kasım şimdi ikinci görev Havran ve Balya" demiş. "Havran Yunan işgali altında" Boşnak Kasım ve müfrezesi kısa zamanda Havran da karargah kuran Yunanlı askerlere baskın yapmaya başlamış. Bu yoğun baskılara direnemeyen Yunan askeri Havran'ı terk etmiş. Havran'ı Yunanlıdan temizledikten sonra Kasım Ağa Edremit'e gelerek Havran'ın anahtarını Edremit kaymakamına vermiş. Kaymakam'a "Şimdi ikinci görevimiz Balya'yı kurtarmak demiş.

Boşnak Kasım ve adamları tarafından kısa bir zamanda da Balya kurtarılmış. Savaş bitince Yarbay Ali Çetinkaya Kasım Ağa'yı Makaron çiftliğine götürmüş. İki bin dönümlük büyük bir çiftlikmiş burası. "Kasım Ağa bu çiftliği sana verelim" demiş. Bu teklif üzerine Kasım Ağa "Ben bunu nasıl alırım Ali Bey, arkadaşlarıma nasıl açıklarım. Ben memleketimi vatanımı, toprağımı yeni bir vatan bulmak için terk ettim. Mal mülk için değil. Kabul edemem. Herkese ne veriliyorsa bana da o verilsin" demiş. Bunun üzerine Kasım Ağa'ya Ayvalık kilise mevkiinde 90 ağaçlık bir zeytinlik ve Küçükköy'de bir ev verilmiş. Küçükköy'e yerleşmesi böyle olmuş. Burada hayvancılık yapmış. Altınova'da arazi kiralayıp toprak işlemiş, hayatını bu şekilde idame ettirmiş. Boşnak Kasım Ağa'ya vatana üstün hizmetlerinden dolayı yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından İstiklal Madalyası verilerek onurlandırılmış.

Savaş bittikten sonra Ayvalık'ta Küçükköy'de yaşamaya başlayan Kasım Ağa ile mübadelede buraya yerleşen Boşnaklardan bazıları ile aralarında anlaşmazlıklar çıkmış. Onlar da bir nedenle Kasım Ağa'yı Atatürk'e şikayet etmişler. Kasım Ağa Atatürk imzalı bir tebligatla Ayvalık'tan sürgüne gönderilmiş. Tebligatı alan Kasım Ağa kızgın bir şekilde Ankara'nın yolunu tutup, orada Ali Çetinkaya'yı bulmuş. Ali Çetinkaya onu misafir ederek, evini açmış. Bir güzel yer sofrası kurup, hanımının yaptığı kuru fasulye ikram etmiş, cephede yaptıkları gibi soğanı yumrukla kırıp yemeklerine katık yapmışlar. O savaş günlerinin anıları ile sohbet etmişler. Bir ara Ankara'dan gelen sürgün tebligatını cebinden çıkarıp yavaşça sofraya üzerine koyup,

"Bizim kazancımız bu mu Ali Bey" demiş. "Biz bunu mu hak ettik" Kendisine yapılanları anlatmış. Tebligatı eline alan Ali Bey bu yapılanlara çok sinirlenmiş. Ertesi günü doğru meclise gitmiş. Ata'nın huzuruna çıkıp, tebligatı Atatürk'e göstermiş. "Tek satırını dahi okumadan size verdiğim listenin başına benim adıma da ekleyin." demiş. Atatürk listeye bakarken o konuşmasını devam edip. "Paşam size ne anlatıldı bilmiyorum ama ben Karaağaç cephesinde Kasım Ağa ve müfrezesiyle, bu korkusuz kahramanlarla başarıya ulaştım. Onların kahramanlıklarını anlatmaya kalksam yirmi dört saat yetmez. Lütfen ya o kağıdı yırtıp atınız ya da bu listenin başına beni de ekleyiniz." demiş.

Atatürk'ün kağıdı yırtıp atıp, atmadığını öğrenemedik ama Boşnak Kasım İstiklal Madalyasının onuru ile Ata'mızın ölümünden sonra uzun yıllar yeni vatanının topraklarında yaşamaya devam etmiş. Duyuma göre dürüst, cesur adil biriymiş, haksızlıklara hep karşı çıkarmış. Bu yüzden Kasım Ağa'yı köydeki Boşnaklardan bazıları sevmezmiş. . Ve 1952 yılının 10 Kasım'ında doğup büyüdüğü topraklardan yüzlerce kilometre uzakta, yeni vatanında ebediyete göç etmiş.

Küçükköy'de 19. yüzyıldan kalma on iki şapel, kilise ve manastır olduğu söylenir, günümüze ne yazık ki camiye çevrilen Ayı Athanasui kilisesi ayakta kalmıştır. 1881 yılında yapılan kilise 1923 yılında Rumlar mübadele sonucunda köyü terk ettikten sonra ana fiziki mimarisi korunarak camiye çevrilmiş. Köydeki yapılar incelendiği zaman Rumlardan kalma bir mimarinin hala ayakta kaldığını rahatça görebilmekteyiz.

Taş sokakların döşemeleri evlerin iç ve dış mimari özellikleri bu coğrafyanın özelliklerini taşır. Köyün güneyine bakan, Sarımsaklı yolunun sol tarafında kuzey rüzgarlarını göğüsleyen ufak bir tepede beş adet yel değirmeni varmış. Ayrıca bu tepenin karşısında şimdiki yeni ilkokulun olduğu yerde üzüm bağları, tüm yörenin üzüm ve şarap ihtiyacını sağlarmış. Evlerdeki taş teknelerde üzümler ezilir şarap yapılır, her evde şarap ve zeytin yağ için toprak küp bulunmuş. Köyde o yıllarda üç adet taş fırın, iki adet tuğla imalathanesi, altı adet kuyu, on iki çeşme varmış. 1917 yılında köyde üç yüz hane kadar Boşnak, yüz hane adalı (Midilli'den gelenler), yüz hane kadar da Serezli (Yunanistan'ın Serezli bölgesinden gelenler) yaşıyormuş. Ayrıca o günlerde köyde köyü, yaşadığı toprakları terk etmek istemeyen Rum komşuları varmış. Kendi aralarında çok iyi komşuluk ilişkileri varmış. Herkes birbirinin dini inancına, örf ve adetine saygı gösteriyormuş. Köydeki sütçüler süt satarken üç dilde bağırırmış, Rumca, Türkçe ve Boşnakça. Rumlar ana lisanları dışında kırık bir Türkçe ile Türklerle Türkçe konuşmuş.

"Baharda şenliklerimiz var" dedi Ahmet.

Burada hidrellez, bizim Karadağ'da da teferiç denir. Yurdun dört bir yanından Boşnaklar gelir köyümüze. Bu sene Bosna Hersek'ten, Karadağ'dan da gelecekler.

Her yıl Ayvalık Küçükköy'de kutlanan Teferiç şenlikleri hidrellez etkinlikleri paralelinde aynı haftalar içinde yapılır. Ayvalık Küçükköy'ün girişindeki kültür merkezinde yapılan açılış konuşması ve onu takiben yapılan konuşmalar, duyurular bitince topluca yürüyüşe geçilir. Çeşitli Balkan ülkelerinden gelen Boşnak misafirler yöresel kıyafetleriyle, yöresel müzik bandosu eşliğinde Ayvalık belediyesinin, Kaymakamlığının ve çeşitli kamu kurumlarının, sosyal toplum platformlarının ve odaların oluşturduğu protokol eşliğinde köyün girişinde kortej oluşturarak yürüyerek köye girerler. Köy halkının ve yurdumuzun çeşitli bölgelerinde yaşayan Boşnaklarında katıldığı bu yürüyüş köy meydanında son bulur. Belediye başkanı ve protokol konuşmalarından sonra, çeşitli müzik grupları köy meydanında konserler verir. Bu arada köy halkı tarafından hazırlanan Boşnak yemek ve börekleri gelen misafirlere tanıtılır ve ikram edilir.

"Teferiç" köken olarak Türkçe "Tepreç" kelimesinden gelir. Kutlamak, eğlenmek, tepinmek bir nevi bayram anlamındadır. Tepreç kelimesi Debreşme kelimesinden gelir, anlamı yeniden olmak, kendini göstermek, olmak,

yenilenmektedir. Teferiç anlam olarak Balkan kültürünün, Türk kültürüyle birleşmesidir. Yugoslavya'da Boşnak köylerinde köyün ileri gelenleri tarafından köyün uygun yerinde, ya da bir tepenin yamacında veya uygun bir çayırdaki, bir orman kenarında yer belirlenir. Hıdırellez geçtikten sonra şenlik için müsait bir gün seçilir kutlama günü duyurulur. Tam anlamı bir araya gelerek doğanın uyanışını, baharı kutlamaktır. Köyden olup, uzaklarda, gurbette olanlar, uzaktaki akrabalar eş dostla bir araya gelir. Aynı zamanda Teferiç, Tanrı'nın verdiği nimetlere, birliğe, dirliğe şükretmek ve şenlik yaparak eğlenmektir. Şenlik boyunca kızlar en güzel giysileriyle misafirlere, büyüklere hizmet ederler. Dışarıdan gelen gençler birbirlerini tanır, mutlu yarınların ilk tohumları bu şenlikte atılır. Mangallar yakılır, kuzular çevrilir, Pitalar, tatlılar yapılır gelenlere ikram edilir, büyüklerin elleri öpülür, mezarlık ziyaretleri yapılır, Ata'lar rahmetle anılır, hatıralar anlatılır, neşe ile bahara kucak açılır. Ayrıca dikkat çeken bir kelimedeki bu şenliklerde yapılan kuzu çevirmesine verilen isimdir; "PEÇENJA". Peçenja / Peçenya Türk soyu Peçeneklerden kalma bir adet ve isimdir. Fırınlamak, çevirmek gibi odun ateşinde et mangal yapmak olarak bilinir. Günümüzde bu adet hala Boşnaklar ve Peçenekler tarafından uygulanmaya devam edilmektedir. Kısaca "Teferiç" baharın karşılandığı ve mutluluğun paylaşıldığı bir bayramdır. Bosna ve Sancak'ta yapılan Teferiç şenliklerin de piknik alanı olarak yüksek bir dağ ya da tepenin yanından geçen bir ırmak kenarı seçilir ve gün boyu tüm etkinlikler bu alanda yapılır. Bosna Hersek'te ve Sancak'ta yapılan Teferiç şenliklerinin bilinen bir düzenleyicisi olmadığı zamanlarda, Teferiç şenliğinin doğal sorumlusu o bölgenin ileri geleni olur ve bu kişiye "Teferiç Ağası" denir. Bosna Hersek ve Sancak'ta yapılan Teferiç şenliklerinde, pikniğe katılanlarca akordeon eşliğinde şarkılar söylenir ve danslar icra edilir. Daha önce de ifade edildiği gibi, Teferiç şenliğinin en önemli özelliği sportif faaliyetlere büyük önem verilmesiydi. Bu şenlikte delikanlılar kendi aralarında güçlerini sınarlar, taş atma, uzun atlama, güreş ve koşma gibi yarışmalara katılırlar. Müsabakalarda birinci olana Teferiç şenliklerinin yapıldığı alanın zenginlerince el dokuması elbiseler, yün kumaşlar, silah ve para hediye edilir. Boşnak halkının tarih boyunca bir anlamda ilkbaharın gelişini kutladığı, birbirleriyle kardeşlik ve dostluk duygularını güçlendirdikleri böyle ortamlarda genç delikanlılar ve genç kızlar da birbirini görme ve konuşma fırsatı yakalar. Böylece Teferiç şenlikleri sonrasında birçok mutlu yuva kurulmuş olur.

Teferiç şenlikleri, genelde Hıdırellezden sonraki ilkbahar aylarında veya Haziran ayının her ilk haftası pazar gününe gelecek şekilde günü belirlenir. Büyük bir aile yemeği atmosferinde kutlanan Teferiç şenliğinde, şenlik alanına gelen misafirler piknik yapmanın yanı sıra, Balkan müzikleri eşliğindeki geleneksel danslarıyla, hazırladıkları geleneksel yemekleriyle ve de yaptıkları yarışmalarla hoşça vakit geçirerek eğlenirler. Teferiç alanına gelen birçok Boşnak, o gün geleneksel kıyafetlerini giyer ve akordeon eşliğinde dans ederler. Mesire alanında söylenen Türkçe ve Boşnakça şarkılara hep bir ağızdan eşlik edilir. "Büyük Aile Yemeği" olarak nitelendirilen Teferiç şenlikleri, birlik ve beraberliğin pekişmesinde ve gençlerin kendi kültürünü tanıyarak yetişmesinde ve bu yolla yaşadığı topluma faydalı bir birey olmasında önemli bazı işlevleri yerine getirmektedir. Geleneksel yapıları referans alarak yetişen gençlerin gelecekte içinde buldukları kurumsal yapılarla daha uyumlu oldukları gerçeği de göz önünde bulundurulacak olunursa bu türden etkinlikler daha da bir önem arz etmektedir.

Teferiç şenlikleri ile ilgili olarak daha önceden şenliğin yapılacağı yer ve zamanla ilgili bilgilendirmelerde bulunur. Şenliğe Boşnak kökenli olanların yanı sıra Boşnak kökenli olmayanlar da davet edilir. Böylelikle Boşnak gençleri hem kendi geleneklerini yine kültürel mekanı içinde öğrenmiş olurlar hem de Boşnak kültürüne ilgi duyanlar da bu kültürü yakından tanıma şansına sahip olmuş olurlar. Ayrıca Boşnaklar için özel bir gün olan Teferiç Şenlikleri'ne birçok siyasetçi, yerel yönetici ve sivil toplum kuruluşu yöneticisi de iştirak etmektedir. Ayvalık Küçükköy'de yapılan Teferiç şenliklerine Balkan ülkelerinden, özellikle Bosna Hersek, Karadağ, İstanbul'dan ve çevreden yoğun ilgi ve katılım vardır. Her sene coşkuyla kutlanır.

Küçükköy'den bir yer alma arayışımız kafamızın içinden çıkmıyordu. Bizim bütçemize en uygun yer o yirmi metrekaarelik depo olarak kullanılan yerdin. Hanım ısrarla "Orasını alalım" diyordu. Ben de çok pahalı diyordum. Küçükköy'lü Ahmet Bey'le tekrar bu yeri konuştuk. Emlakçıda olduğunu söyledi. Sahibini bulup pazarlık yapalım dedik ama o da fiyattan düşmüyordu. Sonunda hanımın dediği oldu ve bu küçük depoyu aldık. Arelös sanat evinin doğuşu böyle başladı.

Altınova'daki evimizin çatı katındaki tüm eski antika ve diğer müzik araç gereçlerini buraya taşıdım. Yavaş yavaş kendi el emeğimle bu küçük işyerinin dekorasyonunu yapmaya başladım. Denizden çıkardığım çapa, komşunun verdiği panjurlar, eski kapılar, Bandırma'dan getirdiğim eski sandalyeler, eski panjurlardan yapılan masa, tabureler, çerçeveler hep buraya dekor oldu. Sanat evinin adı ne olacaktı ve burada ne iş yapacaktım? İki torunum vardı Arın ve Ela. Onların adlarının ilk iki harfi alınarak "Arel Sanatevi" oldu. Ama bu isim fazla durmadı. Bir sene sonra bir torun daha geldi Berlin'den adı Oscar Deniz. Onun isminin ilk iki harfi Os'u Arel 'e ilave edince oldu mu sana sanat evimin adı "Arelös Sanatevi" Bu arada mevcut bütün kitaplarımı ve plaklarımı buraya taşıdım. Bu ara kitap yazma çalışmalarım devam ediyordu. İnternet ortamındaki sitelerimdeki bütün yazılarımı, şiirlerimi kitaplaştıracaktım. İlk denemelerimi aldığım bir fotokopi makinasıyla evde gerçekleştirdim. Daha sonra Bandırma'daki Mustafa ve Emrah adlı iki öğretmenin işlettiği kitap ve baskı evinde daha geliştirerek kitaplaştırdım. Kitapların tüm dosya ve kapaklarını, editörlüğünü de ben yapıyordum. İlk baskılardaki hataların nedeni benim editörlüğüm.

İlk kitabım "Yolcu"nun edebiyat dünyasına girişi böyle oldu. Ama bu kitap nasıl çoğaltılacak, yani yayınevine nasıl ulaşacaktı. Bu arada "Sırtımdaki Postal" adlı kitabımı bitirmiştin. Tabii bu arada müzik çalışmalarım da devam ediyordu. Yetmişli yıllardan bu yana ürettiğim bestelerim vardı. Bunları tekrar gitar ve orgla yorumluyor, mp3 ve mp4 yapıyor ve Youtube' a kaydediyordum.

Sanatevimin amacı, çizgisi yavaş yavaş yerine oturuyordu. Burada kendi kitaplarımı tanıtip imzalayarak, müziğimi de canlı dinletip, tanıtip, cd.lerimle geniş bir kitleye satarak ulaştıracaktım. Ayrıca eski plak, kitap ve kendi çektiği ilginç resimlerin tanıtımını yapacaktım.

İstanbul'da yayınevleri arayışım olumsuz geçti, kitaplarımı bütçeme göre çok büyük rakamlar içeren fiyat verdiler. "Şunu yaparız, bunu yaparız, internette satışını sağlarız, imza günü düzenleriz." Ben az az bastırıp satmak istiyordum.

Bin kitap, üç bin kitap ben bunları bedava dağıtsam bitiremezdim. Sonunda İstanbul'da bir digital yayın baskı yeri buldum. İstedğim miktarda basacaklardı. Önce Kültür Bakanlığı'na başvurduğum. Sonra sertifika numarasını, isbn, bandrollarını aldım. Artık kitap basılabiliyordu. "Yolcu" adlı ilk kitabımın World pdf dosyasını verdim. 100 adet deneme basımı yapıldı. Bu iş olmuştu. İçeriğindeki bazı hatalara rağmen güzel bir kitap ortaya çıkmıştı. Çok mutluydum. İlk çocuğum doğmuştu. Bu çalışmalarını 400 sayfalık "Sırtımdaki Postal", "Taşın Altındaki El", 400 sayfalık "Yaşamdan Kesitler", "Tahta Pencere" ve "Sen de Şarkı Söyle" takip etti.

Bestelerimin kendi mini stüdyomda Mp3'lerini yaptım. Cd.'lere kaydedip, dinlenir bir formata soktuktan sonra, onları cd kabına koydum ve çoğaltarak dinleyicinin beğenisine sundum. Bu arada bestelerimden otuz tanesini yeni üyesi olduğum Mesam'a kaydettirdim. Artık sanatevime gelenlere kitaplarımı imzalayıp veriyordum. Müziğimi ise önce cd.den dinliyorlar, sonra gitarla canlı dinliyorlar beğeniyorlarsa alıyordu.

Ayrıca ilgilenenlere 1960'lı yıllara dayanan müzik dağarcığımda sahip olduğum birikimim ve elimdeki arşivlerle yardımcı oluyor, onlarla sohbet ediyor, hayallerinin önünü açıyordum. Bu bana enerji veriyordu. Dünyanın dört bir yerinden gelen misafirlerle iletişim, dünyaya açılmanın başka bir yönüydü. Şarkılarım natürel akustik yorumdu. Onlarla beraber gitar ve klavye çalıyor, şarkı söylüyor, anı klipi çekiyorduk. Bu arada çok değerli eski LP.ve 45'liklere alıcılar çıktı. Yıllardır kıyı köşemde bu güne ulaşan bu değerleri, benden sonra bunlara şimdiden değer veren genç müzikseverlere aktarmamın daha doğru olduğunu düşünerek uygun bir bedel karşılığında onlara devrettim. Hiç olmazsa "Benden sonra bunlar ne olacak?" kaygısı içimden silinmişti.

Benim bu küçük dünyamın oluşumunda eşimin ısrarcılığı, ileri görüşü olmasa kendi içime kapalı küçük dünyamda eriyip gidecektim.

Küçükköy'ün taş sokakları arasındaki bu küçük dünyam, bu ufak sanatevim, yarattığım cennetim gelen birçok misafirim hayaliydi. Onlara söylediğim tek şey " Cenneti arama yarat " sözüydü. Bana bu cenneti yaratmamda önümü açan, kendi cennetinde çiçek bahçesinde torunlarıyla toprağı eşeleyip, onlarla sarmal dolaş yeni fidanlar, çiçekler eken eşime sonsuz teşekkürler.

Bu güzel, minik cennetimin çiçekleri, her gelişinde bana uğrayıp benimle sohbet eden hal ve hatırımı soran başta minik misafirlerim olmak üzere tüm müzik ve doğasever dostlarımdı.

Küçükköy'ümüz bir sanat ve bilim köyü olma yolunda yavaş ve emin adımlarla ilerlemektedir. Dünya kültür değerleri mirası koruma kapsamına alınan Küçükköy'ün en büyük eksiği şu anda köy sakinleriyle sanatçıların birlikte ele ele vererek oluşturduğu bir derneğin olmamasıdır. Şu anda olan derneğin de bu ihtiyaca cevap verememesidir. Önceleri belde olan köyün mahalle muhtarlığına dönüştürülmesi, çevre etkinlikleri yönünden hareket sahasını daralmıştır. Artık tüm yetki Ayvalık ve Balıkesir Büyükşehir Belediyesine geçmiştir.

Küçükköy'de bir yerim olduktan sonra, müzik yaşamımda da bir değişim oldu. Köy için şarkı yazma ilhamı, taş sokaklarda gezerken içime işlemeye başladı. Bir şarkım vardı, yani bestemin sözleri olumsuzluk yüklüydü. Adıysa "El Sallıyor Dünya" yani artık güle güle misali. Bu müziğe yeni sözler yazdım. Ritmi vals idi. Bu köye ait olsun dedim ve oturup yorumlayarak amatör bir klip yaptım. Bu klipte Küçükköy'ün taş evlerinin ve sokaklarını, çektiğim o muhteşem görsel güzelliklerini slayt olarak kullandım.

Evet Yeniçarohori (Küçükköyüm) şarkısının hikayesi böyle doğdu

"Buna bir kardeş gerek dedim"

ve "Taş Evler" sözü ve müziğiyle bu köye ait olan bestem de bundan sonra geldi.

KÜÇÜKKÖY'ÜM BENİM (YENİÇAROHORI)

İlk adımları atınca köye
Daldık gittik buradaki, geçmiş tarihe
Ne güzel işlenmiş, taş taş her köşe
Fısıldıyor sanki geçmişi bak bize

Tarihin sesinin, Küçükköy'üm benim (Yeniçarohori)
Doyumsuzdur havan, masmavi gökyüzün
Ne aşklar, ne sevdalar yaşandı senle
Dur da dinle anlatsın, taş sokaklar bize

Dört bir yanın senin yemyeşil zeytin dalı
Zeytin varsa dallarda, hayat da vardır
Çocuklarımızın yarınlarında
Güneşsin, umutsun Küçükköy'üm benim (Yeniçarohori)

Gün doğarken üstüne, ıslıl ıslıl senin
Zeytin kokan ellerin, dizmiş taşları
Mutluluk dolu, evler yapmışlar
Geçmişten geleceğe, tarih yazmışlar

Tarihin sesinin, Küçükköy'üm benim (Yeniçarohori)
Zeytin kokulu havan, masmavi denizin
Ne aşklar, ne sevdalar yaşandı senle

Dur da dinle, anlatsın zeytin taneleri

Dört bir yanın senin, yemyeşil zeytin dalı
Zeytin varsa dallarda, hayat da vardır
Çocuklarımızın yarınlarda
Güneşin, umutsun Küçükköy'üm benim (Yeniçarohori)

Söz ve Müzik
Abdullah İnalır
Küçükköy - Ayvalık 2015

TAŞ EVLER

Taş taş üstüne taşlar dizmişler
Umutlarıyla evler yapmışlar
Taş taş üstüne taşlar dizmişler
Sevdalarıyla tarih yazmışlar

Sevdasın içimizde bizim
Umutsun kalbimizde bizim
Huzur dolu evlerin senin
Yeniçarohori, Yeniçarohori

Taş taş üstüne taşlar dizmişler
Kalpleriyle taşa umut yazmışlar
Taş taş üstüne evler yapmışlar
Zeytin dallarına umut olmuşlar

Sevdasın içimizde bizim
Umutsun kalbimizde bizim
Huzur dolu evlerin senin
Yeniçarohori, Yeniçarohori

Söz ve müzik
Abdullah İnalır
Küçükköy - Ayvalık.2016

ADONIA

Her akşam elinde balık sepeti, ayağında çizmeler çok zor olurdu bu dik sokağı çıkmak. Sepetine doldurduğu balıkların çoğunu balık pazarında satmış, sadece kendisine ve her akşam onun yolunu gözleyen kedisine biraz balık bırakmıştı. Cebine koyduğu üç beş kuruşla, bir paket sigara, bir ekme, biraz da Hasan Çavuş'tan helva aldı. Mehmet Efendinin oğlu Hasan Çavuş, 1920 yılında açılan bu helvacı dükkanında, yıllardır Bandırma halkına aynı kalitede helva yedirmekte devam ediyordu. Bandırmalılar için evde balık pişti mi arkasında helva yemek, vazgeçilmez bir tutkuydu. Helva, balığın ağırlığını alıyor, insanı rahatlatıyordu. Aynı zamanda rakı mezeleri arasında tartışılmaz bir yeri de vardı. Eski bir ahşap sandalı vardı Yorgo dedenin. Aynı zamanda eski de olsa iki yelkeni, çoğu balıkçılar sandallarına su motoru taktırmış, o daha taktıramamıştı. Kürekle, yelkenle işini görüyordu. Her gün olmasa bile sık sık, keyfi yerinde olursa balığa çıkardı, tabii ki bir de havanın iyi olması gerekiyordu. Soğuk kış günlerinde de balığa çıkamadığı zaman, balık pazarına takılır, buranın tek meyhanesi Taka'da meyhaneci Süleyman'a yardım ederdi.

Mahalledeki tüm komşular evlerini elden çıkarmış, Yunanistan'a gitmişlerdi. Onun kimsesi yoktu. Yunan işgali sırasında Yorgo'nun anne ve babasına Türk komşuları sahip çıkmış, onları kollamış, bazılarını Yunan askeri öldürmesin diye kaçmasına yardım bile etmişti. İşgal sırasında babası Bandırma'nın yanışını yaşlı gözlerle seyretmiş, ölenler için ağlamış, içi kan ağlayarak onları toprağa vermişti Kuvvayi Milliye Bandırma'ya girince, bu kez sevincinden ağlamıştı. Yıllardır kapı komşularıyla et tırnak gibiydiler, tavada pişen bir avuç balığı beraber yemişler, rakıyı aynı bardaktan beraber içmişlerdi. Alt komşusu Sadık faytonculuk yapıyordu. Bu sokaktaki tek Türk o idi o yıllar. Karşı komşu Vasili'ler, evdeki eşyaları elden çıkarmışlar, evi boşaltıp acele gitmişlerdi. Vasili bir ara geldi. Belki doğduğu baba evini son kez görmeyi niyeti, bir müddet Bandırma'da kalıp hasret giderdi. Evi satmaya çalıştı, sattı mı satmadı mı komşuları bilemedi, belki de onlara "Sattım" diyemedi. Uzun müddet boş kaldı bu eski tek katlı iki odalı ev. Küçük bir bahçesi, ortasında beyaz bir dut ağacı vardı. Aşağı yan tarafta, Yan komşusu Dimitri'nin bir altında, onun evine sırtını dayamış, altında bodrumu ve bodrumunda şarap küpü bulunan eski ahşap bir ev vardı. Alta ki komşu evinin bahçesindeki erik ağacı, sonbahar gelip yapraklarını dökmeye başladı mı Vasili'nin evinden aşağıdaki liman ve Kapıdağ'ın batı sırtları olduğu gibi gözükürdü.

Tabii bu arada 2 Temmuz 1920 yılında Bandırma limanına yanaşan İngiliz ve Yunan gemilerinden inerek Bandırma'yı işgal eden General Mazaraki komutasındaki Yunan askerlerini alkışlayan, onlara sarılıp onları kutlayanlar, yıllar yılı birlikte yaşadıkları komşularını ihbar edip, onları arkasından vuranlar da vardı. Onlar, komşularını arkalarından vuranlar 17 Eylül 1922 de Mustafa Kemal'in askerleri Bandırma'ya girerken, acele Yunan gemilerine binip kaçtılar, malları mülklerini olduğu gibi bıraktılar. Genelde zengin Rumlardı bunlar. Kaçırabildikleri değerli eşyaları, altınları idi, bir de canları. Yorgo rahmetli babasından duymuştu bu anlatılanları.

Önce babasını, iki sene sonrada annesini kaybetti. Bu ufacık iki katlı evde tek başına kaldığında, hiç kimi kimsesi, akrabası kalmamıştı. Aşağı limana gidiyor baba dostlarının yanında onlara yardım ediyor, balık ağlarını tamir ediyor, onlarla balığa gidiyordu. Evler, yıllar geçtikçe el değiştirmeye devam etti. Sokağın denize doğru köşesindeki ahşap iki katlı evi Giritli biri aldı. Girit mübadillerinden. Mustafa.

Sokağın başına gelince şöyle bir yukarı baktı, evine neredeyse gelmişti ama gücü tükenmiş, sırtı terlemiş, yapış yapış olmuştu.

"Ah bu Bandırma'nın rutubetli poyrazı, bu yokuşlarda ter içinde bırakıp, hasta ediyor adamı." diye mırıldanıp, köşedeki komşunun kapı eşiğine oturdu. Yeni aldığı sigarasının paketini açıp bir sigara yaktı. Oysa on metre daha o dik sokağı tırmanabilse kendi kapısının önünde oturup, limanı seyredip, tüttürebilirdi sigarasını. Tam karşısındaki tepedeki taştan yapılmış ilkokul binası tüm heybetiyle Bandırma körfezini seyrediyordu. Oradaki çocukluk yılları gelirdi aklına, hep bu eşiğe oturduğunda. O okula iki sene gidebilmişti. Ailenin tek çocuğuydu Yorgo. Sınıfında en başarılı öğrencilerdendi, ama okulda onu arkadaşları rahat bırakmıyordu. Rum olması bazı tutucu çevrelerce onun dışlanmasına neden oluyordu. Babası onu okuldan aldı ama asıl neden yokluktu. Bundan sonra babasıyla birlikte balıkçılık yapmaya başladı. Oturduğu yerden kalkmadan denize, Kapıdağ'a doğru döndü Yorgo, mayıs ayının çeşitli tonlarıyla bezenmiş Kapıdağ sırtlarını seyretti bir müddet, Marmara'nın mavi berrak suları yavaş yavaş hareketlenmeye başlamış, dalgalar sahilli dövmeye başlamıştı. Sonra karısı geldi aklına. "Ah be Adonia" dedi. Derin bir iç çekip, sigarasından bir duman daha, bir duman daha çekti, üfledi Kapıdağ'a doğru.

***

O gün erkenden kendinde çok genç karısı Adonia ile balığa çıkmışlardı. Hava önceleri günlük güneşlikti, Kapıdağ önlerine, Tanaşa'ya doğru kürek çektiler, dinlene dinlene. İyi bir istavrit akını vardı körfezde, bir de sürüye denk geldiler mi, dolacaktı balıkçı sepetleri. Eğer hava lodosa çevirmesse dönüşleri kolay olurdu. Genelde öğlenden sonra çıkan poyraz, yelken açınca rahat rahat atıyordu sandalı Bandırma sahillerine.

Oltalar sarsılmaya başlayınca, balık sürüsüne rastladıklarını anladılar. Hızla çekmeye başladı çaparileri. Tüm iğneler doluydu. Karısı balıkları oltadan toplamaya yetişemiyordu. Atıp atıp, dolu dolu çekiyorlardı çapariyi. Öyle dalmışlardı ki, bir anda Tanaşa sahillerindeki ağaçlarının ekim ayı sonbahar renkleri, kumsala vuran dalgaların beyaz köpükleri yakından fark edilmeye başladı. Hava da fark edilmeden lodosa çevirmiş, Bandırma üzerinden kara kara bulutlar üzerlerine doğru gelmeye başlamıştı. .

Hızla Bandırma'ya doğru kürek çekmeye başladı. Karısı da oltaları toplamış, söylenip duruyordu.

"Nasil oldu fark edemedik, aynı döneceğiz şimdi Yorgo"

Yorgo kürek çekerken, karısı da tas tas sandalın içine dolan suları boşaltıyor bir eliyle de biraz önce sarıp sarmaladıkları yelken direğine hem tutunuyor hem de onun denize düşmesine engel olmaya çalışıyordu. Yorgo'nun çabası, tam arkadan sırtına vuran delirmiş dalgalara yetmiyordu. İyice ıslanmışlardı. Pes edip bıraktılar kendini Tanaşa sahillerine. Vakit öğle vaktiydi, hava soğuk değildi ama iyice ıslanmışlardı. Yanlarında yedek giysi de yoktu. Sırtlarına vuran azgın dalgalara rağmen güç bela sandalı emniyetli bir şekilde sahile, kumlara çektiler. Sırılsıklamdılar, koyda ve karşı zeytinliklerde kimse yoktu. İyice irileşmek için yağmur bekleyen zeytinlerin bazılarında kararmalar başlamıştı bile.

Sadece ileride çayırdaki otlayan birkaç inek vardı

Kara kara düşünmeye başladılar "Akşama nasıl döneceğiz" diye. Yorgo üstündekileri çıkarıp hızla esen rüzgara tutup kurutmaya çalıştı. Kara bulutların arasından, ara sıra kendini gösteren güneş onları ısıtmaya çalışsa da Adonia çok üşümüştü.

Birkaç kilometre ileride yamaçta Pomakların yaşadığı ufak bir balıkçı köyü vardı. 1920 yılından itibaren buralara Pomaklar yerleştirilmişti. Ama nasıl yürüyeceklerdi, böyle ıslak ıslak. Sandal balık doluydu, o balıklara da kıyamıyorlardı. Adonia da sahildeki ağacın arkasına geçerek üstündekileri çıkarıp güneşe serdi. İç çamaşırlarıyla kalmıştı tir tir titriyordu. Yorgo biraz kurumuş olan gömleğini Adonia'ya verdi.

"Adonia çıkar şu üstündekileri, ıslak ıslak üşüteceksin".

Tedirgin bakışlarla etrafına bakındı Adonia, Sahildeki çalıların arkasına geçip, sıyırdı attı üstündeki ıslak giysilerini. Çırlıçılak kalmıştı, Bir an Kapıdağ'ın yamaçlarına, zeytin bahçelerinin arasına kaydı bakışları, Acaba onu gören olmuş muydu. Kocasının verdiği gömleği geçirdi sırtına. Adonia'nın dolgun göğüslerini saran gömlek, dişiliğini iyice ortaya çıkarmıştı. Çalıların arkasında ona sırtını dönerek bekleyen Yorgo'nun başı şimdiye kadar görmediği, elini dahi süremediği o beden hayalleriyle başı dönmüştü. Yanına gelen Adonia'yı sarıp sarmalamak, onu ısıtmak, dudaklarına bir öpücük kondurmak istiyordu. Karısı elinin tersiyle Yorgo'yu itti. "Yorgo uzak dur. Otur dinlen biraz yoksa kürek çekmeye mecalin kalmaz." "Hem sözünü unutma" Yorgo suratını asıp sessizce onun yanından uzaklaştı. Sahilin kenarındaki çınarın altında bir müddet daha uzanıp dinlendiler. Güneş iyice maviliklerle sarmalanmış, bir saat önce dalgaları azgınlaştıran, onları bu sahile atan lodos, sus pus olmuştu.

Adonia uzandığı yerden kalkarak çalılar üzerindeki giysilerini aldı. Yorgo'nun ter kokan kurumaya başlamış gömleğini çıkararak, Yorgo'ya fırlattı. Boynunun güneşten kızaran kısmından aşağılara indikçe bembeyaz teni ve dipdiri göğüsleri iyice açığa çıkmıştı. Üç senedir evliyidiler, yirmi bir yaşın tazeliği bas bas bağırıyordu bu taze bedende. Çocukluğundan beri tanıyordu Yorgo'yu. Kendi halinde sessiz sakin bir adamdı. Annesi meyhanede çalışırken, Süleyman'a balık getirir, Kışları mutfakta annesine yardım ederdi. Beş sene önce Adonia evden kaçmış ve dokuz ay sonra geri dönmüştü. Kaçtığı çocuktan hamile olduğu yedi ay sonra ortaya çıkmış. Annesi ve Süleyman "Ne yapacağız bu kızı" diye uzun uzun konuşmuşlar ve ona sahiplenecek birisini aramışlardı. Bu ara akıllarına ellerinin altındaki Yorgo gelmişti. Aralarında yirmi yaş fark vardı. Bu iş nasıl olacaktı. Süleyman meseleyi Yorgo'ya çitlatınca, Yorgo'nun kulakları ağzına varmıştı ama ruh gibi ortalıkta dolaşan Adonia bu işe ne diyecekti. Hala dudaklarında sevdiği çocuğun ismi vardı. Sevdiği apar topar askere gitmiş, Avrupa'da Alman harbi başlamıştı. Hükümet gençleri askere alıyor batı cephesine, Trakya'ya yığınak yapıyordu. Adonia'nın hamileliği daha ilerlemeden Adonia'ya niyetlerini söylediler. Yorgo ile evlenecek ve doğacak çocuk babasız kalmayacaktı. Adonio önce karşı çıktı. Ama araya meyhaneci Taka Süleyman girmiş ve "Bu iş olacak" diyordu. Bu mekanın, bu dükkanın itibarı vardı. Yoksa hepsini kapı önüne koyardı. Ana kız beraber yaşayan Adonia'nın annesi de kızına baskı yaptı. "Evlenmen gerek kızım" dedi. Sonunda Adonia tek şartla bu evliliği kabul etti.

"Bana asla elini sürmeyecek, aynı evde sen de bizle yaşayacaksın." Süleyman Yorgo'yu kenara çekerek kızın tek şartını ona ilettiler. "Yorgo, işi zamana bırakacağız, sonra ne olur bilemeyiz, size kalmış. Hele bebek bir doğsun." Sesiz sedasız kıyılan nikah ile evlilikleri onaylandı.

Bir hafta sonra Yorgo'nun arkadaşlarıyla balığa çıktığı bir gün, Demirlitaş'ta arkadaşlarının ısrarıyla denize giren Adonia yosunlu bir kaya üzerine basınca kayarak düştü ve bu darbe sonunda çocuğunu düşürdü. Bilerek kendini taşlara attı diyen de oldu. Bazı yakın arkadaşları bile sık sık intihar edeceğini söyleyip duruyor diyorlardı. Ondan kalan son yadigarı kaybetmesi üzüntüsünü kat kat artırdı. Günlerce hasta yattı. Yorgo ona çok iyi bakıyordu, bir dediğini iki etmiyordu. Bu koşullarda evlilikleri beşinci yılına girmişti. Alman savaşı tüm Avrupa'ya yayılmış, 2. Dünya savaşı başlamış, Almanlar Türk Bulgar sınırına gelip dayanmıştı.

Biraz sonra bu süt gibi beyaz beden, çalılar arkasında giysilerine kavuşmuş, Yorgo da giyinmiş sandalın Bandırma'ya dönüş hazırlıklarına başlamıştı.

Onlar tam yarısı kumlar üzerinde duran sandalın başına gelmişlerdi ki, karşıdan zeytinlerin arasında biri saç sakalı karışmış iki genç adam bir de ufak bir kız çocuğu belirdi.

"Merhabalar amca" Hayrola bir sorun mu var." dedi sakalsız olanı.

Yorgo onlar daha fazla yanlarına gelmeden, sandalın başından ayrılarak gelenlerin yanına doğru yürüdü. Denizdeki dalga yavaş yavaş durulmuş, denizin o sahili döğen hırçın dalgalarından eser kalmamıştı. Sıyırdığı paçaları epey ıslanmış halde, sarı saçlı elinde av tüfeği olan uzun boylu köylünün karşısına dikildi. Bir yerlerden tanıyordu ama tam olarak kim olduklarını çıkaramadı, Ama yukarıdaki köyün sakinlerinden oldukları belliydi, konuştukları Türkçe Bulgar aksanıyla karışık anlaşılmaz bir dildi.

Kapıdağ'a Bulgaristan'dan gelen muhacir Pomaklardandı bu gelenler. Yanlarındaki kız beş yaşları civarındaydı. Başında renkli işlemeli bir yemeni vardı. Sarı saçlı maviş gözlü güzel bir kızdı. İki gencin arkasında sessizce konuşulanları dinliyordu.

"Biz" dedi. "Şu arkadaki zeytinliğin sahibiyiz. Arkadaki dam da bizim,

hayvancılık yapıyoruz. Sizi burada görünce acaba bir sorunları mı var dedik. "Belki yardıma ihtiyacınız vardır" Hayvanları zeytin arasına saldıklarında sık sık sahili kontrole gelirlerdi sahile. Bir kaç kez burada otlayan

koyunlarından bazıları biliniyordu. Koyunları bir iki motora atıp kaçırmışlardı.

Yorgo da gelenlerin kötü bir niyetleri olup olmadığını anlamaya çalışıyordu. Yanlarındaki o küçük kızın sempatik hareketleri onda güven duygusu uyandırmış, köylünün de samimi konuşmaları onu rahatlatmıştı. Adonia'nın yüzündeki endişeli bakışları, güzel küçük Pomak kızının bakışlarına odaklandı. Ne güzel bir kızdı, sevimli tatlı, çıtı pıtı. Bir an "Ah benim de bebeğim yaşasaydı böyle güzel kız olacak mıydı acaba?" düşünceleri içinde sandala attı kendini. Kızın gözleri ona o kadar tanıdık gelmişti ki, o gözlere bakınca içinin cız ettiğini hissetti, "Aynı Ömer'in gözleri" Başını iyice örterek, karşıdaki adamlardan saklanmaya çalıştı. Bu sesleri birini bir yerden tanıyordu. Bu ses tanıdık geldi ona, sadece "Hoş geldiniz" diyen uzakta yanlarına gelmeyen sarı saçlı sakalı gencin sesiydi bu.

Belki meyhaneden, belki de balıkhaneden.

Yoksa ... Dili varmadı o ismi söylemeye.

Sandalın içinde hala su vardı. Onları boşaltılması gerekti. Yorgo laflarken o istavrit dolu balık sepetine sandalın kıyı köşesinde kalan son istavritlere elini attı ama son anda vazgeçti. Kulağı konuşulanlardaydı.

"Ben Mustafa" dedi uzun boylu sarışın köylü, ayaklarındaki çizmeleri çamura ve hayvan pisliğine bulaşmış olan, arka tarafında beş metre kadar geride duran genci göstererek " Kardeşim Ömer dedi. Ömer hiç konuşmuyor suskun bakışlarla onları uzaktan izliyordu.

Ben Bandırma'dan balıkçı Yorgo, o da karım." dedi Yorgo. Elini uzatan Mustafa'nın elini sıktı. Ömer ise uzaktan sadece başını selam verip, anca duyulacak bir sesle "Hoş geldiniz "dedi..

Küçük kız yavaş yavaş sandalın yanına yaklaşmış, ayağındaki terliklerle denize girerek sandalın kenarına geldi.

" Balık var mı abla" Bu güzel kız Adonia' nın çok ilgisini çekmişti. Onun maviş gözlerinin ışıltılı bakışları ruhunun derinliklerini okşamıştı. "Olmaz mı bak bir sepet balık var. Sandalın içi de dolu."

"İster misin?"

"Hani nerde" Sandalın kenarında balıkları arayan kıza sandalın içindeki sepeti göstererek,

"Bak sepet balık dolu"

"Senin adın ne güzel kız" Küçük kız utangaç bakışlarını ondan kaçırarak, masum bir eda ile " Ayşe" dedi.

"Aman ismi de kendi gibi ne güzel bu tatlı kızın"

"Bir zamanlar benim de Ayşe idi."

"Ver elini güzel Ayşe. Sandala çıkarayım seni balıkları görürsün"

Eli Adonia'nın ellerini tüm sıcaklığıyla kavradı. Ayşe birden durup babasına baktı, ondan ses çıkmayınca, amcasına yöneldi bakışları.

"Amca bineyim mi?"

"Kızım abla ve eşi hemen gidecek, bak belki dayın da dönmüştür balıktan. O da balık getirir balık sana. Hadi ablaya hoşça kal de"

"Hoşça kal Ayşe abla, hoşça kal"

***

İlk defa annesinin ısrarı sonunda balıkçı tezgahının başında görmüştü Yorgo'yu. Esasında o Yorgo'yu hiç istememişti. Altı yaşında, tam okula başlayacağı yıl babası ölünce evde yalnız kalan annesi artık evin geçimini sağlayamıyor, çok sıkıntılı ve yokluk içinde geçen yıllar sonunda evlenme çağına gelen kızının bir an önce evlenip, bir erkeğin onları sahiplenmesini istiyordu. Artık kendisi de eskisi gibi çalışmıyor, her işe koşturamıyordu. Zor günler geçiriyorlardı. Balıkhanede çalışan annesinin ve onun patronu Süleyman'ın ısrarları sonucu, artık direnemez olmuştu.

" Kızım hala onu düşünüyorsan o iş olmaz. Kesinlikle onunla mutlu olamazsın." Dinimiz ayrı, dilimiz ayrı"

Oysa bu iki genç birbirlerini çok sevmişlerdi. Çocuk Kapıdağ'ın köylerinden birinde yaşıyordu. Onun ailesi de bu birlikteliğe karşıydı. Ama ateş bacayı sarmıştı. Gizli buluşmalar iyice artmıştı. Buluşmaların sonunda bir gece sabaha karşı Adonia yatağında yoktu. O gün çok yorgun olan annesi, erkenden yatmıştı. Oysa yattığı ağaç divan sokak kapısının hemen yanındaydı. Kapı açılsa duyardı. Hava o kadar sıcak olmamasına rağmen dün akşam olduğu için sokağa bakan pencere de açıktı. Telaşla üst kata çıktı, üst katta iki oda vardı. Adonia arkadaki odada yatıyordu. Yatağı ve eşyaları dağınıktı. Aklına arkadaki mutfaktan bahçeye açılan kapı geldi. İnip oraya baktı, kapı kapalı ama sürgüsü açıktı. Bu kız sabahın köründe nereye giderdi. O gece hiçbir şey duymamıştı. Kızı evde yoktu. Deli gibi dolaşmaya başladı içerde.

"Ah be kızım ne yaptın sen. Ah be kızım yaktın kendini"

***

Akşamdan beri yağın yağmur kesilmiş, ortalığı bir mis gibi bahar kokusu sarmıştı. Haziran ayının son günleriydi, doğa yeni giysilerini üzerine geçirmiş, her taraf rengarenk çiçeklerle bezenmişti. Kapıdağ'ın tepesine çöreklenen kapkara bulutlar artık Bandırma sahilinin üzerinden uzaklaşmış, deniz, gökyüzünün üzerinde tek tük parlayan yıldızların ışıltısını üzerine sermiş huzurlu sessiz ve sakin bir güne başlama hazırlığındaydı.

Ömer ve Adonia sabahın alaca karanlığında yarım saattir at sırtında yol alıyorlardı. Bandırma'dan çıkmışlar Edincik sırtlarına gelmişlerdi. Yamaca tırmanırken sağ taraftaki çeşmeden ellerini yüzlerini yıkadılar. At terini attıktan sonra da onu da yalağa çekip içi yanan hayvanı suladılar. Ömer, "Hadi biraz daha gayret çok az yolumuz kaldı." Adonia hala titriyordu. "Üşüdün mü yoksa?"

Elindeki bohçasını karıştırdı ama üzerine giyeceği daha kalın bir hırka yoktu. Acele ile evden kalın bir hırka almayı unutmuştu. Üstündeki annesinin örmüş olduğu ince kazak vardı ama at sırtında bu onu ısıtmaya yetmiyordu. Ömer sırtındaki ceketini çıkarıp onu iyice sardı. "Şimdi ısınırsın. Hadi atla arkama, biraz sonra bizi aramaya çıkarlar."

Ömer geçen sene balıkhanede görmüş, vurulmuştu bu güzel balıkçı kızına. Adonia da ondan hoşlanmıştı. Ona ismini sormuş, "Adonia" deyince Rum olduğunu öğrenmişti. Kendisi de Bulgar göçmeni Pomak'tı. Nasıl olacaktı bu iş. Hem

de önde askerlik vardı. Daha yirmisinde bir gençti. Sevdiği kız ise on sekiz. Ömer'in kaçamak buluşmaları için sık sık Kapıdağ'daki köyünden Bandırma'ya gelişleri ailesinin de dikkatini çekmişti. Çocukları evde, tarlada, merada, çayırdaki, bayırda adeta başka bir alem de yaşıyor, ortalıkta ruh gibi dolaşıyordu. Ömer'deki bu değişim onları derinden üzüyordu.

Ailenin en küçük çocuğuydu, kendisinden büyük iki abisi, bir ablası vardı. Ailenin söz sahibi ise anneleriydi. Babaları yetmiş yaşını aşmış kendi halinde uysal bir adamdı. Ama çok akıllı biriydi. Durumu fark edince Ömer'i takibe aldırdı. Balıkçı arkadaşları kısa zamanda ona haber uçurdular. Ömer bir Rum kıızıyla konuşuyordu.

Anne şiddetle karşı çıktı "Kesinlikle olmaz" diyordu. "Ne örflerimize ne adetlerimize uyar." Baba, "Hele dur hatun bir de oğlanı dinleyelim."

"Evet baba" dedi, Ömer. "Ben bu kıızı seviyorum, Askere gitmeden de evlenmek istiyorum."

Kapıdağ'a mübadele sonucu yerleşen Pomaklar, buradaki köylerde kendi halinde yaşayan, balıkçılık, ziraat ve hayvancılıkla uğraşan Müslümanlığı kabul eden Bulgarlardı. Dışarı kız verip dışarıdan kız almazlar, kendi içlerinde, kendi yağları ile kavrulurlardı. Çok nadir okumak için gidenler ancak bu zinciri kırardı.

Bu konuşmalar baharın Kapıdağ'ı yeşile boyadığı, rengarenk çiçeklerle donattığı nisan başlarında geçmişti. Ömer ailesine fazla direnemedi. Kendi kabuğuna çekildi. Annesi ona boyuna şurada bu kız var, orada şu kız var, boyu boyuna, huyu huyuna uygun diyor, onu Rum kızından soğutmak istiyordu. Ama nafile Ömer'in kimseyi dinlemeye niyeti yoktu. Bana evlilik lafı etmeyin diyor başka bir şey demiyordu. Annesi Ömer askere gitmeden onu evlendirmeyi düşünüyordu. Kız bile hazırda ona göre. Şu bu demeleri ağız aramasıydı. Ömer he desin düğün davulları çalmaya her an hazırda. Ömer'in çocukluk arkadaşı yıllardır yavuklu gibi gezdiği bir kız vardı Sadiye. Köyün en güzel kızlarından biriydi, bu ayrılık onu çok üzmüş, yemeden içmeden kesilmişti. İyice zayıflamıştı. Ne olduysa olmuş bu Rum kıızı araya girdikten sonra soğumuştular araları.

Bazı günler Ömer alıyor başını yanında köpeği Zeytin, dalıyordu Kapıdağ'daki ormanların içine, yukarı manastıra çıkıyor, oradan şelaleye uğruyor, elini yüzünü yıkıyor, tekrar dere yataklarından akşam karanlığında eve dönüyordu. Her gelişinde eli hep boş oluyordu. Bir cana kıyma onun işi değildi. Tüfeği de ava gidiyorum bahanesiyle ya da olur ya domuz falan saldırır diye yanına alıyordu.

Haziran ayının ilk günlerinin sıcak tebessümünün Kapıdağ üzerinde kendisini gösterdiği bir günün öğle sıraları Bandırma'ya indiğinde, orada okul arkadaşı Hasan'ı gördü. Bandırma Ortaokulunda beraber okumuşlardı.

"Ee Hasan ne yaptın"

"Ne olsun be Ömer çalışıp duruyoruz."

"Hayrola ne iş, marangozun yanındaydın devam mı?" "Yok be Ömer bizim hanımın Edincik altında bir yeri vardı ya, dedesinden kalan, babası orasını bize verdi. Güzel bir çiftlik yaptık. Zeytin, tavuk, ufak tefek ekip biçme işleri, onlarla uğraşıyoruz."

Hasan'ın ailesi de varlıklı sayılırdı. Gönen yolunda bir sürü tarlaları vardı. Ömer'e çiftliği tarif etti. "İstediğin zaman gel evim müsait. Misafirim ol."

"Vaktin varsa gel bir çay içelim Hasan"

"Tabii Ömer gel sahildeki gazinolardan birine oturalım. Özlemiştim seni."

İki okul arkadaşı sahildeki ilk gazinoda yıllanmış bir çınarın altındaki bir masaya oturdular. "Hasan seninle çok önemli bir konu konuşacağım. Ne iyi oldu seni gördüğüm". Tahta masalar arasında gezinen garsona seslenerek.

"Abi bize de iki çay alır mısın?"

"Ah be Ömer inan şu andaki mutluluğumu sana borçluyum, Senin yardımın olmasa ben hayatta evlenemezdim."

Bana cesaret verdin yol gösterdin, Zeynep'in peşinde koşarken aylarca benimle oldun, gece gündüz demedin bana destek oldun. Düğünümde yanımda oldun. İyi gün, kötü gün dostu oldun. Beni hiç yalnız bırakmadın. Yakında da bizi askere alırlar. Annem ve babam torun bekleyişi içinde, kulakları ağzına varıyor."

"Baba olacaksın, ne mutlu sana Hasan. Çok sevindim."

"Sen de amca"

"Evet ya, amca olacağım"

"Ee anlat bakalım sen ne yapıyorsun, var mı sevdiğin, evlilik falan?"

Hasan bakışlarını iskelenin çırpınan dalgalarından ayırıp, bardağın dibindeki son çayı da çektikten sonra, uzakta ki garsona seslendi.

"Bize iki çay daha abi"

"Nerden başlasam nasıl anlatsam bilemiyorum be Ömer."

Ben aşığım, aşığım hem de delice"

"Hele çıtlat bakalım kimmiş bu şanslı kız,

"İşim zor Ömer, ailem karşı, ne yapacağımı bilemiyorum, Dünyalar güzeli bir Rum kızına tutuldum, bir seneye yakın görüşüyoruz, Önümde askerlik var, aileme bırakıp gidemem, zaten istemiyorlar"

***

Ömer ve Adonia at sırtında hızla Edincik'e doğru yaklaşıyorlardı. Edincik'e girmeden Ömer'in tarif ettiği gibi aşağı zeytinliğe inmesi gerekiyordu ama nasıl?

"Keşke Erdek yolundan gelseydim" diyecek oldu. Ama yolu hem uzatmış olacaktı hem de yolda onları gören olabilirdi. Bir saat içinde Adonia'nın annesi ortalığı velveleye vermiş, Jandarma peşlerine düşmüş olabilirdi. Beline sarılan o elin ve bedeninin sıcaklığını, o güp güp atan kalp atışları, onunda kalp atışlarını hızlandırdı. Pek bildiği yer değildi buraları, Edincik'e çok gelmişti ama, hep ana yollardan gelmişlerdi.

Akşam yağın yaz yağmurunun etkisiyle zeytinlikler arasındaki yol kısmen çamur olmuştu, bazı yerlerde at zorlukla gidiyordu. Bereket yokuş aşağıya iniyorlardı. Temmuz sıcaklığının tepelerinde gezinmeye başladığı saatlerdi. Elinin

tersiyle yüzündeki teri silip attı ıslak toprakların üzerine.

"Acıktın mı kız?"

"Yok be Ömer, sen yanımda olduktan sonra ne aş isterim ne de ekmek.

"Nere gidiyoruz Ömer?"

"Kendi cennetimize"

Sağ taraflarında taştan yapılmış yıkık dökük bir evin önüne geldiler.

Adonia ona daha çok sarıldı. "Hep böyle kalalım Ömer hiç ayrılmayalım."

"Bak kalacağımız ev burası, cennet yuvamız."

"Aaa" dedi Adonia ellerinin onun bedeninden çözerek.

"Ama çatısı bile yok."

"Ama olsun sen varsın ya!

"Tut elimi yavaşça, atla aşağı bir mola verelim."

"Çok sıkıştım da."

"Ben de, ben de heyecandan mı ne söylemeye utanıyordum."

Atın eyerine bohçasını asarak onlar önde el ele, at arkada patika yoldan önü açık bir çayıra geldiler. Erdek yarımadası tam karşılarındaydı. Deniz masmavi, pırıl pırıl sanki sabah mahmurluğunu atmaya çalışırcasına hafif hafif kıpraşmaya başlamıştı. Bu gün boyu esecek olan poyrazın müjdecisiydi.

"Daha var mı Ömer?"

"Az kaldı güzelim, çok az kaldı."

Uzaktan köpek havlamaları duyulmaya başlamıştı, aşağı indikçe köpek havlamaları daha çok duyulmaya başladı.

Ömer, Adonia'nın elini bırakıp sırtındaki tüfeği eline aldı. Bunlar belki Hasan'ın köpekleri olabilirdi ama tedbiri elden bırakmamak gerekiyordu. Bir elinde de atın yuları vardı sımsıkı tuttuğu. Hayvan ürkebilir, kaçabilirdi.

"Ömer, Ömer bu tarafa" Bu tanıdık ses uzaktan kulaklarına ulaştığı zaman ikisi de rahatlamıştı.

"Korkmayın ben köpeklerin başındayım."

Az sonra sarmaş dolaş olmuşlardı. Geniş bir tahta kapının önüne geldiklerinde "Burası benim cennetim be Ömer"

Zeytinlerin altında gülümseyerek gelen Karısı Zeynep'i gösterip

"O da benim ömrüme ömür katan dünya güzelim karım. Zeynep." Hafif şişmeye başlamış olan karnını gösterip "O da benim yakışıklı delikanlım."

"Belki de prensesin" dedi gülerek Zeynep.

Tabii Ömer Zeynep'i tanıyordu. Bu tanışma Ömer'in elini sımsıkı tutan, hala içindeki korku ve tedirginliği atamayan Adonia içindi.

Avludaki at arabasının yanındaki ahıra çektiler atı "Atı içeri alalım teri soğusun sonra yedirir, içiririz. Ömer buradan pek geçen olmaz ama, olur ya gören olur."

Ahırın yanında içinde tavukların olduğu geniş bir kümes vardı. Ördekler ise az ilerdeki kuyunun önündeki yalağın içinde oynaşp duruyorlardı. Az ilerde iki katlı beyaz badanalı büyük bir ev. Hasan atı ahıra bağladıktan sonra sırtındaki bohçayı alıp yanlarına geldi. Evi gösterip "Buyurun" dedi.

Hasan, Ömer'in bu gün bir aksilik olmazsa geleceğini biliyordu. Gözü hep yollardaydı. Sabahtan beri hazırlık yapıyorlardı. Yukarıdaki geniş yatak odasını onlara ayırmışlardı. "Siz yukarda kalın dedi. "Hiç çekinmeyin burası sizin de eviniz. Oda bol daha sonra istediğiniz odada kalırsınız "Hele çıkın odanıza elinizi yüzünüzü bir yıkayın. Şimdilik bizim giysileri uydurun üzerinize, sonra Gönen'e gider oradan alırız bir şeyler.

"Kız" dedi Zeynep. Adonia ya dönüp, "Ben pek ismini beceremiyorum, sana Ayşe desem olur mu?"

"Bilmem ki" dedi Adonia Ömer dönüp.

"Ayşe" dedi Ömer. Ayşe. "Ne güzel bir isim."

Hep beraber gülüştiler.

***

Sabah yatağından kalkan Adonia'nın annesi Kızını göremeyince başladı evin içinde yırtınmaya "Kaçtı bu kız, kaçtı. Kaçtırdılar kızımı, kaçtırdılar" Küçücük evde bir oraya bir buraya söylene söylene dönüp duruyordu. Giyinip başörtüsünü takıp attı kendini sokağa. Evden çıkınca, yokuş aşağı denize doğru inerken, tökezlendi, neredeyse düşecekti. Neyse ki sağdaki ince ağacın gövdesi kurtardı onu. Bir müddet bırakmadı ağacı. Biraz kendine gelince ortalığı velveleye vermeden sessizce iki gözü iki çeşme tekrar düştü yollara. Başörtüsünü iyice gözlerine indirdi. Önce balıkhaneye gitti. Bir umut oralarda görürüm diye. Taka Süleyman'ın kulağına.

"Kızım yok Süleyman, sabah çekip gitmiş. Eşyalarını da almış, sabahtan beri delireceğim. Kızımı bul Süleyman, kızım bul, kızımı kaçtırdılar."

"Gel be kadın sızlanmayı bırak, hele bir sakinleş, gel arka tarafa anlat neler oldu."

Tuttu kolundan arkadaki yazıhaneye çekti onu.

"O Tatlısulu Pomak çocuk mu?"

"Başka kim olacak be Süleyman"

"Gören var mı, şahit var mı?"

"Yok gece kaçmış. Başka kim olur ki."

"Zaptiyeye gitsen, şahit yok. Yaşı büyük çocuk değil."

"Anca kayıp, evden kaçtı diyebilirsin."

"Bence bu işi dallandırmadan bir bekleyelim. Ateş bacayı sarmışsa elbette dumanı da çıkacak Velma. Biraz sabır nasılsa olsa olan oldu."

"Ben bu akşam İstanbul'a gideceğim iki üç gün sonra döneceğim. Sen hem dükkana göz kulak ol, hem de ortalığı

bulandırmanın beni bekler, gelince çaresine bakarız.”
“Üç gün beklemek mi! Deliririm ben be ”

***

Kapıdağ'ın eteklerinden Bandırma körfezini sessizce seyreden köydeki bekleyiş sessizliğini koruyordu. Ömer dün öğlenden sonra atına atlayıp “Ben ava gidiyorum” deyip yola çıkmıştı. Heybesi bu kez daha doluydu. Evvelsi gün de erkenden sabah teknesiyle Bandırma'ya gitmiş, balıkhanenin arkasında Adonia ile buluşmuş ona “İki gün sonra, perşembe sabah gün doğmadan beni Demirlitaş'ın önünde bekle” demişti. Dün öğlenden sonra köyden ayrılan Ömer hala köye dönmemişti.

“Hanım, oğlan geldi mi?” dedi Ömer'in babası.

“Yok be Hüseyin hala gelmedi ”

“Dağda yattı yine bu deli çocuk. Acıkınca iner dağdan.”

Ömer son günlerde evdeki işleri de abilerine yıkmış hiçbir işle uğraşmıyordu. Alıyor tüfeğini, atlıyor atına dağ bayır Kapıdağ'ın köylerini, Ocaklar, Narlı dolaşıp duruyordu.

O akşam da gelmeyince bunlar huylanmaya başladılar Bir de kahvede “Senin oğlanı atla Bandırmaya giderken görmüşler” denince Ömer'in anası başladı dırdırlanmaya. “Bu deli oğlan nerelerde?” diye.

Ömer sır olup yerin dibine girmişti sanki. Anası “Oğlumun bulun bana” deyip saldı diğer oğullarını Bandırma yollarına. Kapıdağ'ın ormanlarında bütün avcılara, çobanlara haber salındı. Ömer her yerde aranıyordu. Ocaklar'da ki maymun deresine kadar her yer arandı. Ne ölüsü ne dirisi, Ömer atıyla birlikte sır olup ortalıktan kaybolmuştu. Ona bir şey olsa atı bulunurdu. Acaba dağda domuzların çakalların saldırısına mı uğramıştı. Ailesinin başında bin bir kötü olasılıklar uçuşuyordu. Anne hasta olup yataklara düştü. Zaptiyeye kayıp başvurusu yaptılar.

Aradan üç gün geçmişti. Velma'nın geldiği gün İstanbul'a giden Süleyman, balıkhaneye yeni gelmişti ki kapıda kendilerini bekleyen biri vardı.

“Merhaba Süleyman abi. “Ben Tatlısu'dan Ömer'in büyük abisi İsmail. Babamın da ayrıca selamı var. Ömer dört gündür kayıp ne ölüsü ne dirisinden haber var” “Hoş geldin hele gel içeri. Derdin neymiş anlayalım.”

“Ağzını hayra aç oğlum, gel hele.”

Balıkhanenin arkasındaki yazıhanenin içine geçtiler.

“Otur oğlum hele bir sakinleş, tanımam mı seni, çocukluğunuzu bilirim.”

Süleyman koltuğa sırtını dayayıp, elini masanın üzerindeki sigaraya uzattı. Yokluğunda buralarda bir şeyler dönmüştü anlaşılan, Velma'nın hallerinden belliydi. Gömleğinin cebinden sigarasını çıkarıp, paketten bir sigara çekti, yakmak için çakmak aranmaya başladığı an İsmail çakmağını uzattı “Buyur abi”

“Oğlum bize iki çay aliver”

“Yakar mısın İsmail?”

“Yok abi sağ ol”

“Abi ben kardeşim Ömer'i arıyorum. Tanırsın, sana bazen balık getirirdi ”

“Tanıyorum” dedi Süleyman.

“Tanımam mı, ama son bir haftadır hiç görmedim. Bir ara buralarda gözüksü ama öyle konuşmuşluğumuz falan olmadı. Bizim meyhaneye de pek uğramaz.”

Çayları getiren Velma çayları ağırdan alarak masaya bırakırken, can kulağıyla onların konuşmalarını dinliyordu.

“Velma bak misafirim var. Hadi bize biraz balık hazırla.” “Balıkçıya balık ikramda bulunmak, tereciye tere satmak gibi bir şey oldu ama, istersen köfte atırayım.”

“ Velma, köfte, köfte çıkar. Balık iptal.”

Tekrar masasına dönen Süleyman

“Bak İsmail, böyle olmaz, baban kırk yıllık dostum oğlum. Şimdi dükkana geçer hem yer hem içer hem de bana neler olduğunu anlatırsın.”

***

Onların tabiriyle Ayşe çiftliğe renk katmış Zeynep'e çok iyi bir arkadaş olmuştu. Artık evin bütün işleriyle beraber ilgileniyorlar, hatta Zeynep'e iş yaptırmıyor, “Sen hamilesin, yorulmaman gerek” diyordu. Ömer ile Hasan hayvanların, ağaçların bakımlarını yapıyor, sık sık da balığa çıkıyorlardı. Çiftliğin alışverişlerini Hasan yapıyor, Ömer çiftlik dışına pek çıkmıyordu. Bir gün Hasan'ın abisi geldi çiftliğe. Hasan'la pek geçinemiyorlardı. Bu çiftlik nedeniyle epey tartışmışlardı, ama babaları böyle olacak deyince fazla ısrarcı olamamıştı. Hasan'ın abisi Ömer ve Ayşe'ye hiç de iyi davranmadı. Hatta bir ara Hasan'ı bir kenara çekip ne kadar kalacaklar diye sorgulama bile yapmaya çalıştı.

“ Abi onları ben işe aldım. Zeynep'e yardımcı olacak, Ömer de tarla bahçe işlerine koşturacak. Ben zaten yetişemiyorum. Benim okul arkadaşım, yıllardır tanıyorum.”

Hangi köyden kimlerden laflarını öylesine geçiştirdi. “Kimi kimsesi yok.’ Tabii ki abisi buna inanmadı. Ömer'le Zeynep'in burada olduğu kısa zamanda duyuldu. Hasan'ın babası da bir ara gelip, onlarda kaldı. Abisinin aksine Ömer'i ve Ayşe'yi çok sevdi.

“Oğlum Ömer bu böyle ne kadar devam eder, ne sizi ne de bizi buralarda rahat bırakmazlar. Evlenseniz de buraları dar gelir sıkır boğazınızı, huzurunuz olmaz.”

“ Sadık amca biz de pek durma taraftarı değiliz, Ayşe'nin İstanbul'da akrabaları varmış. İstanbul'a gideriz.

“Hele ben babanı bir yoklayayım bakalım oluru nedir bu işin.”

“Sadık amca, babam belki de anam eve sokmaz bizi. Onun istediği bir kız vardı. Onun niyeti onla baş göz etmek beni. Askere gitmeden evlendireceklerdi. Kendilerine göre söz bile kestiler. Ben askerden gelince dedim. Oyalayıp

duruyorum. Anam da bu oğlan köyde ele güne karşı rezil etti deyip yırtınıp duruyor.”

“Bak oğlum ana baba aile rızası bizim buralarda çok önemli. Kız da gayrimüslüm olunca, işin içinden hiç çıkılmıyor.”

Ömer, Sadık amca ne kadar onlara hoşgörülü ve sıcak, içten davranıyorsa da kendisi de bu işten huzursuzluk duyuyordu. Biraz zamana ihtiyacı vardı. Şimdilik parası vardı ama sonra ne olacaktı. Öncelikle İstanbul’a gidip orada bir ev tutması gerekti. Sonra da gelip Ayşe’yi alacaktı. Ya da beraber gideceklerdi. Ama askerlik zamanı gelmiş, belki de onu askere almak için arıyorlardı. Evden, ailesinden hiç haber gelmiyordu. Sıkıntılı geçen bekleyişin sonu yoktu. Onlar da bu işin böyle devam edemeyeceğini gayet iyi biliyorlardı. Ömer artık resmen asker kaçağıydı. Devlet köylerden asker topluyor, ihtiyat olarak Çanakkale’ye, Trakya’ya gönderiyordu. İsmet Paşa savaştan yeni çıkan ülkeyi tekrar savaşa sokmak istemiyordu. Almanlar ağır basıyor Türkiye’yi yanlarında görmek istiyor, hiç olmazsa karşılarında olmasını istemiyorlardı. Alman ordusu Bulgaristan’a girmiş Trakya sınırına dayanmıştı. Bulgaristan’dan parti parti göçler başlamıştı. İstanbul Sirkeci Garı ana baba günüydü. Bulgaristan’dan, Yugoslavya’dan gelen göçmenlerle dolmuş, buradan yurdu çeşitli yerlerine gitmek için araç bekliyorlar, kimileri at arabasıyla, trenle, kimileri vapurla Balıkesir, Bursa ve Adapazarı’ndaki tanıdıklarının yanına gitmeye çalışıyorlardı. Ömer’e tüm bu haberleri ara sıra Bandırma’ya giden Hasan getiriyordu.

Yağmuru yiyen zeytinler yavaş yavaş irileşmeye başlamış, Edincik tepelerine Temmuz sıcağı iyice bastırmaya başlamıştı. Çiftlikte her şey yolunda gözükse de huzursuzlukları gün geçtikçe artıyordu. Bir ayı geçmişti geleli. Karnı gittikçe büyüyen Zeynep’in annesi de yanlarına gelmiş, kızına yardım ediyordu. Ömer ile Ayşe de üzüm bağlarında üzümün bakımını yapıyor, domates ve biberlerin altını çepiliyor, kuyudan su çekerek onları suluyordu. Tam iş zamanı burasını bırakıp gitmek de olmuyordu ama her an burada yakalanabilirlerdi.

Herkes yattıktan sonra çiftlikteki asmanın altında Hasan’ın geçen sene yaptığı şaraptan içiyorlar hem de sohbet ediyorlardı. Konu döndü dolaştı İstanbul’a gitme mevzusuna geldi.

“Hasan, çok sağ ol kardeşim, bana bu zor günlerde kapını açtın, yüreğini açtın, ekmeğini benimle paylaştın” Hasan bir yandan elinde sigarasını sarıyor bir yandan onu dinliyordu. Sigarayı masanın üzerine bırakan eli şarap bardağına gitti. Şarap bardağını havaya kaldırdığında karşısında asmanın yaprakları arasından sızan ay ışığı bardaktaki şarabın üzerinde ışıldamıştı. “Hadi Ömer” dedi. Vurdu onun bardağına ve bir yudumda içti şarabı.

“Ömer, biliyor musun hayalim neydi? Biliyorsun bizim zeytinlik geniş, şu karşı yamaca güzel bir taş ev yapmak. Kesme mi, doğal taş mı bir türlü karar veremedim. Biliyorsun Bandırma’da ne güzel taş evler var, hepsi usta sanatçıların elinden çıkmış bir tablo, bir şiir gibi. Hele o limandaki iskele binası seyrine doyum olmuyor, tepedeki okul, karakol, Belediye binası hangisini saysam ki. İşte öyle bir ev yapacağım, geniş büyük. Yarın çoluk çocuk, eş dost rahat kalsın diye. Vallahi size bile yaparım.”

Ömer elindeki şarap bardağını evirip çeviriyor, dilinin altındaki baklayı bir türlü dışarı çıkaramıyordu. Sonunda o da bardağı bir dikişte içtikten sonra.

“Hasan ben karar veremiyorum, sıkıştım kaldı iki ara bir derede”

“Biz Ayşe ile artık gidelim diyoruz. El üstünde el olmuyor, bak ailenle abinle ilişkilerin bile değişti. Sen bizi Bandırma’daki vapura bırakırsın, sonra benim atı alıp dönersin. İstersen sat istersen sende kalsın. Benim param var. İstanbul şu anda ana baba günü biliyorum. Orada bir yer buluruz. Ayşe’nin akrabalarına ulaştık mı, belki onlar yardımcı olur.”

“Oğlum, orada barınamazsın, onlar da Rum, sizi sahiplenirler mi, size yardımcı mı olurlar bilemiyorum.”

Belki de bağırılmasına basarlar, senin gibi damadı kim bırakır”

“Hasan ben kimseye yük olmak istemem çalışır bakarım evime. Senden istediğim beni kimseye görünmeden vapura bindirmen.” Hasan, Ömer’in gözlerinin içine buğulanmaya başlayan bakışlarını çevirerek”

“Ömer, gemide jandarma kontrolü vardır. Bile bile askerın kucağına atmak olur bu seni. Ah şu askerlik işin olmasaydı.”

“Belki daha kaçak değilim Hasan bir aylık zamanım var, sadece yoklama kaçağıyım. Bu zaman içinde ev tutup yerleşiriz. Hasan sigarasını yakmak için elindeki çakmağı ateşleyince, Ömer’in gözlerindeki ümitsizliğin ürünü yanaklarına süzülen gözyaşlarını gördü. Sigarası yanınca hala elindeki yanan çakmağı ona doğru yaklaştırarak, “Ömer gözlerime bak ve iyice düşün”

“Ya sonra sen askere gidince ne olacak Ayşe.”

“Onu da düşündük annesinin yanına gider, ya da annesi İstanbul’a gelir”

“Oğlum millet açlıktan kırılıyor, git Bandırma’ya gör bak millet ne halde, ekmek karne ile veriliyor. Devlet askerini zor doyuruyor.”

Otur oturduğün yerde. Rahat mı batıyor sana”

“Hadi ben yatmaya gidiyorum” “Sabaha bir sürü iş var, yine konuşuruz. Sonra bizim kızların da fikrini alalım. Kendi kendimize gelin güvey olmayalım.”

“Kadınların ön sezgileri bizden üstündür unutma”

Hasan sallana odasının yolunu tutarken, Ömer elindeki şarap bardağına, şişedeki son şarabı da döktükten sonra, bardak elinde odasına doğru yürümeye başladı.

Ayşe yatağında uzanmış, gözlerini tavana dikmiş onu bekliyordu. Gaz lambasının ışığı odayı hafifçe aydınlatıyordu. Hava oldukça sıcaktı. Ayşe bahçeye bakan pencerenin açık camından aşağıdaki konuşulanları kısmen duymuş, uykusu iyice kaçmıştı. Onun uyumadığını gören Ömer elindeki bardağı ona uzattı. “İç biraz rahat uyursun.”

Yatağından hafifçe doğrulan Ayşe uzattığı bardağı alarak bir dikişte bitirdi. Ömer soyunmaya başlamadan önce eğilerek gaz lambasını iyice kıstıktan sonra yavaşça Ayşe’nin yanına uzandı. Dışarıda sadece circir böceklerinin sesi gecenin sessizliğini bozuyordu.

“Ayşe İstanbul’a mı gidelim, burada mı kalalım? Yoksa trenle İzmir’e mi?”

“Sen bilirsin Ömer, nasıl olacak ya!”

"Senin olduğun her yere giderim"

"Biliyorsun Bandırma'dan trene binmek çok zor. Sen sarınıp örtünürsün de beni hemen tanırlar. Zaten gara haber uçmuştur. Otobüs desen, günde bir otobüs var İzmir, Bursa ve Çanakkale'ye. Bir müddet sesimizi kesip burada kalalım diyorum ama Hasan askere gidecek, Zeynep de anasının evine. Ben de bir aydır yoklama kaçağım. At sırtında kaçak desek nereye kadar." "Bak Ayşe biz buradan sabahın erken vaktinde yola çıkıp Aksakal'a en yakın durağa gidip, oradan İzmir trenine binip oradan Balıkesir yoluyla İzmir'e. İki gün içinde gitmemiz gerek, bizi buralarda görenler çoğaldı."

Ayşe'yi ateş basmıştı heyecandan, Ömer'e daha çok sarıldı, Ömer'in çıplak omzuna bir öpücük kondurdu.

"Ömer, İzmir'e gidelim, birçok komşumuz oraya gitti."

Ömer'e biraz daha sarılınca, Ömer'in güçlü ellerini belinde hissetti.

Edincik'in yamaçlarından onların penceresine kadar uzanan ezan sesini, köpeklerin havlaması bastırdı. Aşağıda anormal bir şey vardı ki köpekler bu kadar şiddetle havlıyordu.

Avlunun dış kapısından bir ses de köpeklerin havlamasını bastırmaya çalışıyordu.

"Hey kimse yok mu? Jandarma."

"Alın şu köpekleri, yoksa vururuz."

Köpekler ortalığı yırtıyordu. Sevdiğinin kollarında geçirdiği mutlu dakikalardan sonra derin bir uykuya dalmış olan Ömer'i, Ayşe'nin ısrarla dürtmesi uyandırmaya yetmiyordu. Köpeklerin sesini duymuş ama ne yapacağını karar verememişti. Ev sahiplerinin uyanmasını bekliyordu.

Oysa Hasan ilk havlamada uyanmış, Zeynep'e "Sen yataktan çıkma" deyip duvarda asılı duran çiftiyi alarak bahçeye inmişti.

Sabahın alaca karanlığında avlunun dışındaki karartıları görünce endişeye kapıldı. Kim olabilirdi ki sabahın köründe.

"Jandarma, ihbar var. Tut şu köpekleri."

Hasan avlu kapısına yaklaştıkça karartılar belli olmaya başlamıştı. Kapının önünde üç tane jandarma vardı.

"Hayrola komutan"

"İhbar var, Ömer adında birini arıyoruz." Burada imiş."

Hasan köpekleri sakinleştirip, ikisini de ağaca bağladı.

"Ömer'i istiyoruz. Burada olduğunu biliyoruz."

Hasan yok demenin burada olmadığını söylemenin bir anlamı kalmadığını anlayınca bir an ne yapacağını, neler yapabileceğini düşündü. Ama bir çıkış bulamıyordu. Askerlerden komutan olduğunu düşündüğü biraz daha yaşlı olana "Komutan şikayet neymiş. Neden arıyorsunuz"

"Onu ben bilemem, al getir dediler, ifadesi alınacak."

"Suçu neymiş ki" Askerler komutanın bir işareti ile bahçeye girerek etrafı kolaçan etmeye başladılar.

"Tamam, burada. Yatıyordur sanırım daha, ben söylerim Karakola gelir."

"Yok, bize al getir dediler"

Bu arada uyanıp, pencereden olanları izleyen Ömer,

"Ayşe, jandarma beni arıyor."

"Jandarma mı, Eyvah anam salmıştır bunları üzerimize"

"Belki de bizimkiler" dedi Ömer.

Açık pencereden hafif başını çıkararak "Geliyorum Hasan, geliyorum." "Kız da gelecek, kız da"

"O niye" dedi yine Hasan.

"Karakolda anlatırsınız ne olduğunu." Dedi Komutan "Hadi hazırlanın"

"Bizi zora koymayın."

Hamile olan Zeynep'i korkutmamak için gayet sakin hareket ettiler. Her ikisi de giyinerek aşağı indi. "Komutan, hep beraber bir kahvaltı etsek."

"Daha işimiz çok be hemşerim" "Daha asker kaçaklarını arayacağız."

"Yolda giderken yesinler."

Jandarma komutanı ve iki jandarma aldılar Ömer ile Adonia'yı, düştüler yola. İhtiyaçların karşılayacak öteberilerini koymak için, yanlarına iki çıkın almasına müsaade etmişlerdi. Hasan,

"Ömer, merak etmeyin ben de geliyorum."

"Hayır hemşerim yasak" dedi Jandarma ekip komutanı.

"Nereye gidiyorsunuz?" Uzmanı tanıyordu. Edincik Jandarma karakolundandı. Ama şimdiye kadar hiç işi düşmemişti.

Geçen ay askeri tebligat için çağrılmış yoklamasını yaptırmıştı. Oysa Ömer yoklama falan yaptırmamış, onun için kaçak görülebilirdi.

Gün ışığı yavaş yavaş serpilip, zeytin tanecikleri yüklenmiş dalların arasından yavaş yavaş kurumaya başlamış toprakla buluşmadan, kısa ara yollardan fazla kimseye görülmeden karakola varmaktı amacı jandarma ekip komutanının, öyle emir almıştı. Köy meydanındaki kahvelerin önünden geçmeyip ara yollardan geçerek kaçakları karakola getirdi.

Adonia'nın ağzı yüzü kapalı olduğu için zaten yüzü gözü gözüküyordu. Ömer de başına bir kasket geçirmiş, gözlerine kadar indirmişti. Dikkatli bakılmadıkça kimsenin tanıyacağı yoktu. Jandarma genelde kaçakları, suçluları yakaladı mı ellerine kelepçe takar, ya da iple bağlardı.

Jandarma komutanın karşısına çıkarmak için salondaki bekleme yerine aldılar. Nezarethanenin içi doluydu. Daha doğrusu içerde yer yoktu, hepsi yoklama kaçağı gençlerdi. Bugünlerde Balkanlardan yoğun göç vardı. Oradan kaçanlar buralarda tanıdıklarına geliyor, hükümet de vatandaşığa aldıklarından askerlik zamanında olanları askere alıyordu.

Saat dokuza doğru jandarma komutanı geldi.

"Getirin şu kaçakları bana"

"Önce kız gelsin." İfadelerini ayrı ayrı alacaktı.

"İsmin" " Adonia, Bandırmalı Velma'nın kızı."

"Kimlik?"

Adonia boynunu büktü.

"Aç bakayım şu yüzünü kimsin, nesin"

Adonia yavaş yavaş yüzünü açınca tüm güzelliği ortaya çıktı.

Komutan kızı şöyle bir süzdükten sonra

"Kızım kaç yaşındasın?"

"On sekiz"

"Hakkınızda şikayet var." Adonia bir yandan komutanı dinlerken, bir yandan da gözleriyle Ömer'i arıyordu. Karakol binasının salonun tahta zemininde dolaşanların çıkarttıkları gıcırta sesi kulaklarına geliyordu.

Gıcırta sesleri çoğaldıkça gelip gidenlerin çoğaldığını anladı. Güneşin yakıcı sığağı pencerede içeri sızmaya başlayınca, içerisinin havası ağırlaşmaya başlamıştı. Komutan

" Oğlum aç şu pencereleri."

Yazıcı er pencereleri açıp Kapıdağ'ın tepelerindeki kestane, çam ağaçlarının arasından sıyrılıp Erdek körfezinin üzerinde gezinerek gelen mis gibi oksijen yüklü havayı odayı doldurunca "Oh be." dedi komutan Bir müddet aşağıda zeytin ağaçları arasından Edincik altından Erdek körfezine doğru uzanan denizin mavi güzelliğini seyrettikten sonra

"Bak kızım seni annene teslim edeceğiz" dedi Adonia'ya

"Onlara haber verdik, bugün seni almaya gelecekler."

" Bizi ayırmayın komutanım ne olur" "Ömer nerede, ona ne oldu?"

"Ömer burada kalacak, yoklama kaçağı, onun işlemleri uzun sürecek. Sonra da doğru askere"

" Askere mi? "

Adonia'nın gözlerindeki yaş artık gözlerinde durmaz olmuş, damla damla yanaklarına inmeye başlamıştı. Yaşlı gözleri sık sık hafif açık olan kapı aralığından Ömer'i arıyordu. Komutan dışardaki askere seslendi.

"Oğlum bu kızı yandaki odaya alın, anası almaya gelene kadar orada beklesin."

Elinde çıkını başına geleceklerin ne olacağını sessizce anlamaya çalışan Adonia, askerin "Beni takip et" uyarısı üzerine onun peşine takılarak odadan çıktı. Bir an geriye dönüp "Komutanım Ömer nerde?" diyecek oldu. Babacan tavırla astsubay komutan "Hadi kızım hadi, ona bir şey olmaz korkma " lafı üzerine yoluna devam etti.

Ömer'i nezarethaneye diğer asker kaçaklarının arasına atmışlardı. Yedi kişiydiler bu küçücük demir parmaklıklı yerde. Oturacak yer bile yoktu. Kimisi yere çömelmiş yorgunluk atıyordu. Ömer hemen hemen içlerinde en genciydi. İçlerinde yaşı biraz büyük olanı yanındakine, "Biz Bulgaristan'dan geldik, ilk gelişte Bulgar polisi kimliklerimize el koydu" "Sonra Almanlar Bulgaristan'a girince biz sınırdan kaçtık." İçeride olanların her birinin ayrı bir hikayesi vardı. Ömer bir köşeye çekilmiş, dışarıdan gelecek bir haber bekliyordu.

Dışarıda biraz sonra Taka Süleyman'ın sesi duyuldu. Yanında da Velma vardı. Kapıdaki askere "Komutan beni bekliyor" dedi. Velma ile birlikte paldır küldür girdi içeri.

"Komutan, kızı bulmuşsunuz, Allah razı olsun sizden"

"Hoş geldin Süleyman, geçin oturun hele." Komutan Süleyman'ı Bandırma'dan çok iyi tanıyordu. Kızın bu bölgede olduğunu Süleyman ona iletmış, hiç birine zarar vermeden bu işin kapanmasını istiyordu.

Oysa Ömer'in annesini kocası ancak bir ay oyalayabilmiş, bir ay içinde onları bulacağım demişti. Bir ay içinde Ömer'e ulaşamayınca annesi Zile Bandırma'daki jandarmaya gidip şikayetçi olmuş, hatta kendilerinden habersiz evden bir miktar para da alıp gitti demişti. Kocası bu kendinden habersiz şikayete çok kızmış, annelerini niye engellemedikleri için çocuklarıyla kavga bile etmişti. Sonunda Süleyman'ın mekanda kurulan masada ortak karar alınmıştı. Hiçbir şey olmamış gibi davranacaklar, Ömer köyüne, Adonia da anasının yanına dönecekti. Yeter ki İstanbul'a veya daha uzak bir yere kaçmış olmasınlar.

Bu süreç içinde bizim aşıklar Edincik altındaki çiftlikte saklanırken, onların Bandırma dışına çıkabilecek tüm kara ve tren yolu kontrol altına alınmıştı.

Hasan, Ömer'in burada olduğunun ihbarı kim yapabilir diye düşünürken, ihbarcı en yakını, abisi çıktı. Onları korumak için yapmış, kardeşinin çiftliğinin yanında yabancılar gördüğünü söylemiş. Bu haber Edincik'teki kahvelerden jandarmanın kulağına gitmiş. Ama kendilerine şikayetçi olan olmayınca zaten asker kaçaklarıyla işi başından aşkın olan jandarma komutanı pek oralı olmamıştı, ta ki Süleyman devreye girene kadar.

Bir akşam meyhanesine gelen jandarma komutanı astsubayın ve arkadaşlarının muhabbetine katılmış, onlara en iyi balıkları, en iyi mezelerini hazırlamış ve bir ara onu mutfağa çekmiş ve kulağına o günlerde yeni ortalıktan kaçan bizim kaçak aşıkların eşkallerini fısıldamıştı.

"Tamam" demişti komutan. "Aklımın bir köşesine yazdım." Yazmıştı da, iki gün önce Bandırma jandarma komutanlığına gelen telefon olmasa belki daha yerinden kıpırdamaya niyeti olmayacaktı. "Ömer hakkında şikayet var, acele bulun" diyorlardı.

Adonia kapatıldığı odanın kapısı hızla açılınca yerinden fırladı korkuyla.

"Anne ne işin var burada?"

"Kızım sen nerelerdesin, öldürecek misin beni meraktan?"

" Anne bizi rahat bırak. Ömer ne oldu?"

"Hadi gel gidiyoruz kızım gidiyoruz. Ömer Asker kaçağı, o askere gidecek."

"Hele biz bir eve gidelim sonrasını düşünürüz."

Ana kız konuşurken içeri Süleyman girdi. " Hadi kızım bu kadar macera yeter. Komutan seni bıraktı. Hemen Bandırmaya dönüyoruz."

"Al şu örtüyü sar üstünü başını daha fazla ele güne rezil olmalıyım."

"Anne, Ömer'i bırakmam"

"Kızım ondan sana yar olmaz, o zaten sözlüymüş"

"Yalan söylüyorsunuz anne o beni seviyor"

"Kızım, oğlanı jandarma bırakmaz artık, önünde askerlik var. "

Velma hem konuşuyor hem de odayı gözleriyle tarıyordu,

Yerdeki küçük çıkını gösterip " Bu senin mi ?"

"He ya, içinde giysilerim var"

"Hemen çıkını alıp yapıştı kızın eline "

"Hadi araba bizi bekliyor" dedi sert bir sesle Süleyman. Hızla karakolun içinde dışarı çıktılar, yüzü kapalı olduğu için dışarda kim var kim yok göremiyordu. Ama kapattığı yüzünün açık kalan bölümünden gözleri hala Ömer'i arıyordu. Karakolun bahçesindeki insanların arasından hızla geçerek Süleyman ve Velma'yı Bandırmadan getiren faytona yöneldiler.

Atlar toprak yolda yokuş aşağı ritmik nal sesleri eşliğinde Bandırma'ya doğru hızla yol alırken, Kapıdağ'ın üzerine çöreklenmiş olan bulutlar dağılmaya, şehrin üzerini yoğun bir rutubet eşliğinde yaz sıcaklığının bunaltıcı havası yayılmaya başlamıştı. Ana yolun sağ tarafındaki devletin ülkede hayvancılığı desteklemek için kurduğu Merinos çiftliğinin önüne gelince at yavaşlamaya başladı. Bandırma yolundaki son yokuştur bu yokuş.

Son düzlüğe çıkınca yolun solundaki çeşmenin önünde durdu Fayton. Faytoncu " Süleyman abi hayvan bunaldı biraz su için biz de serinleyelim"

"Tamam Resül, fazla oyalanmayalım."

Ana kız faytondan inip çeşmenin yalağının dibindeki ağacın gölgesine oturdu. Buradan Bandırma'yı ve Kapıdağ'ı seyretmek insanı dinlendiriyordu ama Adonia'da bu güzelliği görebilecek göz kalmamıştı.

Tekrar yola koyuldular, Bandırma yolu boyunca anne konuşuyor Adonia dinliyordu. Aslında için için ağlıyor, gözyaşları yanaklarından aşağı damla damla süzülüyordu.

Bandırmanın üzerine erken inen yaz sıcakları tarlalardaki başakları sarartmaya başlamış, yolu sağı solu sapsarı bir başak denizine döndürmüştü. Tam karşılarından Kirmasti tepelerinde doğup yavaş yavaş yükselen güneşle birlikte, Kapıdağ üzerindeki oksijen yüklü hava Erdek ve Edincik üzerinde gezinirken, Bandırma'nın üzerine de İstanbul üzerinden gelip Marmara'nın rutubetini de yüklenen gelen poyrazın ağır havası çöküyordu.

***

Bu ara Kapıdağ sahilinde Yorgo, Ömer'in abisi Mustafa ile muhabbete devan ediyordu.

"Bak abicim hava bozmadan ya hemen dönün ya da bu akşam köyde kalın."

"Gideriz, gideriz merak etme, sağ olsun"

Yorgo, Adonia ile Ömer'in bakışlarından kuşkulanmıştı. "Bir an önce hazır rüzgar varken yelken açayım" dedi.

"Biz zahmet yardım et de sandalı suya salayım."

Mustafa sandala yüklenince, zaten kumun kenarında kıpır kıpır duran sandal denize salmıştı kendini.

"Güle güle Ayşe abla" diyerek el sallayan minik Ayşe'nin bu sözleri iyice kuşkulandırmıştı onu. Hızla yelkenleri açmaya başladı, Adonia da hızla ama ne yaptığını bilmez şekilde elinde tas sandalın dibindeki suları boşaltmaya çalışıyordu. Bir gözü de uzaktan onu seyreden Ömer'deydi.

Yok olan hayalleri gibi sandal sahilden uzaklaştıkça, Ömer'in görüntüsü gittikçe büyüyen dalgaların ardında yavaş yavaş kaybolmaya başlamıştı.

Bandırma körfezindeki rüzgar kararsızlığını sürdürüyor, bir Kapıdağ'dan bir Erdek üzerinde esiyordu. Korkulan olmuş rüzgar lodosa çevirmiş ve de artmıştı.

" İkinci yelkeni de açalım" dedi Yorgo. "Sen karşıdaki ipi çöz."

Pek yapmadığı bir şeydi bu Yorgo'nun. Tek yelken, sıkışırsa kürekle idare ediyordu. Korkusu Adonia'ya bir şey olmasıydı.

Adonia yerinde dikkatlice kalkarak yelkenin bağlı olduğu direktteki ipe uzandı, sandal hırçınlaşan dalgalardan aşırı sallanıyordu, o anda sandalın dibinde daha sepete dolduramadığı istavritlerin üzerine basınca birden ayağı kaydı ve dengesini kaybetti. Son anda yelkene tutunmak istedi ama deniz sularından ıslanmış olan direk elinden kayınca, dalgaların arasında buldu kendini. O anda ağzından çıkan "Ömer" sözleri adeta Kapıdağ'ın zirvesine kadar uzandı. Marmara'nın dalgaları arasına bir müddet çırpındı, üzerinde giysilerin ağırlığı fazla değildi ve çok iyi yüzücü olmasına rağmen hiç diremedi. arkasından Yorgo da atlamıştı denize. "Adonia, Adonio" diye bağıyor, suya dalıp çıkıyor onu arıyordu.

Bu sesler Kapıdağ sahillerine ulaşmış, gözünü sandaldan ayırmayan Ömer ne olduğunu anlamış, "Ayşe" diyerek Üzerine doğru gelen dalgalara atmıştı kendini.

Bu dalgaların artık onu Ömer'e götüreceğine inanan Adonia, o nazik gencecik bedenini hiç direnmeden Marmara'nın tuzlu sularına emanet etmişti.

SANDAL

Sabah serinliğinin köyün üzerinden kalkmadığı saatlerde, ezan sesi köyün minaresinden ovaya yayılırken, oturduğu sandalyeden geriye dönerek, kısık bir sesle kahvenin içinde ocak başındaki bardakları çay tepsisine hazırlamakta olan Mustafa'ya seslendi.

" Hadi Mustafa ne oldu bu çay be ya..."

" Daha demlenmedi" dedi kahveci, dışarıdaki masada oturan yaşlı adama.

" Çayı millet camiden çıkınca açacağım Kamil ağa, daha çökmedi"

Mustafa ocaktan ayrılıp biraz önce ıslattığı zemini bir güzel süpürdükten sonra, kapının önündeki geçen yıl ektiği çınarı tekrar suladı. Akşamdan bir kaba koyduğu demlikteki çay tortularını yavaşça çınarın dibine serpiştirdi. Burada yıllardır kahvenin önüne gölgelik eden asırlık çınar kurumuş, onun yerine bu çınarı ekmişti. "Kamil ağa kalk şuraya otur" dedi. "Orasını da süpüreyim, bak masanın altı sigara izmariti dolu." Her masada küllük olmasına rağmen, sigara izmaritlerini hala yere atıyorlardı. Her seferinde uyarıyordu ama nafiye, laf anlayan çok azdı. Bir alışkanlıktı bu, sigarası biten izmaritini, iki parmağının arasında, bir parmak fiskeşiyle ya köy meydanına doğru fırlatıyor, ya da ayağının dibine atarak ayakkabısıyla eziyordu.

Mustafa yılmıyor gözlerinin içine baka baka, söylene söylene süpürüyordu bu izmaritleri.

Kamil ağa pek duymazdı ama bu kez duymuştu. İki hamle de anca kıpırdayabildi, titreyen bacaklarının üzerine zorlukla dikildi, elinde baston iki hamlede ilerideki masaya oturdu.

" Kira" dedi " Mustafa kira vakti geldi mi? "

" Dur be Kamil ağa daha on gün oldu kiranı vereli "

" Ha öyle mi."

" Pist len pist miskin kedi, çekil ayaklarımın altından"

Ayaklarını şöyle bir oynattı, bastonunun iki kere yere vurup tıklattı ama kahvenin şirin sevimli kedisi pamuk hiç orali olmamıştı.

Biraz sonra camiden çıkanlar meydanın tek kahvesindeki masalara bir iki oturmuş, kimse Kamil ağanın yanına gelmemiş, selam bile vermemişti.

Tek başına oturmuş, masanın altında gezinen kediyi gözlüyor, onunla konuşuyordu.

" Çayın" dedi kahveci.

Çay bardağını tak diye masanın üzerine bıraktı. O sırada aşağıdaki yoldan gelen köpeklerin dalaş sesleri, havlama sesleri yankılandı meydanda. Köpeklerden kahverengi, irice olanı hızla ara sokağa daldı, diğerleri de ardından, bir tanesi de onlardan ayrılıp, kahvede oturan Kamil ağanın yanına geldi. Ara sokaktan gelen kedi köpek bağırsıklarını umursamadan sağ arka ayağını kaldırıp yavaşça çişini yaptı.

" Hoşt len git başka yere işe" diyen Kamil'e dişlerini gösterip hırladı.

" Ah "dedi içinden "şimdi herkes bana hırlıyor "

Kahve sabah namazı sonu dolmuş, kapı önünü tatlı bir muhabbet gürültüsü sarmıştı. Güneş Madra dağlarının üzerinde güne merhaba deme hazırlığındaydı. Saat dokuz olmadan yaymazdı sıcaklığını köy meydanına. Eylül yorgunluğunu yaşıyordu çınar ağacından tek tek dökülen sararmış yapraklar. Hele bir de lodos vurdu mu köyü, her bir köşe sararmış yaprakla dolardı. Çayların bir geliyor biri gidiyordu. Kahvedekiler genellikle köyün yaşlılarıydı. Gençler derin bir uykudaydı bu saatlerde.

Bana müsaade dedi, Zayıf kuru, alçak boylu karayağız delikanlı, köyün yeni emeklisi Aydın, ağızındaki sigaradan bir nefes daha çektikten sonra sigarayı yavaşça kül tablasına bastırdı.

" Mezarlığa gideyim, ölmüşlerimi ziyaret edeyim " dedi.

Aydın her cuma namazından sonra, herkes kahveye giderken o doğru köyün mezarlığına gider, hiçbir karşılık beklemeden köyün mezarlığını temizler, çiçekleri sulardı.

Kamil ağanın önünden geçerken Kamil ağa " Aydın hele bizim oğlanın mezarında bir bakıver"

Diye seslendi. " Neyse bedeli öderiz "

Onlar zaten bir bedel be Kamil ağa, bedel ödendi Kamil ağa, bedel ödendi. Dedi Aydın ters bir sesle.

***

Yirmi iki yıl önce Midilli adasının ortasında adeta bir doğal sığınak olan Kolloni körfezinin batısında, gözlerden uzak, sessiz sakin küçük masmavi bir koyundan denize açıldılar. Yeni günün karanlığı henüz Midilli'nin yeşili tepelerinin üzerinden kalkmamıştı. Saat sabaha karşı dört civarındaydı. Midilli Ayvalık sahilleri balıkçı akınına uğramış, denizin üzeri balıkçı fenerleriyle ışıltılıydı. Planlarına göre, bir terslik olmazsa yolculuk üç saat sürecekti. Motorlarında Yunan bayrağı çekiliydi. Arkalarında ise onlara daha ufak bir Yunan motoru eşlik ediyordu. Tam yüklü motorda beş kişiydiler. Kamil, adamı Rıza ve Midilli'den üç Rum arkadaşı. Rum arkadaşları Ağra köyünden eski komşularıydı. Kamil Ayvalık'a çok yakın bir köyde yaşıyordu. Babaları 1893 mübadillerindendi. O yıllarda Midilli'de ne varsa satıp

savmışlar Ayrılık'ın doğu sırtındaki bu eski Rum köyüne yerleşmişlerdi. Eylül ayının bu güzel sakin sabahında Midilli ile Sarımsaklı sahillerindeki sabah sessizliğini balıkçı motorlarının tak tak sesleri bozuyordu. Altınova sahilleri ve Madra dağının batı yamaçlarına kadar uzanırdı bazen bu ses. Havada esinti henüz başlamamıştı. Akşamları sonbaharın tüm renklerini barındıran Midilli sahilleri karanlıklar içinde uyuyordu. Midilli sırtlarına serpişmiş olan dağ köylerinde ise sokak lambaları hala yanıyordu. Günün doğmasına daha iki saat vardı. Madra dağının üzerinde belli belirsiz bir sabah kızılığı günün doğacağının habercisiydi. Güney batıdaki bölgenin en büyük limanı ışıl ışıldı. Anlaşılan bu şehir de hala uykudaydı. Bir tek uyumayan denizin üzerinde gezinen balıkçı sandalları idi. Asos Behramkale ve Molivos sahillerinde yoğun devriye botları olduğu için bu sahili pek kullanamıyorlardı. Gün boyu değişen rüzgar, önce kendini lodosla hissettiriyor, sonra batıdan esmeye başlıyor, öğleden sonra da kuzeyden sert poyraz çeviriyordu.

Sabahın erken saatleri kasabanın iskelesine doğru yol almak, kimseye fazla görünmemek için en uygun zaman dilimiydi. Kasabalarının sahillerine vardıklarında kendilerini güven içinde hissediyorlardı. Burada onlara fazla karışan yoktu. Uzun yıllar Midilli'nin kuzeyindeki Palios, Barbalias sahilllerinden çalıştılar. Buraya mal getirip götürdüler. Burada Yunan Jandarmasının kontrolü artınca, kasabaya en yakın olan bu sahili bırakmak zorunda kaldılar, zaten bu sahiller kışın hiç uygun değildi. şiddetli poyrazlarda oradaki ufak iskelelere yanaşmak olanaksızdı.

Sabah karanlığında Kolloni boğazından çıkarak rotalarını kuzeye çevirdiler, tam karşılarında bölgenin en büyük limanı ve sahilleri vardı. Yunan karasularında bir saat kadar, iki motor olarak yollarına devam ettiler. Mytilini limanını oldukça açıktan geçtiler. Karşıdaki kasabanın sahili karşısına geldiklerinde neredeyse, Türk kara sularına girmek üzereydiler. Deniz balıkçı sandallarının ışıklarıyla doluydu. Onlara eşlik eden Yunanlı arkadaşlarına veda ederken Yunan Bandırasını indirip Türk bayrağını çektiler. Artık Türk kara sularındaydılar. Sahildeki yazlıkların cılız ışıkları artık iyice belirlenmeye, sabahın alaca karanlığında motor sesleri de iyice artmaya başlamıştı. Kimi balıkçılar ağlarını atmış, balık tutuyor, kimisi de ağlarını toplamış, dönüşe geçmişti. Onlar da kıyıya yakın seyrederek, körfez boğazına diğer balıkçılarla birlikte girdiler. Balıkçı sandallarının arasına karışmıştılar. Kasabanın karşısındaki adada sahil güvenlik vardı. Buradaki iskeleye yanaşamazlardı. Sonra adalı balıkçılarla arası iyi değildi. Bazı sandallar bu adaya yönelirken onlar rotalarını kasabanın marinasının yanındaki balıkhaneye çevirdi.

Motor ağzına kadar uzo ve kesilmiş et doluydu. Bir kaç kasanın içinde de silah vardı.

Limana sabaha karşı balıkçı sandalları ile beraber girmişler ve balıkhanenin yanına yanaşmışlardı. Onları gören de balıktan geliyor sanacaktı. Sahilde tek tük yürüyüş yapanlar ve olta ile balık tutanlar gözüküyordu. Kendilerine göre onları kimse görmemişti. Acele ile motordaki sandıkları iskelede bekleyen kamyonetin arkasına atmaya başladılar. Birden elli metre ileride sandalın içinde ağlarını toplayan, limana girerken fark edemedikleri bir balıkçı dikkatlerini çekti, Yusuf'tu bu, köydeki hasımlarından. Acaba onları görmüş mü idi. Kurt düştü Kamil'in içine. Kendi kendine homurdanarak

" Mutlaka görmüştür it " dedi.

Bu civarda ne kadar kirli işi, kaçak işi varsa Kamil oradaydı. Sevilmeyen mal mülk düşmanı biriydi. Tefecilik yapıyor eline düşen bir daha kendini kurtaramıyordu. Biri düşmeye görsün elinde ne varsa acımaz alırdı. Düşmanı çoktu, çok can yakmış, çok adam vurdurmuştu. Bunun içinde Kamil herkesten kuşkulanıyordu.

Ağaç kasalar sandaldan indirilip, balıkhanenin yanındaki kamyonetin kasasına boşaldıktan sonra Kamil içindeki sıkıntıyı çözmek için ilerideki balıkçı sandalının yanına gidip, " şu Yusuf'a gözükelim" dedi.

" Rıza, çocuklar malı yükleyince doğru depoya götürsün. Sen burada kal "

Kamil'in adamları yükleme bittikten sonra seri bir şekilde, kamyonetle hızla limandan ayrıldı. Rıza motoru bağlayarak emniyete aldı. Balıkçı ağlarının olduğu yerdeki kanepede sigara içen Rıza'ya

"Yürü Rıza" dedi " şu çulsuzla bir konuşalım"

Kamil arkasında Rıza ağır adımlarla, sandalında balıkları ayıklayan Yusuf'un karşısına dikildi. Yusuf'un iskeleye bağladığı sandalının ipini çekerek, sahile yanaştırdı ve içine atladı. Yusuf ne olduğunu anlamadan, Sadık adamın yakasına yapıştı.

"Ne arayan lan burada sabah sabah"

" Sen bela mısın, ne gözlüyon bizi sinsice, ne gördün anlat bakalım".

Yusuf ayağa kalkarak, elindeki ağı kayığın üzerine bıraktı. " Bir şey görmedim, hayrola ya " dedi.

" Bu ne surat "

Kamil'i çok iyi tanıyor ve ne tür bir bela olduğunu iyi biliyordu.

"Bana martaval okuma" dedi. " Bal gibi de gördün"

"Bizi ispiyon edersen, sülaleni kazırım bu topraklardan"

Yusuf'u bir korku sarmıştı.

"Görmedim be sadık" dedi.

"Ulan geçenlerde de kim ispiyon etmişse etmiş, büyük oğlan hala içerde yatıyor. Ne malum senin ispiyon etmediğin"

"Bak Kamil adamın tepesini attırma, ben bir şey görmedim. Bir de sizi ispiyon edecek kadar şerefsiz değilim."

"Nasıl görmedin lan, bir de yalan söylüyon"

"Ne mır mır mırıldanıyon"

"Seni şurada öldürmem lazım. Olur olmaz yerde konuşur, yakarsın bizi yine. Sana nasıl güvenirim. Öldürsem pisipisine hapise gireceğim. Al başına belayı, ama senin içine öyle bir korku salacağım ki, beni ispiyon edemeyeceksin"

Kamil Yusuf'un köylüsüydü, her ikisinin de rahmetli olan babaları birbirleriyle kavgalıydı. Kamil'in babası Yusuf'un amcasını kurşunlatmış, ağır yaralanan amcası ölümlerden dönmüştü. şimdi de Yusuf'a musallat olmuş, Yusuf'un köydeki eski yıkık konağı yok pahasına almak istiyor, ama Yusuf vermiyordu. Amcası hiç evlenmemişti, o ölünce konak Yusuf ve iki kız kardeşine kalmıştı.

Kamil sandalın içinde ne yapacağını bilmiyordu. Heriflere der gibi sağa sola bakınırkən, ufak bir bidon gördü, içinde benzin vardı. Bidonun ağzını açıp, benzini sandalın üzerine dökmeye başladı.

" Bak senin canına dokunmayacağım ama senin canını öyle bir acıtacağım ki, bu gördüklerini kimseye anlatamayacaksın, bir yerden duyarsam senin soyunu kuruturum".

"Pılını pırtını al, in sandaldan"

"Hadi çabuk."

Yusuf korku içinde ne yapacağını bilmiyordu.

"Ben bir şey görmedim Kamil"

"Ne yapıyorsun, deli misin "

Ceplerini karıştıran Kamil aradığını bulamayınca, sinirle sahilde bekleyen adamı Rıza'ya,

"Bana bir çakmak, kibrit getir" dedi.

Sandalın bir köşesine sinen balıkçı Yusuf'a dönüp

"Bana bak ne oldu derlerse, motor alev aldı diyeceksin unutma"

"İn sandaldan"

"Hadi sallanma, yoksa seni de sandalı da yakarım".

Balıkçı Yusuf titreyerek çöktüğü yerden yavaşça kalktı ve Rıza'nın uzattığı ele tutunarak sandaldan dışarı adımını attı. İlk kibrit hedefine ulaşmadan havada sönmüştü.

"Yapma Kamil, ekmek tekem o benim"

"Bu işin şakası olmaz"

Eğilerek ikinci kibriti çaktı ve yavaşça sandalın içine attı. Sandal birden alev aldı. Kamil Yusuf iterek sahildeki kanepeye oturttu, bir koluna da Rıza girdi. Kıpırdamıyordu. "Bak" dedi Kamil.

"iyi seyret, ağzını açarsan, bu kez içinde sen de olursun "

Yusuf donup kalmış, ağzı kenetlenmişti sanki gözü gibi baktığı sandalı yanıyordu.

Balıkçı Yusuf yanan sandalını çaresiz, yaşlı gözlerle seyrederken, Sadık ve adamı Rıza, Yusuf'u orada bırakarak hızla balıkhaneye doğru yürümeye başladı. Uzaktan "yangın var yangın var" koşun motor yanıyor" sesleri, gözyaşları arasında çaresiz motorunu seyreden balıkçı Yusuf için hiç bir şey ifade etmiyordu. Bu saate sahilde zaten ona yardım eli uzatacak kimse yoktu. Balıkhanede de kin ve nefret dolu düşman bakışlar sessizce yanan motoru izliyordu. Oda yere çökmüş sessizce olanları seyrediyordu. Tutulmuş kalmıştı, şoktaydı adeta. Sinirden takatı tükenmiş titreyen bacaklar, akşam yorgunu bedenini zorlukla ayağa kaldırdı. Geri dönüp yanan motoruna bakmıyordu bile. Gözlerinde süzülen yaşla yavaş yavaş, kasabanın sabah sessizliğini yaşayan dar taş sokaklar arasına dalarak kaybolup gitti.

Biraz sonra yanan motorun etrafında bir kalabalık oluşsa da hiç kimse, yanan motoru söndürmeye teşebbüs edemiyordu. Hepsinin gözü balıkhaneden onları gözleyen, çevreye korku veren bakışlardaydı. Son anda sandalın çevresine gelenlerin söndürme çabaları ne yazık ki geç kalmıştı.

Ayağında terlikler kahvenin önüne geldi. Her zaman bana bir sabah çayı diye seslendiği, kahvecinin yüzüne bakmamıştı bile. Arkasından onu takip ederek peşine takılan her günkü nafakalarını bekleyen kedilerinin de bu sabah beklentileri boşa gitmişti. Kahvenin içinde sabah haberlerini dinleyenlere şöyle bir baktı, herkes pür dikkat kesilmiş haber dinliyordu. İçeri gireyim mi girmeyeyim mi karasızlığı içinde bir müddet ayakta dikildi. Bugün elleri boştu, balık sepeti yoktu elinde. Ani bir kararla başladı tekrar yürümeye. Sebze haline kadar yürüdü, meyhaneciler sokağına gidecekti vazgeçti, tekrar sahile geldi. Sahilde balıktan dönen balıkçılar ağlarını temizliyor, çıkan balıkları sepetlere yerleştiriyordu. Sandalların önündeki sabah müşterileri merakla tutulan balıkları inceliyordu. Ayakları dibinde gezinen kapkara besili kedi neredeyse düşürecekti onu.

Yavaşça ayağının ucunla okşar gibi iteledi onu.

" Sen bari ezdirme kendi be kedi "dedi.

Sahilin sonunda hala dumanları tütmekte olan sandala doğru, bir meraklı kitleli hızlı meraklı adımlarla yürüyordu.

Yusuf hala o tarafa bakamıyordu.

" Ne o Yusuf bu sabah balık yok mu elin boş, balığa çıkmadın mı? Başını oynatarak hayır der gibi bir işaret yaptı. Bir şeyler söylemek istedi ama boğazından çıkan cılız ses, denizde balıkçıların attığı balıkları kapma kavgası veren martı sesleri arasında kaybolup gitmişti. Oradan ana yola yöneldi. Bütün gece denizdeydi, kolay mı bir sandalın içinde sabaha dek çıkacak balık umuduyla beklemek. Çoğu zaman benzinin parasını bile çıkaramıyordu. Ama bu akşam şansı yaver gitmiş, epey balık yakalamıştı. Balıkları olduğu gibi meyhaneciler sokağındaki İsmail'e götürüyordu. O Baba dostuydu, ona el uzatan sayılı arkadaşlarından biriydi. Aileden biri gibiydi. Tuttuğu balıkları, hiç balıkhaneye götürmez, doğru buraya getirirdi, çok olursa eşe dosta dağıtır, bir de mahallesindeki kedilerine verirdi. Yemeğini orada yiyor, içkisini orada içiyordu. Balıktan arda kalan zamanda hep oradaydı. Soğuk kış aylarında, balığa çıkmadığı günlerde meyhanede çalışıyordu. Tuttuğu balıkları sandalından çıkarmaya vakit kalmamıştı. Hepsi sandalın içinde canlı canlı yanmıştı.

Çocukluğu bu dar taş sokak aralarında geçmişti Yusuf'un. Köyde ilkokulu okumuş, daha sonra kasabaya Ortaokulu okumak için gelmişti. Kendinden üç ve altı yaş küçük kız kardeşleri köyde anneleriyle kalıyordu. Babası zeytin işi ve hayvancılık yapıyordu. Hafta içi çarşı içindeki teyzesinin eski Rum evinde kalıyordu. Evin kocaman kocaman kapıları, yüksek tavanı ve pencereleri vardı Eniştesinin burada ufak bir bakkal dükkanı vardı. Ev iki katlıydı, onun odası üst kattaydı, pencerenin üzerine çıkınca ara sokaktan deniz bile gözüküyordu. Teyzesinin çocuğu olmadığı için onlara yarenlik arkadaşlık ediyor, onlara gücü ve aklı yettiğince yardımcı oluyordu. Yusuf okul zamanı dışında hep sahilde balıkçıların yanındaydı. Bazı akşamlar balıkçılar onu ağ atacakları zaman yanına alır, ona balıkçılığın püf noktalarını öğretirlerdi. Bir zaman sonra eniştesi ölünce, eniştesinin hiç görmediği mirasçıları evlerinden çıkmaz oldu. Ne olduysa bakkal dükkanı ve ev satıldı. Teyzesine de bir miktar para verdiler, neyse ki evden çık demediler, ölene kadar bu evde otur dediler. Teyzesine kocasından maaş kalmamıştı, babasından bağlanan aylıkla geçinmeye çalışıyordu. Teyzesi okul tatil olduğu zaman köyde annesinin yanında kalıyordu. Okul zamanı da Yusuf'la birlikte Ayvalık'ta

kalıyordu.

Ortaokul bitirince teyzesi onu okutmak istedi. Ama ben balıkçı olacağım deyince, fazla ısrar edemedi. Yusuf artık her gün denizdeydi. Babasının arkadaşı Erdal'ın motorunda çalışıyordu. Askerlik günü gelince askere gitti. Askerlikteki günlerinde hep Teyzesi yardım etti. Askerden gelince de onu bir sürpriz bekliyordu. Teyzesi,

"Yusuf hadi beni sahile çay içmeye götür dedi. Teyzesi genellikle çay bahçelerine arkadaş ve komşularıyla giderdi.

"Tabi teyze dedi gir koluma"

Sahilde tam denizin karşısında sahilinden kıpır kıpır oynayan denizin üstünde sandalları seyrediyorlar hem de çaylarını içiyorlardı.

Yusuf'un sandallar arasında yeni boyanmış bir sandal dikkatini çekti. Mavi ve beyaz renkliydi. Sekiz metrelik bir sandal, üzerinde de pancar motoru. İskeleğe bağlı duruyordu.

Daha dikkatli bakınca üzerinde Yusuf Ayvalık yazıyordu ama o yazı Yusuf'un oturduğu yerden gözükmüyordu.

"Bak teyze" dedi "Ne güzel bir sandal"

Hep hayallerinde böyle bir sandal olsun istiyordu. Ama bir türlü paraları olmuyordu. O askerdeyken sözü kesilen kız kardeşinin düğünü vardı bu yaz. İstanbul'a gelin gidiyordu. Kız evecek olan anasına da para lazımdı. Kadıncağız gece gündüz ne iş bulursa koşturuyordu.

Teyzesi "Gel bakayım yanaş biraz bana" dedi. Teyzesi yanına sokulan Yusuf'a bir öpücük kondurdu.

"Öp bakayım elimi"

"Teyze bu ne ya bayram değil seyran değil bu ne el öpmesi. Ben senin elma yanaklarından öperim"

Teyzesi Yusuf'un elini sıkıca kavradı. O anda Yusuf'un eline metal bir şey sıkıştı. " Bu senin dedi. Askerlik hediyen.

Teyzesini öpmek için ona doğru yaslanınca Gözleri sandalın gövdesine ilişti. Dikkatle bakınca "Yusuf Ayvalık" yazısını okudu.

Bu sandal artık senin dedi. Artık beni de balığa götürürsün.

Yusuf duyduklarına, gördüklerine inanamıyordu, elinde Motorun anahtarı, donup kalmıştı adeta.

"Nurten Teyze" dedi. "Sen ne yaptın."

Her ikisi de maviş sulu gözlerle birbirlerine bakıp gözlerindeki yaşı mavi dalgalarda kıpır kıpır yerinde duramayan maviliklere bezenmiş Yusuf'a odaklamıştı.

Günler, yıllar geçip gidiyordu, önce anneyi sonrada Teyzeyi kaybetti.

Bu iki sene arayla gelen ölüm oldukça yıpratmıştı Yusuf'u. Bazen başını alır çıkardı köyün batı yamacına, sağ tarafında bulutların arasında ona bakışlarını atan Midilli'nin tepeleri, sol tarafında da Madra dağının ona gülümseyen yemyeşil yaylaları vardı. Bu bakışmalarda bir şeyler vardı sanki onlarla bir şeyler paylaşırdı. Oturur saatlerce seyrederdi bu doğal güzelliği. Çevresinin sevdiklerinin evlen ısrarları bir kulağında girip öbüründen çıkıp gidiyordu.

Ne annesi ne de teyzesi mürvetini görememişti. Yusuf evlenmekten, hane sorumluluğunu almaktan korkuyordu adeta. Gönünde yatan bir sevgili var mıydı, en yakını İsmail, Nazife bile bu konuda bir laf alamadı ağzından. Köydeki babadan kalma o taş konağın demirbaşıydı adeta.

Yusuf sahilden ayrılıp Meyhaneciler sokağında ki meyhaneye geldiğinde İsmail yoktu. Kapı önündeki masada önündeki bürünceleri ayıklayan, İsmail'in hanımı Nazife'ye kısık bir sesle "kolay gelsin yenge" dedi.

O anda ocak başında olan İsmail'in oğlu Turan

" Ne o Yusuf abi üzgün görünüyorsun"

Elini tersiyle yanaklarında süzülen yaşları silmeye çalışırken, kasanın karşısındaki sandalyeye attı kendini, ayakları kesik kesikti, her an yere düşebilirdi. Bir an soluklandıktan sonra "Sandalın motoru alev aldı ya Turan" dedi. "Ben de anlayamadım, birden alev sardı her yanı. Kimse de yardıma gelemedi. Cayır cayır yandı sandalım"

'Neee" dedi Nazife bağırarak." sandalın mı yandı." "Sandalın, nasıl yani"

"Sandal, balıklar hepsi yandı".

"Bittim ben bittim." Oturduğu sandalyeden hızla kalktı sağına soluna bakındıktan sonra.

"Babamın haberi var mı" dedi Turan.

"Otur hele şöyle, annem bir kahve yapsın "

"Ben şimdi babamı ararım"

" Otur oturduğun yere oğlum, boş ver olan oldu." Nazife ile Turan ellerindeki işi bırakmış Yusuf'un karşısında oturmuş, pür dikkat onun ağzından çıkacak lafları bekliyordu.

" Ay kahve yapacaktım " dedi Nazife, hızla kalkarak.

" Ben köye gideceğim yenge, İsmail'e söyle dinlenir akşama gelirim. Sandal balık halinin yanında, artık yapacak bir şey yok. Sonra bakarız."

Kafası allak bullaktı. Köyde babadan kalma eski bir Rum evinde kalıyordu. Ev bakımsızlıktan yıkılmak üzereydi, çatısı akmayan, su olmayan birinci kattaki merdiven altındaki odada kalıyordu. Evi iki katlı bir konaktı, alt katlarda, kiler ve zeytin yağ depoları, arka yola bakan geniş bir avlusunun sağ tarafında büyük bir dut ağacı, onun altında da kuyu vardı. Kuyuda hala su vardı ama içilecek durumu yoktu. Sol tarafta hayvanların barındığı geniş dam, içinde uzun bir yem yalağı vardı. Arkadaki geniş çift kanatlı kapı, ayakta zor duruyordu. Bu geniş bahçeyi yüksek taş duvarları koruyordu. Babası ve annesi ölmüştü, iki kız kardeşinden biri İstanbul'da biri de İzmir'de idi. Kız kardeşlerinin durumu iyi olmasına rağmen, bu eski dededen kalma konağa bir çivi bile çakılmıyordu. Yusuf'un da bir çivi çakmaya parası hiçbir zaman olmamıştı. Köye yürüyerek gitmek bir saati alıyordu. Bazı sabahlar yükü yoksa yürüyerek gidiyordu. Eski bir taş ustası olan babasının bu evde çok emeği vardı. Mübadelede köyü terk edip karşı adaya giden Rumlardan aldığı bu tarihi taş evi sil baştan kendisi onarmıştı. Renk renk taşlara gece gündüz çalışarak hayat vermiş onları ölümsüzleştirmişti. Yaptığı duvarlar adeta yağlı boya tablosu gibiydi. Otur karşısına bu taşlarla saatlerce konuş. Kasabada ve çevrede ona doktor derlerdi. Ne evlere hayat vermişti. Ayrıca kuyu ustasıydı. Köydeki Rumlardan kalan burada su yok açılmaz denilen kör kuyulara inmiş, onları su bulana kadar temizlemiş, taşlarını onarmış, bazılarını tekrar döşemişti.

Çocukken okul dışı zamanlarında babasının yanına gider babasının şekil verdiği taşlara oda elinde çekiyle vurur ona yardımcı olurdu.

" Otur Yusuf abi, İsmail neredeyse gelir." Dedi Nazife.

Yusuf Nazife'nin dediklerini duymuyordu. " Nazife be " dedi

"Sandal, balıklar hepsi yandı".

"Bittim ben bittim "

Oturduğu sandalyeden hızla kalktı sağına soluna bakındıktan sonra. Meyhaneden attı kendini dışarı.

Nazife'nin arkasında bağırsını duymuyordu bile.

" Yusuf abi dur, bekle biraz "

Sahile doğru yürümeye başladı. Ana caddeye gelince yolun karşısına geçip bulduğu ilk dolmuşla köy sapağına kadar geldi. Buradan köye giden olur, beni alırlar dedi. Öyle de oldu. Hayvanlarına saman getiren bir köylüsü durup aldı onu arabasına.

" Ne o Yusuf balık yok mu? " "Yok be Murat bugün balık yok."

Köy meydanında indikten sonra bakkaldan ekmek ve yumurta alıp, kahveye uğramadan evinin sokağına yöneldi.

Köye daha motorunun yandığı haberi ulaşmamıştı. Sokağında yılların kahrını çeken taşları adımlarken, bir an bu sokakta kardeşleriyle ve mahalle arkadaşlarıyla oynadığı günler geldi aklına. Eski Rum evleriydi buradaki yıllara meydan okuyan taş evler. Tahta kapılarındaki o güzel oyma motifler hala özelliğini koruyordu. Ne güzel günler geçmişti bu sokakta. Okuyan arkadaşları tek tek terk etmişti köyü. Sonra evlenen kızlar bir bir gelin olup, İzmir'e, İstanbul'a gitmişlerdi. Okumayanlar ise ya Ayvalık'ta ya da sezonluk olarak sahildeki plaj ve otellerde çalışıyordu.

Sezon bitti mi başlıyordu yokluk, uzun kış geceleri, bir türlü geçmek bilmiyordu. Sezon sonu başlayan zeytin hasatında köyün gençleri tayfalık, sırıçlık yapıyordu. Gecede ya meyhanede ya da kahvelerde vakit geçiriyordu.

Yusuf ise ya balıkta ya da İsmail'in meyhanedeydi. Bu eski tarihi Rum köyünün sokağında ki evlerin özelliği hep bitişik düzendi, bu düzen dışarıdan gelen tehlikelere karşı içinde yaşayanları güvence altına alıyordu. Her evin bahçesi arkadaşları, bahçeyi de yüksek taş duvarlar koruma altında tutuyordu.

Kamil'in yaptığı çok onuruna dokunmuştu, sandalını yakmış hiçbir şey yapamamıştı. Şikayet etse, şahit yoktu. Birde yakınlarını onunla muhatap etmek, onlara zarar verdirmek istemiyordu. Motor alev aldı deyip kapanacaktı olay.

Kamil'in zaten bu tür olayları çoktu. Kimse Yusuf'a inanmayacaktı. İnananların eli ise çaresizdi. Kamil'le kim baş edebilirdi ki, İsmail hariç. Şikayet etse, söylese onun yakasına yapışacak olan İsmail'di. Bu kez İsmail'in başı belaya girecekti. İlk zarar vereceği İsmail'di. Bunu bildiği için sesini çıkaramıyordu. İsmail duysa çöreklenirdi Kamil'in başına.

Eve girip odasına attı kendini. Televizyonu açtı, sabah haberlerini dinlerken belki biraz uyurum dedi.

Saat on bir civarında kapı önüne gelen motorun sesiyle irkildi. Tam dalmış uyuyordu. Kapı şiddetle çalınmaya başladı.

" Yusuf abi... Yusuf abi "

Yusuf İsmail'in sesini duymuştu. Yataktan kalkarak avluya geldi. Kapının ardından sessizce,

" İsmail uyuyom be oğlum. Akşama uğrarım."

" Aç aç hele aç şu kapıyı'

" İsmail git işine akşama konuşuruz dedim ya"

" Abi insanın canını sıkma, kırıdırma kapıyı bana"

Yusuf'a kapıyı açmaktan başka bir seçenek kalamamıştı, yavaşça kapının sürgüsünü çekti.

" Ne o sandalın hali ya" ne oldu. Polis sandalın başında sandal kül olmuş, Sen ortalarda yoksun. Ne oldu be abim, neler oldu. Polis seni bekliyor ifadeni alacak, atla motora hadi"

" Motor alev aldı İsmail yok bir şey. Ben de anlayamadım. Sigaradan herhalde "

" İçkili miydin, gören de olmamış. Tek görgü tanıkları Kamil ve Rıza" "Onlarda biz yardıma gittik ama yetişmedik, motor alev almış yanıyordu" demişler.

"Hadi giyin, polis kapına gelmeden karakola gidelim."

İsmail'in motorunun arkasına bindikten sonra Yusuf,

" Tamam İsmail gidelim" dedi.

Yusuf sandalı yanarken orada ayrıldığı için olanları görmemiş. O gittikten sonra Rıza sandal yandıktan sonra,

" Sandal yanıyor Sandal yanıyor " diye tüm sahili ayaklandırmış. Elinde ufak bir kova girmiş denize, güya sandalı söndürüyor. Kalabalık toplanmış, daha sonra polis gelmiş. Rıza

" Yusuf sandalın içindeydi motor birden alev aldı. Sarhoş muydu neydi. Hiç bağırmadı bile. Yanan sandalı bir müddet seyretti, biz yardıma gelene kadar bırakıp kaçtı"

Sandalı çevresinde bir kamuoyu oluşmuş yorumlar yapılıyordu. Rıza'nın ifadesi ve çevrede oluşturduğu yalan haber zinciri, suç Yusuf'a yüklenmişti.

Karakola gidince Yusuf'u Hastaneye alkol kontroluna gönderdiler. Yusuf bereket o gece ağzına içki koymamıştı. Onu ifadesi de motor birden alev aldı oldu. Şikayetçi olan da olmayınca polis olayı kapatmıştı.

Günler gelip geçiyordu. Kışın köyde hayat çok zordu. Hayvanlar yem ister, evde hanımlar aş ister, odun kömür isterdi. Yusuf sık sık komşunun eşeğini alır, yukarı eski üzüm bağlarının olduğu tepeye, çamlık alana çıkar, buradan kuru odun toplayıp eşeğin sırtına yükler eve getirir, bunları avludaki dama koyardı. Genellikle akşamları geç vakitlere kadar meyhanede olurdu. Bazen buranın mutfağındaki divana kıvrılır, burada uyur kalırdı. İsmail ona eski ikinci el bir motor bulmuştu, köye gitmek istedi mi geçte olsa atlayıp motoruna evine giderdi.

Bahar geldi mi köye bir hareket bir canlılık gelirdi. Sahildeki plajların, gazinoların hazırlığı başlar, köyün gençlerini iş sahası açılırdı. Buradaki kullanılmayan eski evler genelde depo olarak kullanılırdı. Zeytinler budanır, ilaçlanır, yaza, yeni sezona onlarda hazır olurdu.

Sıcakların sahilin pırıl pırıl ince kumlarının üzerine indiği gündü. Plajda iğne atsan yere düşmez derler ya işte öyle bir gün, elinde bir bira kumsalda gezinenleri, deniz kenarında kumlarla oynayan çocukları seyretti bir müddet. Ah dedi

çinden

"benim de böyle torunlarım olsaydı"

"Ben de onlarla kumdan kaleler yapsaydım"

Birası bitince bir ağırlık çöktü, uzandı şezlonga, kendince kurduğu hayalleriyle baş başaydı. Uyandığında güneş sahilin batısındaki tepenin üzerindeki çamların üzerine yaslanmış güne veda etmek üzereydi. Sahilin batı yönünden gelen günlük tur motorunun üzerinde, çalan oynak disko müziğiyle kıpır kıpır oynayan gençler artık iyice belirgenleşmeye başlamıştı. Bu güzel sahil kasabasının batısına serpilen adaları gezen motor artık günlük turunu bitirmiş. Sahildeki iskeleyle doğru dönüşe başlamış, yavaş yavaş iskeleyle yanaşırken plaj açıklarında son turunu atıyordu. Bu motor Kamil'in motoruydu. Yaz sezonu boyunca her gün günlük turlara çıkardı. Kamil'in bunun dışında birkaç motoru daha vardı, en büyüğü Midilli'ye çalışırdı.

"Hadi kalk" dedi kendi kendine. Bir dal şu serin suya da kendine gel. İsmail meyhanede yolunu gözlemeye başlamıştır. Yusuf yaşına rağmen iyi yüzüyordu, yavaş yavaş iskeleyle doğru yüzmeye başladı. Kamil'in motorunun yanına kadar gelmişti. Etrafında bir tur attıktan sonra, tekrar sahile yöneldi. Şezlongun üzerindeki havlusunu alıp kurulandıktan sonra, yavaş adımlarla motoruna doğru yürümeye başladı. Benzin istasyonunun önünden geçerken, birden aklına arkadaki benzin bidonu geldi. Motoru için evde daima yedek benzin bulunduruyordu. Benzincideki pompacı genç

"Yusuf abi köye mi" dedi.

" Evet Murat köye"

" Beni de ativer ya" Benzin parasını öderken

" Tamam Murat atla arkama"

Motorun patlak ekzosundan çıkan ses sol taraflarında kalan masmavi denizin üzerinde çınlayarak, karşı tepelerde gün batımı sefası yapanlara doğru havada adeta uçup gidiyordu, az ilerideki sapaktan köye yöneldiler.

Soldaki çeşmenin yalağında hayvanlarını sulayan komşu oğluna uzaktan selam vererek hızla köye yöneldi. Köyün meydan girişindeki sol taraftaki iki katlı taş binanın birinci katı muhtarın yeriydi. Burasını köylü el birliği ile yapmış, duvar ustalığını da Yusuf'un babası yapmıştı. Onun yanında çalışanların çoğu taş duvar ustalığını ondan öğrenmişti. Köyün kuzey çıkışında yolu solunda, eski kilisenin karşısında 1800 lü yıllardan kalma, hale kullanılan taştan yapılmış köyün ilkokulu vardı. Yusuf'un okuduğu okul bu eski tarihi okuldu. Evlerinin arka avlusundan çıktımı beş dakikada okulda oluyordu.

Aradan bir ay geçmişti. Yusuf her gün İsmail'in meyhaneye gidiyor, onun günlük işlerine yardımcı oluyordu. Sezonun en hızlı günleriydi, sahil yerli yabancı turistlerle doluydu. Sıcak bu güzel sayfiye şehrinin üzerine iyice çökmüştü.

Geceleri bile insanlar denizdeydi. Sahildeki barlar sabaha kadar açıktı. Pansiyonlarda yer bulamayan gençler kumsalda sabahlıyordu. Yusuf işlerin yoğun olduğu zaman İsmail'in meyhaneye erken gidiyor, eğer o gün alış veriş yoksa bazen akşam gidiyordu. O günlerde genelde akşam gidip gece mutfağa yardımcı oluyordu.

Meyhaneden yorgun argın döndüğünde sabah olmak üzereydi. Yusuf o gece benzin bidonundaki benzininin bir kısmını iki kola şişesine koydu. On gündür kesmediği sakalını elleriyle sıvazladıktan sonra, aynaya bakarak

"Epey entel oldum be" dedi kendi kendine.

" Bu kılıkta beni kimse tanıyamaz "

Yatağına uzanıp biraz dinleneyim dedi. Uyandığında akşam olmuştu. Bit pazarından aldığı giysileri, şapkeyi, sırt çantasını gözden geçirdi. Her şey tamamı. Bu giysileri naylon torbaya bir güzel yerleştirdi.

Kalan benzinini de motorun deposuna döktükten sonra, motoruna atlayıp sahile doğru yola çıktı. Boş bidonu da şehir merkezindeki çöp bidonuna attı. . Motorunu kimsenin dikkatini çekmeyeceği bir yere bıraktıktan sonra. Naylon torbasını alıp, yavaşça henüz yeni hareketlenmeye başlayan plajdaki bir soyunma kabinine girdi. Yeni aldığı giysilerini üzerine geçirdiğinde, onu artık kimse bu kılıkta tanıyamazdı. Kafasında hasır şapka, kara güneş gözlükleri, kısa şort, ayağında terlikler, sırtında da sırt çantası. Tam bir turist görünümündeydi. Torbaya üzerinden çıkardığı giysileri koyduktan sonra, motorunun yanına gidip, torbayı motorunun kenarına sıkıştırdı. Üzerinde sadece naylon torba içinde para vardı.

Bu hafta sonu Kamil'in dayıoğlu Muzafferin düğünü vardı. Cuma günü köyde kına gecesi yapıldı. Cumartesi gecesi de kasabadaki deniz kenarındaki düğün salonunda düğün vardı.

Cumartesi akşam üstü Kamil'in motor adalar turundan dönmüş. Tekne de gece yapılacak olan mehtap turu hazırlıkları vardı. Bu motor yaz sezonu boyunca her gün günlük turlara çıkardı. Kamil'in bunun dışında birkaç motoru daha vardı, en büyüğü Midilli'ye çalışırdı.

Herkes evine gidip düğün hazırlıklarına başlamıştı. Bu gece mehtap turunun kaptanlığını Vedat'ın arkadaşı Selçuk yapacaktı. Kamil'in oğlu Vedat ve ailesi düğününün onur konuğuydu. Masaya oturur oturmaz rakılar açılmıştı. Düğün geç vakitlere kadar devam etti.

Kamil yaşının icabı gençlere ayak uyduramayacağını anlayınca düğün salonunda içki muhabbetine pek katılmadı, bir iki kadeh kesmişti onu. Düğünün bitmesini beklemeden eşiyile birlikte köye döndü.

Sahil gece ana baba günüydü. Gün boyu denize girenler yemeklerini yemişler sahil turuna çıkmıştı. Sahildeki cafelerden bangır bangır müzik sesi geliyordu. Akşam pazarı açılmış, satıcılar tezgahlarını yol boyuna dizmişti. Yusuf sahilde gece mehtap turu bileti satan satış yerinden, kara gözlük ve şapkasının arkasına yüzünü gizleyerek bir bilet alıp, doğru iskeleyle gitti. İçkili olduğu hallerinden belli olan gençlerden oluşan bir grubun arasına karışarak motora bindi. Yarım saat içinde motor dolmuştu. Genellikle gençler yukarıya çıkmış, yüksek volümlü müzik eşliğinde oynamaya başlamıştı bile. Alt katta aile grupları vardı. Herkes birasını açmış, çalan müziğe eşlik ediyordu. Motor müzik eşliğinde yavaş yavaş iskeleden demir alarak batı sahillerine doğru yol almaya başladı. Yusuf gemide çalışan gençleri tanıyamıyordu. Bu akşam düğün olduğu için Kamil'in çocukları ve yeğenleri de yoktu. Mehtap turu için motor

sahile paralel olarak gidiyor, sahilden fazla uzaklaşmıyordu. Üst katta oynayan gençler çığlıklar atarak sahildeki elle sallayanlara el sallıyorlar, çalan müziğe eşlik ediyorlardı. Motor plajların sonuna vardığında gençler kendinden geçmeye başlamıştı bile.

Yusuf sessizce alt katta bulunan tuvalete indi. Daha önce bu motora bindiği için bu motoru tanıyordu. Alt kattaki mutfakta günlük turlarda yemek hazırlandığı için genellikle burada devamlı çalışan olurdu. Burası pek boş kalmazdı. Şu anda bütün garsonlar yukarıda içki servisiyle meşgul, kaptan da oynayanlara müzik çalmakla meşguldü. Motor tekrar yavaş yavaş otellerin olduğu sahille döndü. Yusuf sessizce motorun makine dairesine girdi. İçeride motor sesinden başka ses gelmiyordu. Kimse var mı diye seslendi ses çıkmayınca, fazla karanlık olmayan içerisini şöyle bir kolaçan etti. Motor tıkr tıkr çalışıyordu. Motorun sol tarafında yağ tenekeleri ve bidonlar vardı. Mazot olabiliirdi. Bir tanesinin kapağını açıp yan yatırdı. Zaten mazot kokan makine dairesini daha keskin bir mazot kokusu kaplamıştı. Sırt çantasından çıkardığı iki kola petinin içindeki benzini de kapının ağzına gelerek buradan zemine döktü. Elindeki peçeteyi çakmağıyla yakarak kapının eşiğine bıraktı. Ve hızla makine dairesinin kapısını kapattı. Hızlı adımlarla mutfaktan tuvalete geçti. Ve oradan yavaş sakın bir şekilde üst kata çıktı. Yavaşça gençlerin arasına katıldı. Yukarıda vur patlasın, disko müziği eşliğinde gençler çılginca dans ediyordu. Bu görselliği sahille paylaşmak isteyen kaptan sahile neredeyse sıfır gidiyordu.

Bir anda alt kattan gelen patlamayla birlikte motorun tüm ışıkları söndü ve müzik sesi kesildi. Motorun sesi de susmuştu, mutfaktan duman ve alev üst kata doğru hızla yayılıyordu. Kimse ne olduğunu anlayamamış, motor yanıyor çığlıkları, feryatları sahile yayılmıştı. Gemi personeli tam bir panik içindeydi, Kaptan köşkten, yangın söndürücüler diye feryat ediyordu. Motorun bu akşamki tecrübesiz ekibi ise tam bir panik içindeydi. Motorun makine dairesinden çıkan alevler üst taraftaki Kaptan köşkünü yalamaya başlamıştı. Alt tarafta oturanlar motorun ön tarafına sıkışmışlardı. Motorun üst tarafında hoplayıp zıplayanlar şimdi yanıyoruz diye çığlık atıyordu. Bu arada kendine güvenenler denizin karanlığına atlamaya başlamıştı bile, sahilde bulunan birkaç motor yardıma koştu. Sahil yeri curcunaydı. Bereket motor sahile çok yakın olduğu için atlayanlar kısa bir yüzmeden sonra kumsala ulaşabiliyordu. Motorun ön tarafına yığılan yaşlı yolculara can yeleği verildi. Motorun kış tarafı yandığı için oraya kimse sokulamıyordu. Yardıma gelen motora ip atıldı. Ve motor yanan motoru kıyıya çekmeye başladı. Ağlayanlar feryat edenlerin çığıllığı sahili inletiyordu. Alevler yukarı doğru çıktıkça motorun üstünde denize atlamalar çoğaldı. Gençlerin çoğu denizdeydi. Diğer motorda ipe yanan motoru sahile çekmeye çalışıyordu. İtfaiye siren sesleri duyulmaya başladığında, motor karaya oturmuş ve yan yatmıştı.

Motor hızla su alıyordu. İtfaiye personeli su hortumlarını hazırlarken, motordaki kalan personelde tahliye edilmeye başlandı. Motorun kaptan köşkü de cayır cayır yanıyor. Gece karanlığında yanan motorun aydınlattığı kumsal ıslak giysili insanlarla doluydu. Biraz sonra ambulansla gelmişti. Yusuf gençlerle birlikte denize atlamış, onlarla yüzerek sahile gelmişti. Onlar kumsal uzanmış bağırırken, o sessizce kalabalığın arasına karışarak, motorunun olduğu yere gelmişti. Motorunda bulunan poşeti alarak soyunma kabinine girdi ve elbiselerini değiştirdi. Sahil boyunca bulunan çay bahçesine gidip bir çay içeyim dedi. Saçları hala ıslaktı, saçlarını elleriyle şöyle bir havalandırdıktan sonra. Çay bahçesine oturdu. Motor hala yanıyor.

Çayı getiren garsona " hayrola ne olmuş" Dedi.

"Motor yanıyor amca" dedi Garson.

"Her sene böyle için motor yanar bizim buralarda." Ama bu sene pek erken oldu.

"Allah Allah " dedi Yusuf.

Haber telefonla önce Kamil'e ulaştı, telaşe kapılan Kamil o an evindeydi, düğünden yeni dönmüş, uzanmış haber dinliyordu. Hemen telefona sarılarak düğün salonundaki oğlu Vedat'ı aradı. O anda Vedat düğünden ayrılmış, arkadaşlarıyla birlikte meyhaneye gitmiş, orada içiyordu.

" Vedat, Vedat bizim gece gezisine çıkan motorda yangın çıkmış, Motor yanıyor, çabuk motorun başına gel "

Telaşeden ne yapacağını bilemeyen Kamil'in ağzından köpükler saçılıyordu. Hanımı

" Ne oldu Kamil ne bağırıyon "

" Motor " dedi "motor yanıyor, Sigortasını da yaptırmamıştık, yandık yandık"

Bir an önce motorun yanına gitmek için aceleyle giyinmeye başladı.

Babasından gelen telefon üzerine içki masasında şok olan Vedat yanına arkadaşını da alarak hızla meyhaneden ayrıldı. Aceleyle arabasına atlayıp, son hızla artık seyrelmeye başlayan trafiğin içinde plaja doğru gitmeye başladı. Epey sarhoştı, yolda ne var ne yok görmüyordu bile. Yanındaki arkadaşı Ömer daha sarhoştı." Ne motoru ya Vedat " deyip sağa sola sallanarak, Vedat'a abuk subuk söyleniyordu. Kasabanın sahildeki balık pazarına gelirken burada iyice boş olan yolu görünce, yoldaki hafif viraja Vedat tam gazla hızlı girdi. Önüne çıkan köpeği görmemişti. Önden tak diye bir ses, sonra karşıdan gelen arabanın ışıkları, önce soldaki bankete arkasından da sağ taraftaki banketin üstünden oradaki sandalların arasına uçtu. Emniyet kemeri bağlı olmayan Vedat o anda açılan kapıdan fırlayarak, kıyıda bağlı yarısı batık, yarısı yanık olan sandalın gövdesine hızla kafasını vurdu ve oradan denizin karanlığına uçtu ve karanlık sulara gömüldü. Onların tam karşısından gelen araba kendini güçlkle kurtararak, arkasına bakmadan yoluna devam etti.

Vedat'ın arabası sandalların arasında ters dönmüş vaziyette bir müddet durdu. O an kimse onları görmemişti. Biraz sonra sahilde yürüyen bir çift olayı uzaktan görmüş olacak ki, hızla oraya vardıklarında denizi içinde ters yatan bir araba ve suyun üstünde yatan hareketsiz yatan biri vardı.

Hızla yoldan gelen arabalara işaret ederek yardım istediler.

Yusuf yanan motorun söndürme çalışmalarını izlerken keyifle çayını içti, sonra motoruna atlayarak şehir merkezine doğru yola çıktı. Balıkthane tarafına geldiğinde sahilde bir kalabalık gördü. Kamil'in sandalını yaktığı yerdi. İçi cız etti,

"kaza olmuş herhalde" dedi. Durmadı bile.
İsmail'in meyhaneye geldiğinde

"Hayrola Yusuf hani bugün gelmeyecektin?"
"Aman İsmail bu saatte uyuyacak halimiz yok ya"
"Bu akşam müşterinizim. Hadi al bir 35 likte gel yanıma"
"Nazife bırak şimdi mutfağı, gel kız sen de otur yanıma."
" Şu masaları toparlayayım" Yusuf abi.
"Geliyorum "

Salonda iki masa kalmıştı dolu, Bir genç bir çift, diğeri de iki iş adamıydı. İsmail oğlu Turan seslenerek.

" Masaları bir kontrol et oğlum, var mı istekleri" Yusuf

" İsmail balık istemem meze yeter" dedi. Rakısından bir yudum çekti. İsmail tam karşısındaki sandalyeye, Nazife de yanına oturdu.

Yusuf tam karşısındaki resimle göz göze gelmesi gözlerinin buğulanmasına neden oldu. Askerde geldiği yıld. Rahmetli teyzesi ile onun ona hediye ettiği sandalda berber çekildikleri bir resimdi. Şimdi ne teyzesi, ne anası ne de sandalı vardı.

" Melek teyzem" dedi, " Cennette huzur içinde yat "

Rakısından bir yudum daha çekti.

" Sağlığınıza Nazife, mutluluğunuza İsmail"

Aradan geçen yıllar Kamil ağaya kötü bir miras bırakmıştı. Yalnızlık ve sevgisizlik. İyice yaşlanan Kamil ağanın gözleri de artık iyi görmüyordu. Her sabah titreyen ayaklarını sürüyerek kahveye gelir. Bastonunu yanındaki sandalyeye dayar. Sabah çayını burada yudumlarken kendi kendine konuşup dururdu

" Nerede yanlış yaptım, nerede yanlış yaptım? "

Vedat'ın ölümü onu yıkmıştı. Büyük oğlu da hapisten çıkınca, işlerin başına geçmiş ama babasıyla geçinemeyip. Bir müddet sonra ne var ne yok satıp Bodrum'a gitmişti. Bir sene sonra da karısı ölmüştü. Büyük oğlu bir bakıcı tutmuş onunla yaşıyordu. Eski gücünü kaybeden Kamil ağanın çevresindeki çıkar zinciri bir bir kopmuştu ondan.

" Kamil ağa çayını soğutma " dedi kahveci. Sandalye de uyuklayan Kamil'e. Kamil ağa hala sayıklıyordu.

Tam arkasındaki masada da Yusuf oturuyordu.

Kamil ağa bir an kendine gelip, şimdiye kadar kahveciye demediği laf çıktı ağzından

" Mustafa benim hesap ne? "

Arka masadaki Yusuf Kamil ağaya ters ters bakarak

" Senin hesap kapandı Kamil ağa. Senin hesap kapandı "

Yıllar yılları kovalamış yıllar önce ekilen bu çınarın gövdesi artık tüm bahçeyi kucaklamış, sahilin bunaltıcı sıcağından kaçanların sığınak yeri olmuştu. Devran dönmüş Yusuf'un o eski konak şimdi güzel bir otel olmuştu. Dünyanın dört bir yanından gelen misafirler, turistler bu otelde kalıyor, bu güzel köyün huzur veren tarih kokan taş sokaklarında mis gibi havanın tadını çıkarıyorlardı. Oteli Nazife ile oğlu işletiyordu. Yusuf'un kardeşleri baba evini satmak isteyince, eve İsmail talip olmuş, Yusuf'la ortak olmuşlar, biraz borçlanarak burayı satın alarak güzel bir otel yapmışlardı. İsmail ile Yusuf otelin restoranını işletmeye başlamışlar, ismini de Yusuf'un isteği üzerine Sandal restoran koymuşlardı.

PENCERE

Yağmur iyice hızlanmıştı. Karşı komşu evin çatısı üzerindeki eski, üzeri yosunlaşmış kiremitlere vuran damlaların çıkardığı ahenkli sesler, kulaklarına bir müzik sesi gibi geliyordu. Çatıda oluk olmadığı için kiremitler üzerindeki yağmur damlaları fazla durmadan büyük bir hızla aşağıdaki yolun kenarındaki su birikintisi üzerine, buradan da ufak bir su dereciği oluşturarak, aşağı büyük caddeye doğru akıyordu. Yağmur sesine ufacık odasındaki masanın kenarında duran Philips marka radyodan çıkan rock müziği sesi karışınca, müzikle yağmur arasında tercih yapmak zorunda kaldı. Radyonun sesini yavaşça açtı. Yağmur, gece, müzik ve o baş başaydı artık.

Karşıdaki komşu evin dış duvarlarına taşlar, taşın doğal renklerinin bir ressamın tualine işlediği resim gibi işlenmişti. Evde oturan ev sahibini hiç görmemişti. Evin hanımını da birkaç kez kapı önünü süpürken görmüştü. Bu kapı önü temizlik işini genelde abla kardeş evin yetişkin kızları yapıyordu. Annesi o okuldayken kapı önü akşam muhabbetlerinde komşular kim neydi, ne iş yapıyordu kısa zamanda öğrenmişti. Evin babası Çalışmak için Ayvalık'a gidiyormuş. Ayvalık Badavutta bulunan sarımsak taşı ocaklarında çalışıyormuş. Aynı zamanda çok iyi bir taş ustasıymış, Ayvalık'ta tadilat gören eski Rum evlerinde çok emeği varmış. Kendi evini de taş ev yapacaktı ama oradan buraya taş taşımak oldukça maliyetli olduğu için sonradan vazgeçmiş. Şu andaki taşları da tadilatını yaptığı bir yalının sahibi göndermiş. Diğer iç kısımları kerpiçten tamamlamış. Tahmini yarım asırlık tek katlı, bahçeli ev.

O akşam çift kanatlı geniş (Portalı) giriş kapısının sağ tarafındaki pencerenin perdesi bir açılıyor bir kapanıyordu. Bazen karşılıklı bakışmalar bir anda birbiriyle kucaklaşıyor, ama aniden, naz yapar edasıyla kapanan perde, pat diye ayırıyordu bu kucaklaşmaları. O da yağmurun cama vuran damlaları arasından, seyrediyordu dışarısını. Akşam karanlığı çöktükçe evin taş duvarlarını yıkayan yağmur, yan taraflarındaki sokak lambasının ışıltısını penceresine kadar yansıtıyordu mavi gözlü sarı saçlı güzel Arnavut kızı bu damlalar arasında onun bakışlarını arıyordu. İki abla kardeşiler bu eski taş evde, kardeş daha güzeldi ablaya göre. Mavi vahşi gözler, sapsarı saçların altında adeta vahşi bir panterin bakışlarını andırıyordu. Bazı sabahlar okul gidişi kapı önündeki karşılaşmalarda, o gözlere fazla bakamıyordu, o bakışlar korkutuyordu mahallenin bu genç yakışıklı çocuğunu.

Güzel komşu kızı her sabah okula giderken, kapının önüne çıkar, kapının önünü süpürdü. Her gün gönüllü yaptığı bu kapı önü temizliğinin tek amacı karşı komşu çocuğunu görmektir. Şehir çıkışındaki ana cadde üzerindeki dizilmiş zengin evlerden gelen otobüsün durduğu durağa gelir, onu geçirmek için, otobüs gidene kadar bekler, bir el sallamadığı kalırdı. Kendi sokaklarında bakışlarını esirgemediği bu güzel Arnavut kızına, durakta pek yüz vermezdi okullu çocuk. O, zengin evlerden gelen otobüse binen zengin mahallenin kızlarıyla bakışır, onlarla arkadaşlık hayalleri kurar, onlardan birini tavlama çalırdı. Onlardan da ne yazık ki pek fazla yüz bulamazdı. Otobüsteki kızlar şehir Liseleri ve Kız sanat okulu duraklarında inerken, o da kendi okulu Erkek Sanat Enstitüsüne en yakın durak olan Ticaret Lisesi durağında inerdi. Bu otobüste ki gözdesi Şive isimindeki üç durak ilerdeki Lisede okuyan yeşil gözlü bir kızdı. Bazen istemeden habersiz de olsa, birbirine bakışan bakışlar, bir umut oluyordu yüreğinde. O günlerde bu yeşil buğulu bakışlar hayallerine hayaller katmaya yetiyordu ona.

Her okul dönüşü komşu Arnavut kızı durakta beklerdi onu. Ne de olsa kapı komşuydu, bazen ona bakıyor gülümsüyordu, bizim genç. Bu bakışlar güzel komşu kızının umudu idi. Komşu çocuğundan beklentilerinin ipucuydu. Bir de ev sahiplerinin kızları vardı, sağ yan tarafta oturuyorlardı. Onlarında gözü bu mahallenin yeni gelen yakışıklısı, yere bakan yürek yakan delikanlısında idi. Yani sanat okulu üçe giden bu kara kuru çocukta.

Ama mahallenin bu güzel kızlarının hiç biri onun koruyucu kalkanından kurtulup ona ulaşamıyordu. Koruyucu kalkanım mı? Tabii ki o kalkan bu kara kuru çocuğun annesi.

"Benim oğlum okuyacak, kızlarla ilgilenmeye vakti yok " diyordu.

Böbürlene böbürlene, yeni mahallemizdeki kapı komşularına. Oysa oğlu ne yere bakan, yürek yakandı.

Bu günlerde odasına çekildiğinde Monta Carlo' yu dinliyordu. Sevdiği müzik nağmeleri bu kanalda bütünleşiyordu kulaklarıyla, Dünya listelerindeki son şarkılar buradan ulaşıyordu ikinci kattaki minik odasına. Cuore Matto, Tomba la Neige, Aline, Mon fils dinlediği favori şarkılardı. Akşamüstü de saat beşte batı müziği programı vardı, hep yabancı parça çalardı.

Bu sene Sanat Enstitüsü son sınıftaydı. İki sene yurttan kaldıktan sonra, bu sene ev tutmuştu ona ailesi. İki katlı eski ahşap evleri şehri ana garajına yakın köy garajından devlet hastanesine giden yolda, köprüyü geçtin mi, ilk karşı sokaktaydı, . Üst katta oda içinde her hareketi tahta gıcirtısı olarak alt kata yansır, bu onu rahatsız ederdi. Hele birde radyonun sesini fazla açtı mı, hemen aşağıdan annesinin sesi yükselir,

"Kıs şu radyonun sesini komşular rahatsız olacak"

Hemen sağ bitişiğinde bakkallık yapan ev sahibinin evi olan bu eski ahşap evin ufak bir bahçesi, bahçesinde büyük bir

dut ağacı vardı. Bir gün okudun geldiğinde, evin kapısını açıp içeri girdi, içeride kadın sesleri geliyordu. Mahallenin kadınları, ev sahipleri bizim avludaydılar. herhalde anneme oturmaya gelmişlerdi. Sessizce yukarı çıktı. Odasına geçerken arka pencereye yaklaşınca bir de ne görsün, dut ağacın üstü bizim mahallenin kızlarıyla dolu.

Manzara müthiş, etekler fora, baldır bacak meydana utandı kaçtı içeriye.

Odasına gitti, ama bir müddet sonra şeytan dürttü, tekrar arka pencereye, kızlar hem dut yiyor hem de sohbet ediyordu. Gizliden seyretti bir müddet, yaptığı doğru değildi, utandı kendinden ya görürlerse korkusu rahatsız etti onu, sonra nasıl bakardım yüzlerine.

"Anne" diye seslenince ağaçtaki kızlar kendilerine bir çeki düzen verdiler, ama ağaçtan inmediler, dut yemeye devam ettiler..

Bahçeye girip yukarı bakarak kızlara bana da toplayın, ben de isterim dedi. Gülüştüler.

Mahalle şehrin' fakir mahallelerinden idi. Tek tük yeni yapılmış beton evlerin dışında çoğu evler taş, kerpiç, ahşap bir veya iki katlıydı. Genelde bu mahallede balkan göçmenleri oturuyordu. Bir alt sokak ana cadde, onun bir altında Balıkesir'in içinden geçen dere vardı. Garaja giden yoldaki köprünün sağında da köy garajı vardı. Okulumuza uzak ama hiç olmazsa garaja yakındı. Bu yıl o sanat okulu üçe giderken erkek kardeşi Balıkesir Necati öğretmen okulunun yatılı bölümünü kazanmıştı. Ailesinin ev tutmalarına neden ikinci sebebin asıl nedeni buydu.

Hafta sonları Susurluk Şeker fabrikasında çalışan babası geliyordu yanlarına, iki gün kalıp dönüyordu. Bir gün bayram mıydı, arife miydi, yoksa ramazan ayı mıydı neydi. Annesi her bayram yaptığı gibi onları erkenden uyandırdı. Hadi abdest alında bayram namazına gidin. Bu uyarı aynı zamanda babaya da idi. Sabah erkenden hadi camiye gidiyoruz dedi. Sanırım bayram namazına. Annenin en büyük kıvancı, baba oğulun camiden beraber gelmeleri idi. Baba oğul köprünün sol tarafındaki camiye gitti. O zaman saçları yeni uzatmaya başlamıştı. Cami kalabalık, hoca başladı konuşmaya, konuştuğça konuştu. Sıra gençlere geldi, ne uzun saçları kaldı, ne İspanyol paça pantolonları. Hoca konuştuğça o yerin dibine giriyordu, sanki herkes ona bakıyordu, verdikçe vermişti camideki gençlere. Anaları, babaları suçladı. Sanırım babası da utandı ondan. O gün nefret etti, bu tür hocalardan, camiden soğudu. Artık caminin uzağından geçiyor, cami avlusundan bakışlarıyla onu taciz eden bakışlara hedef olmamaya çalışıyordu. Daha 17 yaşında bir gençti. Çok sinirlenmişti. Eve gelince babası da "kes şu saçlarını" deyince, daha da sinirlendi. Artık odasının kapısını yatarken kilitlemeye başladı. Her gece yastığa başını koyduğun da, belli olmaz bakarsın saçlarını uyurken keserler kuşkusuna yaşamaya başladı.

Annesi daha tutucuydu, gece gündüz babasının başını etini yerdi.

"Şu çocukları camiye, teraviye, cumaya götür, gavur mu olacaklar başımıza" diye.

Onlar ne kadar üstelerse üstesinler, bu evdeki dört kardeşi de etkileyemedi. Hepsini sol görüşlü bir düşünce içinde geleceğe doğru onlara inatla yürüyüşlerine devam ettiler. Tabii ki Bu düşüncelerin oluşmasında, Balıkesir lisesi ve Necati öğretmen okulundaki arkadaşlarının çok büyük etkisi vardı. Onlar onun dünyaya açılan penceresi olmuştu. Diğer kardeşleri de abilerinin çizgilerinden şaşmadı. Oysa babası, amcası ailece Menderesçi idi. O yıllar çevrenin mahallenin en çok onları etkilediği yıllardı. Ramazan geldi mi, teravi namazı baskısı vardı. Evin babası çocuklarını alır benim çocuklarım teraviye gidiyor der, ana baba konu komşuya karşı kasım kasım kasılırdı. Onlar içinse bu bir zulümdü. Bayram sabahı ise ayrı bir zulüm, anneleri hepsini erkenden uyandırır, babalarıyla bayram namazına gitmesini isterdi. Hep beraber abdest alınır ve ya öyle alındı gibi yapılır babayla zoraki de olsa bayram namazına gidilirdi. Bu gibi durumlarda ailede küçükler babalarını değil de büyük abilerini örnek alıyordu. O büyük abi olduğu için kardeşleri ana baba yolunda değil de onun yolunda gidiyorlardı. Camilerde gençler nedense caminin balkonunda namaz kılardı. Yahut da o ara camiden sıvışır, kahveye kaçar, orada teravi bitişini gözlerdi.

O günlerin mahalle baskısının sonuçlarıydı bu yaşananlar, kılık kıyafetimiz mahalleli tarafından sorgulanırdı. Bu sokaklarda yaşayan her gencin ahlak ve değer ölçüleri mahallede yaşayanların değer yargılarının etkisi altındaydı. Ama o bu değer yargılarına direnen mahallenin sayılı çocuklarından biriydi. Daha Ortaokul yıllarında seçtiği arkadaş gurupları, kasabanın ileri gelen eğitim öğrenim görmüş kişilerinin çocuklarıydı. Yaşadığın şehrin varoşlarında yaşayan gençlerin ortak sorunuydu bu, okullarda ki kılık kıyafet, moda giyim tarzları. Tabii ki güncel giyim önce gençleri etkilerdi, okuduğumuz gazete, kentimize dışarıdan gelen sanatçı kıyafetleri. Gençlik dergilerini, moda dergilerini, gazetelerini önce bu gençler okurdu. Sonra bunları anne babaya kabul ettirip, satın almak girerdi sıraya. Bir ara şeker çuvalından pantolonlar moda oldu. Şeker çuvaları bulunur, terziye verilir, üstlerine dar İspanyol paça pantolon dikilirdi.

1967 sonbaharında Balıkesir sanat enstitüsünde okul orkestrası kurulmuş çalışmalar başlamıştı, o da gruba katılmıştı. Çok istediği halde bir müzik aleti, gitarı, mandolini olmamış, herhangi bir müzik aleti çalamadığı için okul orkestrasına solist olmuştu. Her sabah çiğ yumurta yutuyor, böylelikle sesinin daha güç çıkacağını umuyordu. Bir gün okuldan eve geldiğinde, evde "sana bir paket geldi" dedi annesi. Paketi açtığında içinden iki adet LP çıktı, yani longplay. Birisi "Sony and Cher" grubunun "Little man" albümü diğeri de Perge Slade adlı zenci bir şarkıcının "When a man loves a woman" albümü. Akşamları dinlediği Amerika'nın sesi radyosundaki bir müzik programının yarışmasına mektup göndermişti, kazanmış demek ki. Ama bunu çalacak pikabı yoktu. Artık mahalleye hem lise üç öğrencisi, hem de sanat okulu orkestrasının solisti olarak geliyordu. Hele bir de bir yerde konser verseler, havası

iyice artacaktı. O günlerin müzik dergileri, Modern çağ, Diskoteko gibi dergilerdi. Bir de Milliyet gazetesinin hafta sonu müzik sayfası ilavesi vardı. Dünya müzik listelerindeki yabancı şarkıları ve sözlerini oradan takip ediyordu. Okulda mekanik dersime giren motor hocası Naim Eryöner ile müzik ortak noktalarıydı. Ders saatlerinde ara sıra esnediğin de Hocası ona espriyle karışık " Gece yine Monto Carlo'yu mu dinledin " diye takılırdı.

O gece yine üst katta odasında ders çalışıyor, müzik dinliyordu. Karşı pencere yine kıpırdamaya başlamıştı, komşu kızını uyku tutmuyordu. Gözü onun penceresindeydi. Bir ara pencerede bir bacak gördü, "Allah Allah yanılıyorum herhalde " dedi, belki kolu falandır. Sokağın sağ tarafımdaki sokak lambasının ışığı onu yanılmış da olabilirdi. Ama bayağı bacaktı bu gördüğünü. O da odasının penceresini aralamış, ışığı söndürmüştü, bakışıp duruyorlardı.

Komşu kızına işaretle "Kapıya gel dedi" demez olaydı. Pencere kapandı, biraz sonra kapı sessizce aralandı. Ev ahşap olduğu için yukarıdaki tıkırtılar aşağıya olduğu gibi gidiyordu, annesi aşağıda idi, uyudu mu uyamadı mı bilemiyordu. Tuvalet aşağıda olduğu için tuvalete gitmesi, onun dikkatini fazla çekmezdi. Yavaşça tahta merdivenlerden gıcırtilar eşliğinde, olduğunca sessizce inip, tuvalete gitti. Annesinin odasından ses gelmiyordu, belli ki uyumuştur.

Mayıs ayının bahar kokusu tüm mahalleye sinmiş, gece yıldızlar pırıl pırıl ışılıyordu. Dut ağacının altındaki tahta sandalyede biraz oturdu. Komşu kızı kapısını aralamış, sıra ondaydı, ama korkuyordu. Bir rezalet çıkar diye yavaşça daracık kapı girişindeki ufak salonda yürüyerek dış kapının kapı koluna uzandı eli, önce kilit mandalını indir. Annesinin odası hemen sağında ki kapıydı, oradan bir tıkırtı sesi geldi mi diye tekrar dinledi odayı. Ses yoktu. Uyuyordu. Kapının koluna yavaşça basıp, kapıyı açtı. Biraz bekledi, korkusu kapı açılırken kapının gıcırdamasıydı. Yavaş yavaş kapıyı kendine çekmeye başladı. Gecenin sessizliğinde tek duyduğu şey, nefes alış ve kalbinin küt küt atmasıydı. Acaba karşı kapıdaki komşu kızının heyecanı nasıldı, aynı duyguları o da yaşıyor muydu? Muhtemelen ablası ile ikisi aynı odada yatıyorlardı. Evin ikinci odasında babası ve annesi yatıyordu. Odaların önünde bir salon vardı, yöresel tabirle "sundurma" sundurmanın önü de ufak bir bahçeydi.

O akşam ablası köyde kalmıştı, Babası da zaten Ayvalık'tan çok nadir geliyordu. Evde annesi ile yalnızdı. Komşularının kara kuru oğluna tutulmuştu bu maviş Arnavut kızı. Her gün okul dönüşü onun yolunu gözlüyordu. Babasının taş ustalığı dışında, bu şehirde kendine göre yapacağı bir iş yoktu. Ama gözü Ayvalık'taydı. Orada ne iş bulursa yapıyordu, genellikle de taş duvar ve inşaat işçiliği yapıyordu. Annesi de günü birlik işlere gidiyordu. Onun için ilkokuldan sonra okuma şansları olmamıştı.

Ablası ondan iki yaş büyüktü. Ama onun güzelliğinden hiç nasiplenmemişti. Ablasının yanında gerek fiziğiyle, gerekse de hal ve tavırlarıyla hem o öne çıkıyordu. O gece yatmaya hazırlanırken soyunmuş, alev alev yanan çıplak bedeni bomboş yatakta bir o yana bir bu yana kıvrılmış, uyuyamamıştı. Karşı penceredeki ışık yandığı müddetçe gözüne uyku girmiyordu. Girmeyecekti de. Annesi yan oda da çoktan uyumuş, gün boyu çalışmanın verdiği yorgunluk onun hemen uykuya dalmasına neden olmuştu. Bu gece kızınla oturup konuşmaya bile hali kalmamıştı.

Genç kızlığının en ateşli yaşındaki bu taze beden, birden yataktan fırlayıp yatağın üzerinde zıplamaya başladı, tabii sessiz bir zıplayış idi bu, kendince spor yapıyordu. Bacakları bir ara pencerenin önünde inip kalkmaya başladı. Sonra pencerenin açık olduğunu fark etti. Pencereyi kapatırken, karşı penceredeki bakışlarla yüz yüze geldi. Karşı pencereden aşkı ona bakıyordu.

Utandı, "acaba beni gördü mü" dedi kıpır kıpır titreyen dudağı, bunu öyle bir çılgılık nidasıyla söylemişti ki, Bir an annesinin uyanacağını hissetti. Alev alev yana çıplak bedenini sarıp sarmaladı yorganın içine. Bir müddet yatağın içinde kendi sıcaklığıyla sarmaş dolaş oldu hayalleriyle. Pek güvenemiyordu bu kara oğlan'a, mahallenin tüm kızlarıyla haşır neşir oluyordu. Ona da bakmıyor değil hani. Her sabah bakışıyorlardı. Mahallenin en güzel kızlarından biriydi, daha ne olsun. Ama o anası yok mu o anası, kıskanıyordu oğlunu. Yattığı yerden eli perdeye gitti, sıyırdı attı üzerinden yorganı, kendi bedeni ile onun istekleriyle baş edemiyordu. Araladı perdeyi, oradaydı aşkı, çıplak olduğunun farkında bile değildi. Gülerek "ne bakıyon len" gibi bir işaret yaptı. Karşı pencerede işarete karşılık verdi " Kapıya gel" der gibi işaretledi bu. Onu sokak kapısına çağırıyordu. Acaba ne konuşacaklardı. Tamam der gibi el salladı. Sokak bir arabanın zor geçeceği kadar dar olduğu için, pencereler birbirine çok yakındı. Sokak lambasının ışığı onun odasını aydınlatıyor onun yüzü, hatları gözüküyor, karşı pencere biraz karanlıkta kalıyor, tam olarak gözüküyordu. Pencereyi tekrar aralayıp, üst kattaki pencereye, sonra onun altındaki birinci kattaki pencereye baktı, aşkının annesinin odasıydı.

Perde sınıksı kapalı ve ışık yoktu. Annesi içeride uyuyordu, şimdi ne yapacaktı. Vücudu tir tir titriyordu. Komşu oğlu, aşkı eve gelince ya gören olursa, ya annem uyanırsa, bu düşünceler yalnız bırakmıyordu yatağın içinde onu. Kapıya gidecekti, tüm bedeninin istediği buydu açacaktı kapıyı, onunla baş başa olacaktı. Ne konuşacaklarsa konuşacaklardı. Sessizce yanda sandalyenin üzerinde duran geceliğine uzandı eli. Heyecandan tir tir titriyordu. Yatarken rahat uyuyamadığı için çıkardığı sütyenini bile giyme gereksinimini duymadı. İncecik geceliği geçirdi sırtına. Sessizce lavaboya gidip kendine bir çeki düzen verdi, saçlarını taradı. O çok sevdiği parfümünü sıktı bedenine. Sundurmada bir divan vardı, orada oturamazlardı, annesi yan odada duyardı onları, odasına da alamazdı. En iyisi kapı aralığındaki koridordu. Hem annesinin odasına uzak, hem de kapıya yakın. Sundurmada yerde duran iki adet minder kucaklayıp, kapı girişine taş duvar tarafına koydu. Misafirini ağırlayacağı en uygun yer burasıydı. Sokak kapısını hafifçe araladı, şöyle bir başını çıkarıp sokağı kontrol etti herkes uyuyordu. Kapıyı aralık bıraktı.

Karaoğlan evlerinin kapısını çekerken, kapının ağzında kapının kolunu yavaşça bastırıp, yağsız kapı kilidi ses yapabiliirdi, kapının kilidinin dilini hafifçe yukarı kaldırıp kilidi yavaşça bıraktı. Sadece tık diye bir ses geldi kulağına gecenin sessizliği derin uykudayken. Annesi hep aklındaydı, oysa düşman uyur o uyumazdı. Acaba uyandı mı dedi içinden, bir müddet bekledi. Uyuyordu kesin, yoksa çıkardı dışarı. Kapıyı yavaşça aralamaya devam etti. Sokağa

hafifçe başını uzatıp bir sağa bir sola baktı, sokak derin bir uykudaydı. Ayağında pijaması üzerinde de kısa kollu bir tişört vardı. Ayakları çıplaktı. Ses yapar endişesiyle terlikleri ayağına geçirmemişti. Heyecanla soluyordu. Hala içerisinde bir korku onu dizginliyor, "deli misin ne yapıyorsun sen" diyordu. Önünde üç metrelik bir yol vardı, sırat köprüsünden daha tehlikeli. Kendini içeri çekip soluklandı. Tekrar kapıdan dışarı baktı. Sol tarafındaki komşularının tahta kapısında hafif bir tıkırtı geldi, ama sonra tekrar sessizliğe büründü sokak. Kedi olabilir dedi. Artık bedeninin çoğu sokaktaydı. Karşı kapı da biraz açıldı. Bir anda olacaklara karşı, bedeni, ayakları yenik düştü. Kendi evinin kapısını hafif aralık bırakarak hızlı adımlarla adeta uçar gibi, karşı evin açık kapısından içeri daldı. Kalpleri güp güp atan iki ateş parçasının karşılaşmaları, bu atışları iyice artırdı. Üzerinde kısa bir gecelik olan komşu kızı heyecandan tir tir titriyordu. Bir an giriş holünde ne yapacağız diye şaşkın şaşkın dikildiler. Heyecanımı yenip önce ben kendimi topladım.

"Merhaba bak geldim." elini uzatarak kendisine uzana elin tuttu. Komşu kızı zangır zangır titriyordu.

Onların sokak kapısının dilini kaldırarak hafifçe ittim. Tık diye bir sesle kapı kapanmış, baş başa kalmıştılar. Kapının iç tarafındaki eşğin önündeki boşlukta dikilip duruyordular ışıklar yanmadığı için sadece dışarıdaki direğin tepesindeki sokak lambasının bahçeye yansıyan ışığıyla birbirlerini görebiliyorlardı. Elleri birbirini bırakmıyordu, alev alev yana bedeni biraz daha kendine çektim. Kız konuşmıyor titriyordu. Fısıldayarak, "Nerede oturacağız" dedi. "İstersen odana gidelim." O da kulağıma yaklaşarak fısıltı şeklinde "Annem yan odada ya duyarsa" dedi. O anda gecenin yarı alaca karanlığında bembeyaz omuzların üzerine sinen parfüm kokusu aklını başından almıştı. Ellerine çekerek o sıcak bedenini kendine çekti. Titreyen bedenlerimizi sıcaklığı daha da artmış, endişe ve korku yüklü heyecan doruk noktasına erişmişti. "Lütfen güzelim" dedi "burada ayakta konuşamayız ki" Anlaşılan onu odasına kabul etmeyecekti. Kollarından kendini kurtararak " Bekle "dedi. Hafifçe adeta bir kedi sessizliğiyle sundurmanın önündeki odasına doğru yürüdü. İçeride ne kadar minder varsa yüklenip gelmişti. Daha önce hazırladığı minderlerin yanına koyarken,

"Burada oturacağız " dedi.

Minderleri sokak kapısının iç tarafındaki daha önce hazırladığı minderlerin arasına yerleştirdi. Onun üzerimde pijamalar komşu kızının üzerinde gecelik oturdular mindere yan yana. Karanlıkta suskun suskun bakışıyorlardı. Gece karanlığında ara sıra bakışlarını gözlerine çevirdiği zaman maviş gözleri bir kedigözü gibi parlıyordu. Birbirlerine yaslanmış konuşmak istiyorlardı ama, kelimeler fısıltı şeklinde oluyor ne o, ne de kız bir şey anlayabiliyordu. Belki ikisinin de düşünceleri, bu yanan kuru nasıl söndürecekleriydi. 17 yaşında bir çocuk ve 15 yaşında bir kız. Ateşle barut gecenin karanlığında yan yana. Omuzlarına kadar inen sarı saçlarını okşadıkça bu güzel küçük komşu Arnavut kızı tir tir titremeye başladı. Sevgi eylem gerektirir diye bir şey okumuştum bir yerde. Eğer eylem yoksa sevgi uçar gider başka bir dala konar, sen de açar ağzını bakarsın. Özünde kale içeriden fethedilmişti. Zaten komşu kızı ona vurgundu. Naz yapan ona fazla yüz vermeyen oydu. Ama bu akşam yaptığı pencere gösterileriyle onu yanına çekmeye becermişti. Zaman gece yarısı, iki evde uyuyan iki ana ve evlerde bir kız ve bir oğlan. Ne cesaret bu, birbirine hasret gençlik ateşiyle yanan bedenlerin çılginlığı.

Artık birbirlerine sarılmış konuşmadan bedenlerin o taze kokusunu içlerine sindiriyorlardı.

Elleri titreyen bedende gezinirken omuzlarına öpücükler konduruyordu. On dakika ya oldu ya olmadı. Sokağın derinlerinde gelen bir erkek sesi yavaş yavaş sokağa doğru yaklaşıyordu. Sarhoş konuşmalarıydı. İçlerini bir endişe sardı. Sarılan bedenler birbirine daha çok yaklaştı. İkisi de çok korkmuştu. Karşı komşu çocuğunun, büyük aşkının kulağına doğru eğilerek

"Eyvah Sadık abi" dedi,

" Yine sarhoş, Aynur'un babası. O geldi. Şimdi kırar kapıyı"

Birbirine kenetlenmiş ayrılmak istemeyen alev alev yanan elleri birbirinden kurtarıp, ikisi de de ayağa kalktı. Hemen minderleri kucaklayıp oturdukları yeri boşaltıp onun odasına yöneldiler. Ya kızın annesi, ya onun annesi uyanıp kalkarsa ne olacaktı. Onun yatağına oturup, hafifçe araladığı perdeden sokağı gözlemeye başladılar. Demek ona cilveler yaptığı yatağı burasıydı. Karanlıkta fark edebildiğim kadarıyla, an taraftaki divanda da ablası yatıyordu dedi içinden. Açık bir pencereden odaya giren ve çıkmak için oraya buraya uçan bir serçenin telaşı içindeydiler. Küçük odayı bir oraya bir buraya adımıyorlardı. Sonra nereden aklına geldiyse ev sahibi oda kapısına yönelip kapıyı arkadan sürgüledi. Ne olacaksa bundan sonra olacaktı.

Gecenin ortasında dışardaki elektrik direğindeki lambanın tül perde aralığında içeri sızan ışık süzmeleri, genç kızın narin bedenini daha çekici hale getiriyordu. Kızın ablasının divanına oturmuş bir yandan onu seyrediyor, bir yandan da sokaktaki sesleri dinliyordu. Dışarı bakmak için tül perdeye yanaşınca, o da yanına gitti. Ellerini omuzuna atıp, ona hafifçe sarıldı. Geceliğinin altındaki alev alev yanan bedeni ve tir tir titriyordu.

"Açın lan kapıyı, kırdırmayın bu kapıyı bana"

"Hepinizin sülalesini..."

"Oropsu aç kapıyı, ana kız oropusunuz. "

Bu tür ağza alınmayacak küfürler yankılanıyordu boş sokakta. Tahta kapıları pek sağlam değildi. Omuzlasan yıkılırdı da ufak tefek sarhoş komşunun onu yapacak gücü yoktu. Ayakta zor duruyordu. Yan taraftaki oturan komşu kadın ve kızı sarhoş babalarını eve almıyorlardı. Yoksul bir aileydiler, kadın temizliğe gidiyor, ortaokula giden bir oğlu, genç yaşta dul kalan kızı ve torunuyla oturuyor, onlara bakıyordu. Kara oğlanın oturduğu eski evle ortadan ikiye bölünen avlunun yarısı onlara aitti. Arkada dam gibi iki göz bir evde kalıyorlardı. Ev sahipler aynıydı. Giriş kapılarımızda yan yanaydı.

Komşu kızı kollarından kurtulup oda kapısına yöneldi. Bir müddet kulağını kapıya dayayıp, dışarısını dinledi.

"Oh annem uyuyor, hem de horul horul" dedi.

Tekrar sokuldu yanına, beden bedene tekrar tül perdenin yanındaydılar. Sadık abi karşı kapının dibinde dikiliyordu. Allah muhafaza yanlışlıkla onların kapıya yüklense, kapı aralık güp içeride. Annesinin uykusu da tilki uykusu, duymuştur da o da korkudan kalkmamıştır.

Sarhoş Sadık abi veryansın ediyor ama tınlayan yok. Ne kapı açılıyor, ne de ışık yanıyor. Onlardan başka onu dinleyende yok. Olan bu iki aşık komşu çocuklarına oldu, geceleri zehir oldu. Belki bu gürültüyü duyan bir bekçi falan gelir, alır götürür bunu diye beklediler.. Ama ne gelen var ne giden. Kaldı mı karşı pencereden izlediği gizem dolu oda da iki gece aşığı baş başa. Kor gibi yanan bedenleri bir korku kapladı. Gelip geleceğime bin pişmandı mahallenin yakışıklısı. Komşu kızı ondan cesur çıktı, kendini çabuk topladı, yanında soluk soluğaydı. Ne olacak şimdi diye fısıldayınca kulağına

"Otur bekle dedi." O bağırır bağırır sonra çeker gider. Ellerini bir türlü bırakmıyordu. Mahallenin çapkın delikanlısı tırmıştı. ortalık sakinleşsin, bu işin cılkı çıkmadan kendimi eve atayım diyordu. Olur ya anası kalkar yakalar bizi, ondan sonra bu mahalle haram olur. Yaklaşık on beş dakika onun yatağının üzerinde birbirlerine sarılmış vaziyette beklediler.

Sadık abi almış başını söylene söylene gitmeye başlayınca, sokağımız yine o sessiz sakin haline büründü. Sevdiği gencin kollarından ayrılıp sessizce oda kapısına yöneldi. Kapı sürgüsünü sessizce çekip, kapıyı aralayıp, dışarısını bir müddet dinledi. Sevgilisine dönerek, "hadi gel" dedi. Kapının yanına oturalım"

Ay ışığı bahçelerindeki dut ağacının yaprakları arasından kurtulmuş, o gizemli ışığı komşu kızın omuzlarına ve kısa geceliğini altındaki bembeyaz bacaklarına vuruyordu. Biraz hareket ettiğinde vücudunun tüm hatları belirginleşti, tüm güzelliği, birde sürdüğü parfümün etkisi başını döndürdü. Elleri nazik belindeydi. Bedeniye mis gibi kokan bedeninde.

Zaman gece yarısını geçmiş tahmini saat 03.00 geliyordu. Birbirlerinden ayrılmak istemiyordular. Hele o iyice yapışmıştı ona. Bir öpücük daha kondurup " Ben artık gideyim" dedi. Bak ortalık sakinleşti. Sımsıkı sarıldı alev alev yanıyordu." Sonra yine görüşürüz." dedi. Ayrılık hüznü o maviş gözlerine yansımış, ama bu mutluluk dolu saatler yüreğinde yeni bir umut kapısı açmıştı. Mahalledeki kızların hayran olduğu bu çocuk artık ona göre, onun sevgilisiydi. Birbirimize son defa sarılarak iyi geceler dediler.

Onların sokak kapısını aralayıp sessizce karşıya geçip, hafif aralık kapıdan içeri süzüldü. Sokakta gezinen birkaç kediden başka kimse yoktu. Çıplak ayaklarla tahta merdivenleri hiç gıcırdatmadan ikinci kattaki odasına çıkarak kapıyı kapattı. Odasına vardığında derin bir oh çekti." Aman Allah ne yaptım ben Ya annem gürültüye kalkıp sokak kapısının aralık olduğunu görüp kilitleseydi ne olacaktı halim. Bunları düşündükçe bu çılgınlığıma şaşıp kalıyordu. Işıkları yakmadan pencereye yöneldi, karşı pencereye baktığımda, karanlık odanın tül perdesi açıldı ve oradan, o maviş gözlerden, o kırmızı dudaklardan uçarak ona sevgi dolu sıcacık öpücükler yağmur sağanağı oldu.

Sabah kalktığında nelere gebe olacaktı yeni gün bilemiyordu. Annesi kahvaltısını hazırlamış, ekmeğine salça bile sürmüştü. Kitaplarını alıp otobüs durağına giderken, Komşu kızı erkenden kalkmış kapı önünü süpürüyordu. Kanımca onun evden çıkmamı beklemek için kim bilir ne zamandır kapı önünde oyalanıyordu. Bakışları çatıştığı zaman maviş gözleri ışıltılı oldu. Onunsa geçen gecenin pişmanlık yüklü yüreği huzursuzdu. Ona ümit vermişti. Onu sevmiyordu, sadece cinselliğine, cazibesine kapılmıştı. Oysa komşu kızı çok mutluydu, o durağa giderken arkasından gelip onu yolcu etti. Belediye otobüsü kalkarken ona el salladı. Oysa o otobüsteki diğer kızların yanında ona el sallayamadı. Kaçırıldı, bakışlarımı ondan.

Akşam okul dönüşü mahalleye girdiği zaman, o, Arnavut kızı ev sahibinin kızlarıyla kapı önünde konuşuyordu. Kim bilir onlara neler anlattı veya anlatmadı. Ama o eve girerken tüm kızlar, o hariç hepsi başını çevirmişti bu kara kuru çocuktan.

Balıkesir Sanat enstitüsü son sınıfındaydı. Bu sene mezun olup Balıkesir'e veda edecekti. Ve öyle de oldu.

O pencerede ki maviş bakışlar her gece bir bakış aradı karşı evin ikinci katındaki pencerenin ardında. Ne yazık ki karşı pencere tül perdesi bundan sonra hiç açılmadı. O da köye gitmişti bir müddet. Köyden dönünce bir de baktı ki pencerede perde bile kalmamıştı. Okullar kapanınca evden taşınmıştı karşı komşuları. Taşınırken bir bakış arayan o sevdalı bakışları, ne karşı penceredeki aradığı bakışları, ne de o kara kuru komşu çocuğu bir daha görmüştü.

